

Jaar

Chef dirigent Eivind Gullberg Jensen tijdens Lowlands

'23 verslag

Inhoud

Black Pearl onder leiding van Wayne Marshall

	Voorwoord	4
	<i>Bestuursverslag</i>	
	Inleiding	6
1	Activiteiten 2023	10
2	Artistiek beleid en toelichting activiteiten	16
2.1	Symfonisch DNA	19
2.2	Nieuwe concertformats en diversiteit	21
2.3	NNO buiten de concertzaal: openlucht en andere locaties	21
2.4	Orkest, dirigenten en solisten	22
3	Educatie, participatie en talentontwikkeling	24
3.1	Educatie	26
3.2	Participatie	28
3.3	Talentontwikkeling	29
4	Publiek & markt	32
4.1	Publiek & markt – combinaties	34
4.2	Concertmarketing	34
4.3	Merkkracht	38
4.4	Concertbezoekers	38
4.5	Samenwerkingen	39
4.6	Impact	39
5	Subsidiënten, sponsors, vrienden en partners	40
6	Organisatie in beweging	44
6.1	Goed werkgeverschap	46
6.2	Formatie en formatieplan	47
6.3	Gezond werkklimaat	47
7	Financiën	50
7.1	Financiële bevindingen	52
7.2	Begroting 2023 en risicoparagraaf	54
8	Toezicht en bestuur	56
8.1	Verslag Raad van Toezicht	58
8.2	<i>Fair Practice Code en Code Diversiteit en Inclusie</i>	59
9	Personele bezetting	62
9.1	Samenstelling Raad van Toezicht	64
9.2	Samenstelling Personeelsbestand	66
10	Jaarrekening 2023	68

Alle mensen

Lowlands

werden Brüder

Vorig jaar noemden we in het voorwoord dat we reikhalsend uitkeken naar het NNO-optreden op *Lowlands*. Het werd een memorabel concert dat wereldwijd opzien baarde: 25.000 uitzinnige Beethoven-fans zongen luidkeels *Ode an der Freude* en dansten op de stampende ritmes van Beethoven's monumentale *Negende Symfonie*.

Met *Lowlands* en veel andere zinderende concerten en buitengewone samenwerkingen was 2023 een succesvol jaar. Het publiek keerde na de coronalockdowns terug naar de zalen. Opmerkelijk jonger publiek, waarbij we – en daar zijn we enorm blij mee – vooral de doelgroep jonger dan 40 jaar zien groeien.

Het jaar kende desondanks ook de nodige uitdagingen. De financiële uitdagingen blijven groot, onder meer door stijgingen van loon- en andere concertkosten. Het gaat daarbij om de hoge cao-loonafspraken voor vaste musici en overige medewerkers en om stijgende kosten voor bijvoorbeeld inhuur van techniek en marketingmiddelen. De arbeidsvoorwaarden van de musici die het NNO tijdelijk inhuurt – veelal freelancers – zijn door de *Wet Arbeidsmarkt in Balans* sterk verbeterd. Vanuit de *Fair Pay*-gedachte staat we hier helemaal achter, maar het NNO beschikt niet over de financiële middelen om deze verbeterde arbeidsvoorwaarden te financieren.

Om een solide basis te houden, wendden we in 2023 opnieuw onze coronareserve aan. Ook grepen we in de programmering van seizoen 2023-2024 in. Dat was buitengewoon pijnlijk. Desondanks konden we met ons publiek vele muziekhoogtepunten delen. Meer hierover leest u in dit bestuursverslag.

2023 was ook het jaar waarin we met vereende krachten vooruitblikten naar 2025-2028 en verder. Dat resulteerde in een dynamisch beleidsplan voor de periode 2025-2028. Een beleidsplan dat ambitieus voortbouwt op bestaande successen en de artistieke topkwaliteit van het orkest. Tegelijkertijd leggen we daarin, vanuit de innoverende kracht die het NNO inmiddels sterk ontwikkeld heeft, nieuwe wegen aan.

Zo geraakt als we waren door de spontane publieksrespons op *Lowlands*, zo doordrongen zijn we van het feit dat de verbroederingsoproep die Beethoven in zijn meesterwerk doet helaas nog altijd actueel is. Conflicten en het menselijk leed daarachter in

bijvoorbeeld Oekraïne en de Gazastrook maken dat het NNO met extra overtuiging muziek in alle toonaarden inzet om vrede en empathie uit te dragen.

In een wereld van toenemende polarisatie en internationale spanningen wordt de positieve kracht die uitgaat van het samen ervaren van muziek steeds belangrijker. In Nederland hechten 13 miljoen mensen waarde aan muziek, waarvan er 7 miljoen geraakt worden door klassieke muziek. 1 miljoen Nederlanders maken zelf klassieke muziek. Dat is veel, als we bedenken dat Nederland 8,2 miljoen liefhebbers van betaald voetbal hebben en de KNVB 1,2 miljoen actieve amateurvoetballers telt.

Tot slot bedanken alle medewerkers van het NNO voor hun enorme inzet in 2023 en ons enthousiaste publiek dat naar de zalen kwam. Ook bedanken we het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, de noordelijke provincies en gemeenten en onze overige subsidiënten hier hartelijk voor het steunen van het Noord Nederlands Orkest. Daarmee investeren zij in onze rol in het culturele ecosysteem van het Noorden en in de landelijke culturele basisinfrastructuur. De erkenning en waardering die hiermee worden getoond maakte dat we in 2023 ons publiek in alle luister bereikten!

Jannewietske de Vries

Voorzitter Raad van Toezicht

Liesbeth Kok

Algemeen Directeur

Inleiding

Livestream en tv-uitzendingen op Omrop Fryslân, RTV Noord en RTV Drenthe

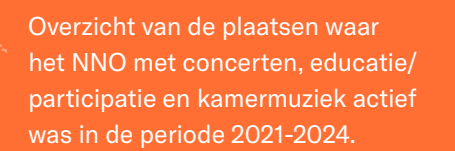
Het NNO is hét orkest van en voor de noordelijke regio: de provincies Groningen, Friesland en Drenthe. En daar zijn we trots op. In het beleidsplan 2021-2024 staan onze ambities met betrekking tot een breed symfonisch publieksbereik centraal. Die ambities realiseren we door, in afstemming met elf Noordelijke concertzalen en theaters, symfonische podiumproducties te maken en uit te voeren. Zo zijn we het huisorkest van zalen in de hoofdstedelijke steden Groningen, Leeuwarden en Assen en van de zalen in Stadskanaal, Drachten, Sneek, Emmen en Meppel. Ook zijn we af en toe te beluisteren in zalen in Winschoten en Hoogeveen.

Onze ambities geven we daarnaast vorm door, samen met talrijke *stakeholders*, een inspirerend aanbod voor en samen met het onderwijs en amateurgezelschappen te realiseren. Daarmee voeden we de haarvaten van het Noordelijke culturele ecosysteem; buiten de grotere steden in gemiddeld vijftientig kleinere steden en dorpen per provincie per jaar. Onze activiteiten op gebied van educatie, participatie en talentontwikkeling spelen een niet weg te denken rol in de Noordelijke regio en vormen een drijvende kracht in onze ontwikkeling naar een meer divers en inclusief aanbod.

In 2023 bouwden we gestaag verder aan een eigenzinnig, veelzijdig en maatschappijbewust orkest. Dat bouwen gebeurde ook in 2023 tegen een achtergrond van grote financiële uitdagingen. De doorwerking van de *Wet Arbeidsmarkt in Balans (Fair Practice/Fair Pay)*, de beweeglijke economie met inflatie en loonontwikkelingen en koopkrachtverlies vormden voor het NNO – net als voor de hele culturele sector – een grote uitdaging. Deze uitdagingen komen in dit bestuursverslag aan

de orde. Maar in het verslag is er ook ruim baan voor de bijzondere succesvolle voor het NNO nieuwe concertformats – *Masterpiece*, *MENA is here* en *Tussen het Orkest* – die werden gelanceerd, inclusief de lovende woorden daarvoor in regionale en landelijke media.

Er is ook ruim baan voor het vele moois dat er viel te beluisteren op podia, in de openlucht en op andere locaties. Van volle zalen voor onze chef-dirigent Eivind Gullberg Jensen met wereldpianist Leif Ove Andsnes tot het *MENA*-openingsconcert met de Marokkaanse zangeres Dalal Barnoussi onder leiding van Tom Cohen. Van concerten met organist en hammond-specialist Sven Figee tot de bejubelde *Das Wunder der Heliane* met de Nederlandse Reisopera. Van een openluchtconcert in Drenthe met de Nederlandse blueslegende Ralph de Jongh tot ons *NNO Mobiel* in noordelijke COA's. En ook dit jaar kwam het publiek massaal naar de *Matthäus Passion* onder leiding van Jan Willem de Vriend en naar onze Kerst- en Nieuwjaarsconcerten.

Hoofdstuk 1

Chef dirigent Eivind Gullberg Jensen dirigeert Beethoven en Tsjaikovski, met topviolist Nemanja Radulovic

Activiteiten 2023

Januari

4-8 & 10-14 Nieuwjaarsconcerten (10)

Livestream en tv uitzendingen in samenwerking met regionale omroepen
Risto Joost *dirigent*
Lenneke Ruiten *sopraan*

26, 27 & 29 Tsjaikovski & Strauss

Eivind Gullberg Jensen *dirigent*
Yoav Levanon *solist*

Februari

2-3 Black Pearl

Livestream en tv uitzendingen in samenwerking met regionale omroepen
Wayne Marshall *dirigent*
Stewart Goodyear, Taylor Burgess *solisten*

9-11 Wagner & Sjostakovitsj

Hartmut Haenchen *dirigent*
Marina Prudenskaya *solist*

16-18 Mozarts verrassende Vijfde Vioolconcert en een dynamisch percussieprogramma

9-11 Beethoven & Tsjaikovski

Eivind Gullberg Jensen *dirigent*
Nemanja Radulovic *solist*

Maart

9, 10 Vaughan Williams & Rachmaninoff

Kerem Hasan *dirigent*
Albrecht Mayer *solist*

15-17 NNO Mobiel bij verschillende COA's in Noord-Nederland

Joost Geevers *dirigent*

25, 26 Familieconcert: Doornroosje

Lucy Leguay *dirigent*
Charlene Sancho *actrice*

31 Matthäus Passion

Onder leiding van Jan Willem de Vriend met Jörg Dürmüller, Geert Smits, Ilse Eerens, Luciana Mancini, André Morsch, Manuel Günther, NNCK en Roder Jongenskoor

April

1 & 4-7 Matthäus Passion

Onder leiding van Jan Willem de Vriend, met Jörg Dürmüller, Geert Smits, Ilse Eerens, Luciana Mancini, André Morsch, Manuel Günther, NNCK en Roder Jongenskoor

6 Doe Maar Mee Band

Kindermuziekweek

13, 14, 16 Strauss & Mahler

Hartmut Haenchen *dirigent*
Caithlin Hulcup *solist*

20 Modest Moessorgski's

Schilderijen van een tentoonstelling
Televisieconcert in samenwerking met regionale omroepen
Antony Hermus *dirigent*

30 Maestro Jules onthult Felix Mendelssohn

Jules van Hessen *dirigent*

Mei

11, 13 Openingsconcert stadsprogramma MENA is here

Tom Cohen *dirigent*
Dalal Barnoussi *solist*

14 Strijkersdag Drenthe

Een dag voor violisten, altviolisten, cellisten en contrabassisten uit Drenthe in samenwerking met Noord Drents Kamerorkest Divertimento

19, 20 Bruckner's Zevende Symfonie

Eivind Gullberg Jensen *dirigent*
Bertrand Chamayou *solist*

24 Nationale Master Orkestdirectie

Juni

1, 2, 5, 6, 12-16 **Pieter Roelf Jeugdconcerten: schoolconcerten**

Concert voor Rafiq: een interactief concert op basis van de muziek van de eerste symfonie van Mahler

Ivan Meilemans *dirigent*

8 **Dutch Open Brass Concours**

Blazersfestival in De Oosterpoort

Rolf Verbeek *dirigent*

10 **Side by Side**

De gelauwerde musici van het Noord Nederlands Orkest en het getalenteerde Frysk Jeugd Orkest schouder aan schouder

Rolf Verbeek *dirigent*

Douwe Nauta *presentator*

23 **CityProms Leeuwarden**

Muzikale begeleiding van escape room 'The sinking of the Titanic'

Juli

6 **Lauswolt Zomerconcert**

Dirk Brossé *dirigent*

Leonoor Amaral, Anneke van Giersbergen *solisten*

Augustus

26 **Lowlands: Beethoven's Negende Symfonie**

Een Ode an die Freude onder leiding van chefdirigent Eivind Gullberg Jensen, met Annemarie Kremer, Rosanne van Sandwijk, Linard Vrielink, Thomas Oliemans en het NNCK

27 **Groningens Ontzet: Love is in the air**

Eivind Gullberg Jensen *dirigent*
Mari Eriksmoen *solist*

27 **Zomerconcert: Love is in the air**

Eivind Gullberg Jensen *dirigent*
Mari Eriksmoen *solist*

September

9 **Uitfestival Emmen**

Klassiek naast muziek van Drentse muzikhelden Cuby & the Blizzards op het Raadhuisplein

Ralph de Jongh *zang*

30 **Nederlandse Reisopera**

Das Wunder der Heliane

Jac van Steen *dirigent*

Oktober

18 **Symfonisch Gala**

Hét klassieke netwerk evenement van Noord-Nederland

Eivind Gullberg Jensen *dirigent*

21 **Masterpiece**

Met Tsjaikovski's Vierde Symfonie

Eivind Gullberg Jensen *dirigent*

6, 14, 20, 28, 31 **Nederlandse Reisopera**

Das Wunder der Heliane

Jac van Steen *dirigent*

November

3, 6, 9, 11, **Nederlandse Reisopera**

Das Wunder der Heliane

Jac van Steen *dirigent*

15-18 **Brahms & Strauss**

Hartmut Haenchen *dirigent*

Isabelle van Keulen *solist*

28 **NNO Intro Live**

Onze nieuwe inleidingen speciaal voor jongeren

Eivind Gullberg Jensen *dirigent*

30 **Sibelius & Rachmaninoff**

Eivind Gullberg Jensen *dirigent*

Leif Ove Andsnes *solist*

December

1 **Symphony Unraveled**

Middelbare scholieren maken kennis met symfonische muziek

Eivind Gullberg Jensen *dirigent*

1-2 **Sibelius & Rachmaninoff**

Eivind Gullberg Jensen *dirigent*

Leif Ove Andsnes *solist*

7-9 **Met Sven Figee - Hammond in de hoofdrol**

Joost Geever *dirigent*

Sven Figee *solist*

13 **Tussen het Orkest: Mahler 5**

Antony Hermus *dirigent*

15-16 **Debussy & Mahler 5**

Antony Hermus *dirigent*

21-23 **Kerstconcert: de barok editie**

Livestream en tv uitzendingen in samenwerking met regionale omroepen

Jos van Veldhoven *dirigent*

Zoë Brookshaw *solist*

Hoofdstuk 2

**Artistiek
beleid en
toelichting
activiteiten**

Het NNO wil een onweerstaanbaar goed symfonieorkest zijn, met het hoofd in de muziek en de voeten in de samenleving. We produceren een breed symfonisch aanbod en ontwikkelen nieuwe concertformats, waarbij we putten uit de rijke symfonische muziekgeschiedenis, andere muziekgenres en kunstdisciplines en (regionale) actuele onderwerpen. In 2023 bereikten we met een caleidoscoop aan producties een divers publiek.

Het betrof eigen producties of samenwerkingen met partners uit de regio en daarbuiten. Als enige professionele symfonische producent in Noord-Nederland zijn we een structurele gespreks- en ontwikkelpartner voor talloze muziekinitiatieven, op en buiten de podia. Veel van onze producties trokken in 2023 de aandacht van regionale en landelijke media, die vrijwel zonder uitzondering in lovende termen stil stonden bij de vorm en het niveau van de diverse producties.

2.1 Symfonisch DNA

De canon

De symfonische canon is de kern van ons DNA en blijft de basis van waaruit we ons verbinden met partners, podia en publiek. Ook in 2023 maakte het NNO het, als huisorkest van de drie noordelijke provincies, mogelijk voor Noorderlingen om in hun eigen regio bekende werken van Ludwig van Beethoven, Claude Debussy, Joseph Haydn, Gustav Mahler, Modest Moessorgski, Wolfgang A. Mozart, Felix Mendelssohn, Franz Liszt, Sergey Rachmaninoff, Maurice Ravel, Dmitri Shostakovich, Jean Sibelius, Richard Strauss, Pjotr Iljitsj Tsjaikovski, Richard Wagner en andere componisten die onderdeel van de symfonische canon uitmaken, live uitgevoerd te horen.

De jaarlijks terugkerende concerten rondom feestdagen, zoals de *Matthäus Passion* en het Nieuwjaars- en Kerstconcert, appelleren aan de behoefte aan traditie. Ze zijn inmiddels uitgegroeid tot publiekstrekkeners die ook in 2023 onderdeel van onze concertagenda uitmaakten. Op de Nieuwjaar- en Kerstconcerten klinkt de symfonische canon in een feestelijk jasje.

Ons inmiddels befaamde jaarlijkse familieconcert – geproduceerd in samenwerking met het Amsterdamse Concertgebouw – vertelde in 2023 het verhaal van *Doornroosje*, met actrice Charlene Sancho op de balletmuziek van Tsjaikovsky.

In 2023 stonden we stil bij de 150-jarige verjaardag van Rachmaninoff, met een concert onder leiding van onze chef-dirigent Eivind Gullberg Jensen. Hierin schitterde meesterpianist Leif Ove Andsnes met Rachmaninov's *Derde Pianoconcert*.

Modern en minder gekend werk

In 2023 introduceerden we ook *Black Pearl*, een regulier concertprogramma met ongehoord werk van Afro-Amerikaanse klassieke componisten. Zo klonk muziek van William Grant Still, George Walker, Florence Price en Samuel Coleridge-Taylor; allen Afro-Amerikaanse componisten. Componisten die in hun tijd weinig perspectief hadden om hun werk uitgevoerd te krijgen,

maar die wel een bijdrage leverden aan de ontwikkeling van de canon door nieuwe perspectieven en stijlen in het genre in te brengen. Voor deze concerten haalden we de internationaal vermaarde dirigent Wayne Marshall naar Groningen en Utrecht.

Nederlands werk en opdrachten

Het NNO programmeert met regelmaat werk van eigen bodem, verstrekt opdrachten en verzorgt premières.

In 2023 werd een opdrachtcompositie verstrekt aan de Nederlands-Israëliëse componiste Karmit Fadael. Het NNO laat daarnaast regelmatig werk arrangeren door eigen eerste violist Gijs Philip van Schaik. Zo ook in 2023, waarin hij onder meer een bewerking van het nummer *Multicolor* van de Nederlandse band Son Mieux en van het nummer *Zing, vecht, huil, bid, lach, werk en bewonder* van de Nederlandse zanger Ramses Shaffy maakte.

In het kader van de Nationale Master Orkestdirectie werd onder leiding van drie studentdirigenten nieuw werk van vier jonge componisten uitgevoerd en opgenomen. Voor meer informatie over de bijdrage van het NNO aan talentontwikkeling verwijzen we graag naar het hoofdstuk *Educatie, participatie en talentontwikkeling* op pagina 24 van dit bestuursverslag.

Opera

Het NNO coproduceert met de Nederlandse Reisopera ieder seizoen een opera. In 2023 werd *Das Wunder der Heliane* uitgevoerd. Het was de eerste keer dat een scenische productie van deze opera van Erich Wolfgang Korngold ten tonele werd gebracht in Nederland. Ook deze productie werd laaiend enthousiast ontvangen door publiek en pers.

Artistiek leider/programmeur Marcel Mandos koestert de samenwerking met de Reisopera: het uitvoeren van hoog romantisch repertoire, het samenwerken met een andere discipline en het spelen in de orkestbak zorgen voor een andere focus van de musici. Dat komt de orkestklank en -wendbaarheid ten goede.

‘Toen het Noord Nederlands Orkest een goede maand geleden in de orkestbak zat bij de Nationale Reisopera met de opera *Heliane* van Korngold was het al duidelijk. En bij het eerste concert van het seizoen beseften we het opnieuw: wat is dat orkest goed geworden. Niet alleen collectief, maar ook solistisch.’

2.2 Nieuwe concertformats en diversiteit

Concertformats

Het NNO zoekt doorlopend naar nieuwe wegen om producties inclusiever te maken en de diversiteit van ons publiek te vergroten. In 2023 introduceerden we drie nieuwe concertformats: *MENA is here*, *Masterpiece* en *Tussen het Orkest*.

In een unieke samenwerking met drie Groningse partners NITE (Club Guy & Roni + NNT), SPOT/De Oosterpoort en Forum Groningen ontwikkelden we het stadsprogramma *MENA is here*. Samen met onder andere De Wijk de Wereld en ambassadeurs uit *MENA (Middle East North Africa)* groeide het idee uit tot een tiendaags cultureel stadsprogramma met theater, muziek, film en verhalen uit die regio.

Het NNO verzorgde het openingsconcert. Een geweldige diversiteit aan publiek – van COA-inwoners tot ons meer traditionele publiek en alles daartussen in – luisterde naar de middenoostenklanken (NNO-musici verdiepten zich hiervoor in de kwarttoonstechniek) van het NNO, de Marokkaanse zangeres Dalal Barnoussi en vijf gastspelers op Arabisch instrumentarium in een bomvolle Oosterpoort.

2023 was ook het jaar waarin de eerste editie van *Masterpiece* een samenwerking tussen SPOT/De Oosterpoort en het NNO tot stand kwam. Bezoekers konden het meesterwerk Tsjaikovski's *Vierde Symfonie* in een avondvullend minifestival verkennen als nooit tevoren, alvorens het door het NNO werd uitgevoerd.

Tijdens *Masterpiece* werden allerlei radertjes van Tsjaikovski en zijn *Vierde* uitgelicht. Het leven van de componist en diens (vermeende) homosexualiteit en verschillende perspectieven en invalshoeken op zijn werk. Met bijdragen van schrijver Arthur Japin, jazzpianist Mike Boddé, NPO Klassiek-presentatrice Jet Berkhout en *Miss International Queen 2023* Solange Dekker.

De avond trok vooral jonge bezoekers: een derde was jonger dan 27 jaar. De eerste editie van *Masterpiece* en de goede samenwerking hierin met SPOT/De Oosterpoort smaken naar meer; er komt een tweede editie van *Masterpiece* in 2024.

Het derde nieuwe concertformat dat het NNO in 2023 startte, verliep al even succesvol. Tijdens de (uitverkochte) eerste editie van *Tussen het Orkest* kon het publiek op het podium plaatsnemen tussen de orkestmusici voor een buitengewone concertervaring. Naast een kort kennismakingsmoment met de musicus naast wie een bezoeker zat en een toelichting door vaste gastdirigent Antony Hermus, werd het publiek getrakteerd op een kort concert met delen van de *Vijfde Symfonie* van Gustav Mahler.

2.3 NNO buiten de concertzaal: openlucht en andere locaties

In het kader van ons streven om in de provincies Groningen, Friesland en Drenthe één keer per jaar een gratis toegankelijk concert in de openlucht te spelen, stond het NNO in 2023 voor het eerst in Emmen en – net als eerdere jaren – in Groningen. Met deze laagdrempelige openluchtconcerten willen we meer Noorderlingen in hun eigen omgeving laten kennismaken met symfonische muziek.

Tijdens *Groningens Ontzet* op 28 augustus trakteerde het orkest het publiek op de Grote Markt in Groningen op zonnig symfonisch, opera- en musicalrepertoire. Op 9 september bracht het NNO een mix van klassiek, opera en blues naar het *Uitfestival* Emmen op het Raadhuisplein. Met op het programma ook muziek van – wie anders – Drentse muzikhelden *Cuby & the Blizzards*.

Onze jaarlijkse samenwerking met *CityProms* bestond dit jaar niet uit een openluchtconcert in hartje Leeuwarden. In plaats daarvan begeleidde het NNO in het laatste weekend van juni een *escape room* ‘*The sinking of the Titanic*’ voor jongeren met muziek.

In de openlucht keerde ook het jaarlijkse *Lauswolt Zomerconcert* in Friesland terug. In deze editie nam het NNO onder leiding van gastdirigent Dirk Brossé twee zeer verschillende maar even fantastische zangeressen mee voor een feestelijke middag waarin opera, klassiek en rock hand in hand gingen. Sopraan Leonor Amaral zong de mooiste opera aria's van Bellini, Puccini en Purcell, naast een aantal verleidelijke Spaanse zarzuela's.

Na de pauze betrad rockzangeres Anneke van Giersbergen het podium met nogal uiteenlopende rockhits. Met Metallica's ballad *Nothing Else Matters*, Avicii's *Addicted to you* en Kate Bush's *Wuthering Heights* laat de voormalig frontvrouw van metalband *The Gathering* horen dat ze niet voor niets werd gevraagd voor het tv-programma *De Beste Zangers*. Het was met 1.500 bezoekers, veelal afkomstig uit het bedrijfsleven uit de Noordelijke regio, uitverkocht.

Naast in de openlucht was het NNO – na het succes van het eerste jaar – ook in 2023 met *NNO Mobiel* te horen. *NNO Mobiel* is ontwikkeld om onze 'aanraakbaarheid' en maatschappelijke impact te vergroten. In grote kamerorkestbezetting bezochten we met een kort, licht-klassiek concertprogramma opnieuw locaties van het

COA, dit keer in Assen, Burgum en Zuidbroek. Daarmee laten we nieuwe inwoners van onze regio kennismaken met symfonische muziek en bezorgen we hen hopelijk enige afleiding van hun dagelijkse zorgen.

Last, but not least een van de absolute hoogtepunten van het NNO in 2023: ons optreden op muziekfestival *Lowlands* in Biddinghuizen voor 25.000 uitzinnige Beethoven-fans. Zijn *Ode an die Freude*, het Europese volkslied, bleek een melodie die in het collectieve geheugen zit. Door herkenning zorgde het voor een dampend feest in de *Alpha* inclusief *moshpits*, maar zeker ook één met een onderliggende boodschap van vrede en verbinding.

Hartmut Haenchen, vaste gastdirigent

2.4 Orkest, dirigenten en solisten

Orkest

Het Noord Nederlands Orkest is met haar oprichting in 1862 het professionele symfonieorkest met de langste historie in Nederland. Kijkend naar de gemiddelde leeftijd van de NNO-musici durven we te stellen dat we ook het jongste professionele symfonieorkest zijn. In 2023 startten opnieuw jonge topmusici bij ons hun carrière. Zij werden met open armen ontvangen door ervaren collega's en dragen sindsdien bij aan een constante en levendige discussie rond het realiseren van artistieke ambities.

Ten aanzien van het dirigenten- en solistenbeleid slaagde artistiek leider/programmeur Marcel Mandos er, mede gefaciliteerd door een bijzondere structurele subsidie van de Stichting Beringer Hazewinkel, opnieuw in een hoogwaardige, spannende programmering neer te zetten.

Dirigenten

Onze vaste dirigenten chef-dirigent Eivind Gullberg Jensen en gastdirigenten Hartmut Haenchen en Antony Hermus brachten het orkest en publiek opnieuw een schat aan veelzijdige, internationale ervaring, diversiteit in artistieke interpretaties en ambassadeurschap voor het symfonisch geluid. We prijzen onszelf bijzonder gelukkig met deze drie dirigenten op de bok.

Van eigen bodem dirigeerde barokexpert Jos van Veldhoven een bijzonder kerstconcert, met barokke klassiekers. Daarnaast stonden van Nederlandse bodem onder meer ook op de bok: Jan Willem de Vriend, Ed Spanjaard en Joost GeEVERS.

Daarnaast waren diverse buitenlandse dirigenten, waaronder Lucie Leguay, die met veel elan het familieconcert *Doornroosje* dirigeerde, te gast.

Solisten

Het NNO deelde in 2023 het podium met solisten die zonder uitzondering enthousiast werden ontvangen door het publiek, met onder andere sopraan Leonor Maral, toppianist Leif Ove Andsnes, zangeres Dalal Barnoussi, sopraan Zoë Brookshaw, sopraan Taylor Burgess, pianist Bertrand Chamayou, sopraan Ilse Eerens, zangeres Julie Elven, sopraan Mari Eriksmoen, organist Sven Figee, mezzosopraan Caitlin Hulcup, zanger Ralph de Jongh, topvioliste Isabelle van Keulen, sopraan Annemarie Kremer, toppianist Yoav Levanon, violist Charlie Lovell-Jones, trompettist Christoph Moschberger, topviolist Nemanja Radulovic, mezzosopraan Fee Suzanne de Ruiter en mezzosopraan Rosanne van Sandwijk.

Uit eigen gelederen soleerden de NNO'ers Matthijs Leffers (tuba). Mihaly Kaszas, Menno Bosgra en Stefan Kirschbaum (slagwerk) speelden onder andere op poppodium De Neushoorn in Leeuwarden een slagwerkprogramma waarin werd samengewerkt met slagwerkstudenten van het Prins Claus Conservatorium.

‘Het Noord Nederlands Orkest heeft zich ontpopt tot dé hit van Lowlands. Tijdens de uitvoering van de Negende Symfonie van Von Beethoven raakte het publiek volledig in extase.’

De Telegraaf – Richard van de Cromment, 19 augustus 2023

Hoofdstuk 3

Doe Maar Mee Band tijdens Kindermuziekweek

Educatie, participatie en talent- ontwikkeling

Het NNO wil alle kinderen en jongeren in de drie noordelijke provincies minstens één keer de kans geven om de kracht en rijkdom van symfonische muziek te ervaren, live gespeeld door hún eigen orkest. Muziek draagt bij aan de ontwikkeling en het welzijn van ieder kind. Met een breed aanbod van educatie- en participatieactiviteiten, tot stand gebracht in samenwerking met amateurgezelschappen, culturele en maatschappelijke instellingen en het onderwijs, draagt het NNO bij aan leefbaarheid en inclusie in de regio.

3.1 Educatie

Het NNO organiseert educatie-activiteiten voor alle leeftijdsgroepen, onderwijsniveaus en leerlijnen in het (muziek)onderwijs. Met onze activiteiten richten we ons op kinderen, jongeren en het middelbaar en hoger beroepsonderwijs, waaronder de lerarenopleiding Pabo. Daarmee willen we hen de kans geven symfonische muziek te ervaren, (nieuwe) vaardigheden op te doen en zich muzikaal (verder) te ontwikkelen.

Wat ons educatie-aanbod onderscheidt is de verscheidenheid in genres – van hedendaags tot barok – en de geografische reikwijdte van onze activiteiten. Zonder beperkende voorwaarden van de coronaperiode bracht het NNO in 2023 een breed aanbod.

In 2023 gaven we op verschillende manieren vorm aan educatie, met bestaande en nieuwe activiteiten. Ons aanbod sloot in 2023 waar mogelijk aan op actuele thema's, ging vergezeld van een lespakket, stimuleerde zelf meedoen en voorzag in een continu pasklaar aanbod voor alle leeftijdsgroepen. Van schoolconcerten, repetitiebezoeken, online educatieprogramma *NNOotjes*, *Musicus in de Klas* tot een nieuwe editie van het befaamde *Pieter Roelf Jeugdconcert* (PRJC).

Doelgroepgerichte activiteiten

Concert voor Rafiq, de 23e editie van het *Pieter Roelf Jeugdconcert* (PRJC), is een interactief kinderconcert met een actueel maatschappelijk thema op basis van de muziek van de *Eerste Symfonie* van Mahler. Alles wat normaal niet gebruikelijk is tijdens een klassiek

concert, mag nu wel! Zingen, dansen, drummen op je lichaam: onder leiding van verteller Eric Robillard en het NNO zijn kinderen onderdeel van het concert waarin de negenjarige Saidah in haar eentje vlucht uit een land hier ver vandaan. Vindt ze haar ouders terug, eenmaal in het land waar mensen pindakaas eten?

PRJC 2023 was onderdeel van de *Cultuurmenu's* Groningen, Noordenveld, Leeuwarden, Waadzinnig (Waadhoeke), Hoogeveen, Sneek (Akte 2). Daarnaast sloten buiten de *cultuurmenu's* via De Lawei in Drachten een aantal scholen aan. Het concert werd bezocht door 6.850 leerlingen en 1.142 begeleiders.

Stem Kwijt is een muzikale voorstelling voor de allerkleinsten in het basisonderwijs, van het NNO en beeldend muziektheatergezelschap Het Houten Huis uit Groningen. Leerlingen van groep 1 en 2 maken kennis met een klein mannetje dat alles kwijt is, zich daardoor niet durft te laten zien, maar uit nieuwsgierigheid tevoorschijn komt als hij vioolklanken hoort. Uiteindelijk komt hij in een wervelende dans terecht en verlaat zo vol zelfvertrouwen het lokaal. Een 'speelruimtevoorstelling' in de klas, waaraan kinderen deelnemen door bijvoorbeeld mee te spelen, te schrijven of te musiceren. We bezochten 19 basisscholen in Groningen en Drenthe, waar we 45 voorstellingen speelden voor 2.014 leerlingen.

NNOotjes, het in 2022 gestarte online muziekprogramma voor groep 3 en 4, bracht de laatste vier afleveringen uit. Bestaande kinderliedjes worden op symfonische wijze vertaald, waarmee leerlingen op een

laagdrempelige manier klanken en instrumenten van een orkest leren kennen. Het lesmateriaal sluit thematisch aan op de jaargetijden en is gekoppeld aan muziekonderwijsmethode *EigenwijsNext – muziekwijs in de klas*. De laatste vier afleveringen van het kosteloze programma werden gezamenlijk 1.522 keer online bekeken.

De Kindermuziekweek is een landelijk initiatief; het NNO geeft samen met partners in Noord-Nederland invulling aan de landelijke week. Leerlingen van groep 6 tot en met 8 van OBS Joseph Haydn in Groningen kregen afgelopen editie drie lessen van muziekdocenten en vormden de *Doe Maar Mee Band*. Een aantal van hen speelden de sterren van de hemel samen met onze musici en de rest zong uit volle borst mee tijdens het concert voor familie en vrienden, op 30 maart. Naar het concert kwamen ruim 500 bezoekers.

Musicus in de Klas, een nieuw project dat in het voorjaar startte, brengt een NNO-musicus naar basisscholen in Noord-Nederland. De musicus vertelt persoonlijke verhalen over zijn NNO-leven en laat de video *De Instrumentenslang* zien. Deze video, met bijdragen van verschillende NNO-musici, werd speciaal voor dit project ontwikkeld en geeft leerlingen een beeld van de

verschillende instrumenten in een symfonisch orkest. In 2023 werden verschillende klassen bezocht van CBS Het Palet in Emmen, SBO Bekenkampschool en IKC Borgman in Groningen, OBS De Flint in Ekehaar en SBO De Sudwester in Sneek.

Symphony Unraveled bracht op 1 december 750 vmbo- en mbo-scholieren van verschillende opleidingen bij elkaar in De Oosterpoort. In *Symphony Unraveled* maken scholieren, onder leiding van docent en theatermaker Douwe Nauta, kennis met symfonische muziek, gespeeld door het NNO. Tijdens de eerste editie ontrafelden musici en scholieren in veertig minuten de *Eerste Symfonie* van Sibelius. Daarnaast kregen ze een kijkje in de keuken bij alle aanverwante zaken die bij een optreden van een symfonieorkest horen, van productie en techniek tot horeca en marketing. Hiermee willen we scholieren enthousiasmeren voor een toekomstige baan in de cultuursector.

Naar de eerste editie van *Symphony Unraveled* kwamen scholieren van onder andere CSG Liudger, Harens Lyceum, Leon van Gelder, H.N. Werkmancollege, VSO Dunk, De Ronerborg, CSG Wessel Gansfort, Noorderpoort, CrossWise en Drenthe College.

Symphony Unravelled

Dutch Open Brass Championships

Overige activiteiten

Repetitiebezoek

In 2023 bezochten 550 kinderen, jongeren en studenten van het basis-, voortgezet-, beroeps- en hoger onderwijs van 10 scholen repetities van het NNO. Vooraf vond een inleiding door en achteraf een *Meet & Greet* met de musici plaats. Ze waren onder andere te gast bij de repetities van *Black Pearl*, de *Matthäus Passion* en *Met Sven Figree - Hammond in de hoofdrol*.

Educatienetwerk

Het NNO sluit jaarlijks aan bij zowel regionale als landelijke overleggen over cultuureducatie en muziekeducatie. In 2023 waren dat onder andere overleggen van Stichting Kunst en Cultuur in Groningen (over het *Cultuurmenu*), Kunstkade in Leeuwarden (over het *Kunstmenu*), de stuur- en werkgroep van *Meer Muziek in de Klas* in Groningen en de werkgroep *Educatie* van de landelijke orkesten.

Nieuwsbrief en brochure

In 2023 verstuurde het NNO 4 educatienieuwsbrieven naar 855 leerkrachten in het basisonderwijs en 3 educatienieuwsbrieven naar 274 docenten in het voortgezet, middelbaar en hoger beroepsonderwijs. In de nieuwsbrieven worden docenten geïnformeerd over onze educatieactiviteiten.

Voor het eerst verstuurde het NNO ook een educatiebrochure. Deze ging per post naar alle basisscholen in Noord-Nederland. Deze brochure is ook digitaal toegankelijk op onze site.

3.2 Participatie

De noordelijke provincies kennen een sterke muziektraditie. In onze regio bevindt zich een levendige amateursector met regionale en provinciale brassbands, amateurorkesten, vele muziekverenigingen en talloze koren. Het NNO werkt graag met deze sector. Zo verrijken we de muziekbeleving, stimuleren we talent en versterken het regionale muziekklimaat. Met participatieprojecten brengt het NNO mensen op de been als participant, medeorganisator of publiek.

Participatieprojecten

In juni 2023 vonden drie nieuwe participatieprojecten met jongeren plaats.

NNO goes HaFaBra bood een podium voor meer dan 150 jeugdmuzikanten van muziekverenigingen uit de regio. Het concert was onderdeel van de tweede editie van *Dutch Open Brass Championships*, dat jonge amateurmuzikanten verbindt met professionals. Daarmee draagt de organisatie bij aan het voortbestaan en de ontwikkeling van blaasmuziek in het Noorden; een ambitie die het NNO graag onderschrijft. Samen met de

musici van het NNO speelden de jonge muzikanten de *Bolero* van Ravel.

Side by side, oftewel schouder aan schouder: zo voerden de professionals van het NNO en de gretige nieuwe generatie musici van het Frysk Jeugd Orkest (FJO) het publiek mee langs muzikale hoogtenpunten van onder andere Strauss, Zimmer en Beethoven. Het FJO biedt jonge musici uit Friesland een podium om in een orkest met symfonische bezetting samen muziek te maken, plezier te beleven en zich te ontwikkelen. Voor hen is het een unieke kans om met het NNO te repeteren en te spelen. Andersom zijn de doorgewinterde professionals van het NNO voor de gedreven FJO'ers een bron van inspiratie.

De Drentse Strikersdag kende een eerste succesvolle editie in 2023. Deze muziekdag voor violisten, altviolisten, cellisten en contrabassisten uit Drenthe en omliggende provincies organiseerden we in samenwerking met het Noord Drents Kamerorkest Divertimento. Deelnemers aan deze dag werden door strikers van het orkest gecoacht. Vanwege het succes van deze eerste editie, vindt een tweede editie plaats in 2024.

Noord Nederlands Concert Koor (NNCK) en amateurkoren
Het NNCK is als projectkoor structureel aan het NNO verbonden en bestaat uit circa honderd van de beste amateurzangers uit Noord-Nederland. Het NNO verzorgde samen met NNCK de uitvoeringen van de *Matthäus Passion* (in samenwerking met het Roder Jongenskoor) onder leiding van Jan Willem de Vriend in april. Daarnaast werkte het NNCK mee aan ons historische optreden op *Lowlands*.

3.3 Talentontwikkeling

We vinden het als NNO belangrijk om jonge kunstenaars te ondersteunen in hun professionele ontwikkeling. Voor de eigen ontwikkeling van het NNO als relevant platform is samenwerken met jonge makers en in aanraking komen met hun visie op bijvoorbeeld maatschappelijke ontwikkelingen van essentieel belang. In 2023 droegen we op verschillende manieren bij aan talentontwikkeling in onze sector.

Cultuurpijler

Als Cultuurpijler Klassieke Muziek voor Provincie en Gemeente Groningen ondersteunt het NNO waar mogelijk andere instellingen en initiatieven in de provincie, stimuleren we samenwerking en functioneren we als aanspreekpunt voor gemeente en provincie. In 2023 gaf het NNO op verschillende wijzen invulling aan het cultuurpijlerschap:

- Participeren in het Cultuurpijloverleg, Lobbyclub Noord, *We the North* en Station Noord 2.0.
- Steun aan met professionele en amateurmuziek partners in de Groninger klassieke muzieksector:
 - Samenwerking met Prins Claus Conservatorium
 - Samenwerking met twee amateurorkesten Haydn Jeugd Strijkorkest (HJSO) en Veenkoloniaal Symfonie Orkest (VKSO). Zowel het HJSO als het VKSO spelen een actieve rol in de culturele infrastructuur in respectievelijk Groningen en omstreken, en de Veenkoloniën. Drijvende kracht achter en dirigenten van deze orkesten zijn twee NNO-musici. Onze samenwerking met beide orkesten heeft als doel het deelnemende talent in de orkesten te versterken en samen te bouwen aan bekendheid van en enthousiasme voor 'klassieke' muziek.
- Versterken van de sector door het gezamenlijk uitschrijven van vacatures (zo schreven het NNO en VRIJDAG gezamenlijk een vacature uit voor de functie van salarisadministrateur) dan wel het bieden van aanvullende werkzaamheden aan collega's die elders in de Groninger sector – bijvoorbeeld bij het Luthers Bach Ensemble en Noorderzon – een parttime functie bekleden.

Nationale Master Orkestdirectie

In 2023 repeteerde en speelde het orkest opnieuw een aantal stukken van student-componisten van de verschillende Nederlandse conservatoria: Niko D. Schroeder en Juan Montero Palma (beiden Koninklijk Conservatorium Den Haag) en Béla Braack en Jasmine Karimova (beiden Amsterdam Hogeschool voor de Kunsten). Student-componisten krijgen zelden de kans om hun werk te laten spelen door een professioneel symfonisch orkest. Door deze uitvoering en bijbehorende opname, biedt het NNO hen een podium om zich versneld te ontwikkelen en te presenteren met een portfolio.

De werken werden gedirigeerd door studenten van de Nationale Master Orkestdirectie (NMO). In 2023 waren dat drie studentdirigenten: Henri Aavik, Benjamin Wenzelberg en Ed Liebrecht.

Station Noord

In het kader van talentontwikkeling begeleidde artistiek leider/programmeur Marcel Mandos regisseur en componist Robin Coops vanuit *Station Noord*. *Station Noord*, een noordelijk samenwerkingsverband van zeventien (inter)nationaal opererende podiumkunstorganisaties waarvan het NNO onderdeel uitmaakt, begeleidt jaarlijks een interdisciplinaire lichting beginnende makers uit het Noorden.

Coops maakt meeslepende opera's en andere muziekgedreven werken. Hoewel zijn projecten eigentijds en multidisciplinair zijn en gebruik maken van digitale technologieën, blijven de menselijke stem en het lichaam de sleutelementen van zijn werk.

Prins Claus Conservatorium

Het NNO werkt structureel samen met het Prins Claus Conservatorium in Groningen. Voor bachelor- en masterstudenten is – na auditie – een drieweekse stage ingericht waarin zij onder begeleiding van een mentor mee kunnen draaien in het orkest.

Bij team Publiek & Markt zijn eveneens stageplaatsen beschikbaar. Dat geldt niet alleen voor studenten van het PCC; ook voor studenten van NHL Stenden en Hanzehogeschool zijn stageplekken beschikbaar.

Ook in 2023 verzorgden artistiek leider/programmeur Marcel Mandos en verschillende musici gastcolleges aan studenten van onder meer het Prins Claus Conservatorium.

Speciaal voor studenten van onder andere het Prins Claus Conservatorium ontwikkelden we *NNO Intro Live*: een nieuwe manier van inleidingen op concerten, speciaal voor jongeren. Deze introducties worden gedaan door musici die meespelen met het concert, een dirigent, componist of solist.

‘Het NNO en een Marokkaanse zangeres (Dalal Barnoussi, red.) zorgen voor een historische avond in Groningen’

Hoofdstuk 4

Masterpiece

Publiek & markt

Het NNO is primair van en voor het Noorden. We zoeken ons vaste en nieuwe publiek actief op in de concertzalen, in de openlucht, tijdens festivals en op scholen. Het geheim van klassieke muziek schuilt in de intense beleving van de live performance door een symfonieorkest, in het contact tussen musici en publiek in en buiten de zaal. We zijn herkenbaar voor de echte liefhebbers, uitnodigend voor een diversiteit aan cultuurgenieters en willen een snaar raken bij mensen voor wie klassieke muziek nog onontgonnen terrein is.

4.1 Publiek & markt – combinaties

Zo divers als de Noorderlingen zijn, is ook het publiek van het NNO. Naast liefhebbers van klassieke muziek richt het orkest zich daarom op een breder, veelal jonger en meer divers publiek. Zo programmeren we symfonische muziek in nieuwe formats, zoeken we naar combinaties met andere genres of disciplines en treden we op buiten de concertzalen.

Om de verschillende doelgroepen te bereiken is toegespitste communicatie essentieel. Het NNO werkt daarom met verschillende product-marktcombinaties (PMC's), waarop onze communicatiestrategie wordt gebaseerd. Het NNO werkt met de volgende PMC's:

- **PMC1:** De trouwe klassieke muzikliefhebbers: de klassieke canon en het ijzeren repertoire in de concertzaal.
- **PMC2:** De breder georiënteerde cultuurliefhebber: verbinding met andere muziekgenres en disciplines als filmmuziek en kerstconcerten gepresenteerd door presentatoren, zoals Douwe Nauta, Christiaan Kuyvenhoven, Eric Robillard en Mohamedou Ould Salahi.
- **PMC3:** Festivalbezoekers: optredens op onverwachte locaties en podia
- **PMC4:** Kinderen en jongeren (binnen- en buitenschools) en muziekamateurs: educatieve activiteiten en participatieprojecten
- **PMC5:** Aanbod voor de zakelijke markt

4.2 Concertmarketing

In onze op de verschillende PMC's gerichte communicatiestrategieën zoeken we balans tussen traditionele communicatiemiddelen en nieuwe media, afgestemd op de betreffende activiteit en PMC-doelgroep. Waar bijvoorbeeld ons vaste PMC1-publiek verdieping zoekt via een concertinleiding, voeden we andere doelgroepen steeds vaker via digitale kanalen. De accentverschuiving van offline-naar online-communicatie draagt – naast strategie, verfijnder klantbereik en sterkere binding – bij aan kostenbesparing, duurzaamheid en flexibiliteit.

Per concert stellen we een passende middelenmix samen. Concerten uit PMC1-programma's hebben een sterkere offline focus dan bijvoorbeeld PMC2 of -3. Er is overigens in geen enkel geval sprake van uitsluitend offline promotie. Ook ons PMC1-publiek is online publiek.

Door de inzet van online advertenties (via onder andere *Facebook*, *Instagram*, *Google Adwords*, *YouTube* of display advertenties) kunnen we heel gericht adverteren op publieksgroepen. We sluiten bijvoorbeeld aan bij interesses of op een specifieke locatie om beoogde doelgroepen te bereiken.

Uitingen in print, zoals posters ter promotie van concerten, zijn vooral te zien in de omgeving van podia waar het NNO in Noord-Nederland speelt. We adverteren daarnaast in printmagazines gericht op cultuur en muziek of doelgroepspecifiek in bijvoorbeeld een studenten- of seniorenkrant. Bovendien sturen we aan het begin van het concertseizoen naar ruim 3.500 adressen onze brochure met het overzicht van alle NNO-concerten. Kort na verspreiding zien we een duidelijke stijging in het aantal websitebezoekers. De oriënterende klant lijkt zich daarmee moeiteloos van off- naar online te bewegen.

Website

Om onze doelgroepen online beter te kunnen bedienen, zijn we in 2023 begonnen met de voorbereiding voor vernieuwing van onze website. De daaruit voortkomende verbeteringen, waarmee in 2024 wordt gestart, gaan beter inspelen op de behoeftes van verschillende doelgroepen.

De website is zowel een informatieplatform als een podium. Als informatieplatform biedt het vooral praktische concertinformatie. Het online podium biedt een verdiepend aanbod rondom concerten en andere projecten van het NNO. De focus lag in 2023 op het verbeteren en aanvullen van het verdiepende aanbod. Zo vulden we dat onder andere met fragmenten of radio-opnames van concerten, door onszelf samengestelde *Spotify*-lijsten met muziek passend bij concerten, componisten en actuele onderwerpen, vlogs van en video's met onze musici, nieuws van het NNO en *behind the scenes* content.

Deze inzet resulteerde in een aanzienlijke stijging in bezoekers ten opzichte van het vorige jaar. Zo trok de website 113.590 bezoekers in 2023. In 2022 waren dat nog 86.814 bezoekers. Dat is een stijging van 30,8%. We verwachten dat de stijging in 2024 doorzet, omdat we komend jaar de website doorontwikkelen in functionaliteit en uitstraling.

Social media

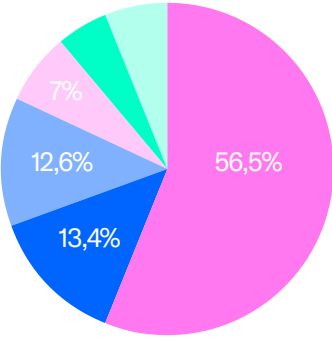
In de communicatie met ons publiek nemen sociale media een steeds belangrijkere rol in. Zo gaan we er met het publiek in gesprek, laten we meer van het orkest zien en motiveren we publiek om naar de concertzalen te komen. Het NNO is actief op verschillende platforms: *Facebook*, *Instagram*, *YouTube*, *X* en *LinkedIn*, waarbij elk kanaal andere doelgroepen bedient.

De stijging die zich sinds 2019 aftekende in aantallen volgers, *likes*, interactie en bereik zette in 2023 door. Op zowel *Instagram*, *Facebook*, *YouTube* als *LinkedIn* zien we een groei in het aantal bereikte accounts, gerichte betrokkenheid (het aanklikken van links) en het aantal volgers. Opmerkelijk is de grote groei van het aantal *views* op *YouTube* ten opzichte van 2022: 373,3%. Ook nam de kijktijd toe; beide waren vermoedelijk een gevolg van de toegenomen hoeveelheid nieuwe content die we daar deelden en de impact van ons *Lowlands*-optreden.

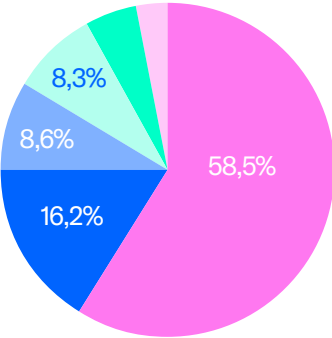
Nadat in 2022 de samenwerking met bureau G2K op gebied van ontwerp en vormgeving startte, werd de nieuwe vormgeving van het NNO afgelopen jaar uitgebreid naar andere uitingen en meer content. Zo zetten we deze huisstijl in op al onze middelen; een verandering van bijvoorbeeld een enkele afbeelding op *Instagram* naar grafische (bewegende) content met herkenbare huisstijlelementen. Dat had een positief effect op onze zichtbaarheid en ons bereik. Het aantal volgers op *Instagram* steeg bijvoorbeeld met 54,3%.

Prijssoorten
2022

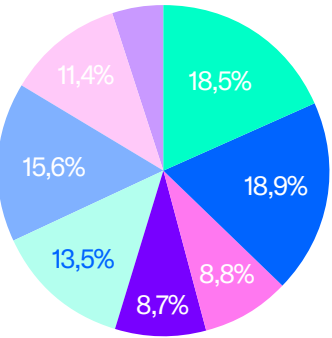

2023

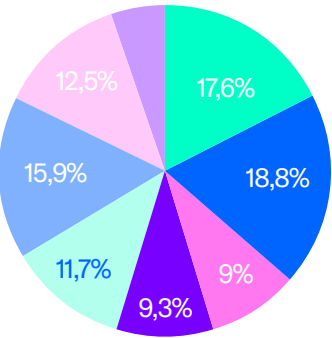

- Actie
- Jongeren
- Normaal
- PPartout
- Vrijkaart
- Overige

Leeftijd bezoekers
2022

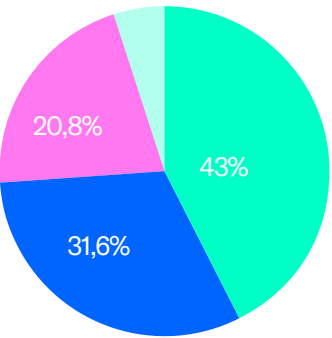

2023

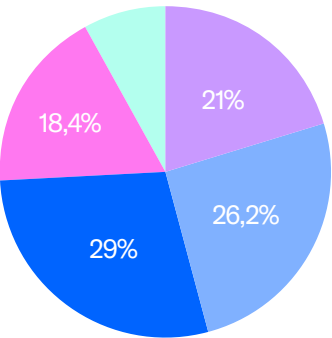

- Onbekend
- 20-30
- 30-40
- 40-50
- 50-60
- 60-70
- 70-80
- Overig

Moment van aankoop
2022

2023

- Eerder dan 1 kwrtl voor voorstelling
- Tussen 1 kwrtl en 1 mnd voor voorstelling
- Eerder dan 1 mnd voor voorstelling
- Tussen 1 mnd en 1 wk voor voorstelling
- Tussen 7 en 1 dg. voor voorstelling
- Op de dag van voorstelling

Instagram volgers

3.777 31-12-2023

01-01-2023: 2.448

Facebook likes

8.881 31-12-2023

01-01-2023: 9.106

YouTube views

71.000

YouTube abonnees

+19%

Nieuwsbrieven	Abonnees	Totaal bereik	Click-through
NNO (11x)	5.096	25.624	4.171
Vrienden (3x)	1.881	3.690	716
Educatie (8x)	1.217	1041	201

4.3 Merkkkracht

Naast het promoten van de concerten zetten we ook in op het verder vergroten van de naamsbekendheid van het merk Noord Nederlands Orkest. In 2023 adverteerden we het hele jaar via Google advertenties die aan de naamsbekendheid van het orkest moeten bijdragen.

Doorgaans zijn in onze concertuitingen een dirigent, het orkest of een solist het dragende beeld. In de campagne voor de start van het seizoen 23/24 brachten we juist het publiek in beeld. Het hoofddoel was het vergroten van de zichtbaarheid van het NNO door te laten zien wat een concert bij mensen teweeg kan brengen, niet het verkopen van concertkaarten. Onze modellen met leeftijden tussen de 10 en 85 jaar representeerden de verschillende publieksgroepen van het NNO. In combinatie met de slogan “Muziek doet iets met je” waren mensen te zien die een emotie ervoeren bij hun favoriete muziek.

Deze campagne was volledig digitaal. Naast zichtbaar op 339 digitale schermen bijvoorbeeld op straat, in tankstations en in winkelcentra in de drie provincies Groningen, Friesland en Drenthe, was de campagne online te zien via Instagram-, Facebook-, YouTube- en Google Display-advertenties. Hierdoor konden we de verschillende uitingen goed en gericht afstemmen op ons (potentiële) publiek.

De campagne was gericht op drie doelgroepen: jongvolwassenen (18 t/m 29 jaar) met interesse in muziek en cultuur, 30-plussers met interesse in muziek en cultuur en liefhebbers van klassieke muziek (veelal 60+), wonend in Noord-Nederland. In totaal zorgden de uitingen voor 1,6 miljoen impressies. De videoadvertentie op YouTube werd door 19% van de mensen 100% uitgekeken. Ondanks dat kaartverkoop geen hoofddoel van deze campagne was, kwam 10% van het aantal bezoekers dat op een ‘bestel kaarten’ knop klikte via [deze campagne](#).

Daarnaast kwamen door *livestreams*, radio-uitzendingen en andere online activiteiten, en door openluchtptredens tijdens festivals als *Lowlands* en

op andere plekken, naar schatting meer dan 100.000 mensen in aanraking met het NNO. Daarbij rekenen we niet de honderdduizenden keren dat de beelden van het NNO op *Lowlands* online zijn bekeken, op zowel onze eigen kanalen als die van anderen.

Fragmenten van ons *Lowlands*-optreden gingen viraal op sociale media en verschillende online platforms als *Dumpert*. De registratie van het concert dat *VPRO’s 3voor12* op *YouTube* plaatste, was op moment van schrijven 113.000 keer bekeken. Ook steeg het zoekgedrag naar NNO of Noord Nederlands Orkest in de week na het optreden met 60% vergeleken met een gemiddelde week. Het totale bereik was van tevoren niet te voorzien. Zonder twijfel was het onbetaalbaar.

4.4 Concertbezoekers

Het totaal aantal bezoekers van de 117 concertactiviteiten bedroeg 114.010. Daarmee zitten we bijna weer op de bezoekersaantallen van voor de coronapandemie. Een jaar na het afschaffen van maatregelen als anderhalve meter afstand, vaste zitplaatsen en beperkte openingstijden voelt de dynamiek in de concertzaal weer als vanouds.

Er zijn wel verschillen te merken. Zo was de groep klassieke muziekliefhebbers (PMC1), veelal trouw en wat ouder publiek, vooral in de eerste helft van het jaar nog terughoudend. Ondertussen neemt de jongere doelgroep, onder 40 jaar, voorzichtig in aantal toe.

De verschuiving van traditionele marketing naar online marketing zet onverminderd voort. Ook zien we een trend in de verandering in het koopgedrag van concertkaarten. Hierin is een relatie op te merken tussen de leeftijd van het publiek en het moment van aankoop. Bij concerten waar een relatief jonger publiek op af komt zien we dat er in de laatste week met regelmatig nog 30 tot 40% van de kaarten wordt verkocht. Bij concerten met een overwegend ouder publiek ligt het percentage in de laatste week eerder tussen 5 en 20%. Met het dalen van de gemiddelde leeftijd van onze bezoekers, waren er dit jaar steeds meer *last minute* kaartkopers, waarmee de focus steeds meer op online marketing komt te liggen , zoals te zien in de verschillende diagrammen op pagina 34 en 35.

‘Muziek doet iets met je. Altijd. Muziek betovert, pept je op, maakt je blij. Of laat je iets voelen wat je niet eerder hebt gevoeld. Het verdiept, ontroert en verrijkt.’

NNO Seizoenscampagne 2023 - 2024

4.5 Samenwerkingen

Na het succes van voorgaande jaren werden ook in 2023 *livestreams* en tv-uitzendingen via de drie regionale omroepen *Omrop Fryslân*, *RTV Noord* en *RTV Drenthe* uitgezonden. Hiermee bereiken we nieuwe luisteraars en publiek dat om uiteenlopende redenen niet (meer) naar de concertzaal kan komen. Zo werden het *nieuwjaars-* en *kerstconcert* en *Black Pearl* uitgezonden. Op landelijk niveau werkten we samen met *AVROTROS* en *NPO Klassiek*.

Verder onderhouden we warme banden met regionale en landelijke media, wat doorgaans leidt tot veel aandacht in de media. Dit jaar ontwikkelden we samen met de regionale omroepen ook een televisieconcert. Hierbij bracht het *NNO Moesorgski’s Schilderijen van een tentoonstelling* ten gehore. De avond werd geleid door *NPO Klassiek*-presentator Ab Nieuwdorp en ondersteund door een student van Academie Minerva.

In het voorjaar van 2023 sloegen we de marketing-handen ineen met SPOT/De Oosterpoort, Forum Groningen, NITE en De Wijk De Wereld voor het meerdaagse stadsprogramma *MENA is here*. Het NNO verzorgde het openingsconcert dat vrijwel volledig uitverkocht was en een voor het NNO hoog percentage nieuwe bezoekers van 34% trok. Na het succes van de eerste editie volgt in 2025 een tweede, met opnieuw het openingsconcert door het NNO.

Daarnaast produceerden we in samenwerking met SPOT/De Oosterpoort zowel artistiek inhoudelijk als op marketinggebied de eerste editie van *Masterpiece*. Tijdens dit festival in oktober doken ruim 900 bezoekers in de muziek en het verhaal van een symfonisch meesterwerk, Tsjaikovski’s *Vierde Symfonie*. De

avond begon in festivalsfeer, als een ongedwongen ontdekkingstocht door De Oosterpoort in Groningen. Tijdens *Masterpiece* konden bezoekers van onderdeel naar onderdeel en bepaalden ze zelf wat ze wilden zien of horen en in welke volgorde.

Een van de beoogde doelen was het samenbrengen van trouw en nieuw publiek. We kunnen concluderen dat de festivalvorm uitstekend werkte. *Masterpiece* trok 33% bezoekers onder de 27 jaar en 63% onder de 60 jaar. Bovendien kreeg de avond van de bezoekers een hoge waardering (8) en verschenen mooie recensies. Vanwege het grote succes van de eerste editie kijken we samen met SPOT uit naar een tweede editie van *Masterpiece* in 2024, over Moessorgski’s *Schilderijen van een tentoonstelling*.

4.6 Maatschappelijke impact

Het *Impactmodel voor orkesten* (in 2022 ontwikkeld in VvNO-verband) helpt ons de maatschappelijke relevantie en beoogd maatschappelijk effect van onze activiteiten in kaart te brengen. Er zijn tien domeinen gedefinieerd: bestaanszekerheid, ontplooiing, verbondenheid, gezondheid, identiteit, muziekcultuur, cohesie, imago, aantrekkelijkheid en business. In 2023 zijn twee pilots uitgevoerd.

Het NNO nam in 2023 deel aan de pilot ‘impactmeting op verbondenheid tussen concertbezoekers onderling’. Daaruit bleek de dat de betekenis van het NNO binnen het culturele en sociale domein in onze regio aanzienlijk is. Andere domeinen worden komende jaren onderzocht zodat vanaf 2029 ieder orkest kan sturen op impact, op basis van een eigen palet aan activiteiten, passend in de eigen omgeving.

Openingsconcert *MENA is here* met solist Dalal Barnoussi

Subsidiënten, sponsoren, vrienden en partners

Hoofdstuk 5

Ons relatienetwerk is er één dat we koesteren. Zonder deze subsidiënten, sponsors, vrienden en partners zou het NNO haar ambities als innoverend en excellent symfonisch orkest niet kunnen nastreven. Na stagnerende aantallen in de coronaperiode zagen we met het nagenoeg volledige herstel van de bezoekerscijfers en de liveconcerten in de tweede helft van 2023 de sponsor- en vriendenwerving weer op gang komen, met succes.

Fondsen

De fondsenwerving onder cultuur- en vermogensfondsen leverde ondersteuning op voor verschillende projecten.

Zo vond het interactieve *Pieter Roelf Jeugdconcert* plaats met steun van Landsdeel Noord, FB Oranjewoud, Turing Foundation, Zabawas, LOF (Leeuwarder Ondernemers Fonds), Stichting Meindersma Sybenga, Ritske Boelema Gasthuis en Arriva.

Voor *Masterpiece*, een nieuw concept dat we in samenwerking met SPOT/De Oosterpoort ontwikkelden, ontvingen we een 2P-subsidie van Fonds Podiumkunsten. De 2P-subsidie biedt ruimte voor samenwerkingen van podia met gezelschappen en verbindt produceren en presenteren.

Sponsors

Op verschillende manieren verbinden sponsors zich aan het NNO. Dat gebeurt bijvoorbeeld door het sponsors van een concert, een specifiek project of een barterconstructie zoals de aanschaf van kaarten. Zo sponsort Hanzevast jaarlijks een van onze nieuwjaarsconcerten; in 2023 had Hanzevast daarnaast een besloten nieuwjaarsconcert exclusief voor eigen gasten.

Met trots delen we mee dat bestaande sponsors in 2023 allen hun contract verlengden. Daarnaast verwelkomden we een nieuwe sponsor. Onze sponsors vertegenwoordigen een brede verscheidenheid aan sectoren, zoals advocatuur, vastgoed en media. Naast dat zij het orkest een warm hart toedragen, verbinden sponsors zich vanuit maatschappelijke betrokkenheid. Het doel voor 2024 is om opnieuw één nieuwe sponsor bij het NNO te betrekken.

Galapartners

Sinds 2012 organiseert het NNO jaarlijks in oktober het symfonisch gala in De Oosterpoort in Groningen voor 200 gasten; inmiddels uitgegroeid tot hét symfonische netwerkevenement van Noord-Nederland. Tijdens de editie van 2023 verwelkomden we 16 tafelpartners (galasponsors) waarvan vier nieuwe partners.

Tot de galasponsors behoorden in 2023 BoerCroon, Gemeente Groningen, Hanzevast, Imperator Holding, Lauswolt, Maripaangroep, NHL Stenden, NORD Advocaten, Om de Noord, Oranjewoud, Powerfield, Provincie Drenthe, Provincie Groningen, SPOT/De Oosterpoort, Stichting Beringer Hazewinkel en Summit Engineering. Maripaangroep, NORD Advocaten, Summit Engineering en Powerfield sloten in 2023 voor het eerst aan als galapartner. Het doel voor 2024 is om deze 16 partners te behouden en twee nieuwe partners toe te voegen.

Vaste gastdirigent Antony Hermus

Gildeleden

Het Gilde bestaat uit liefhebbers van het NNO en werd opgericht in 2019. Inmiddels staat het aantal leden op 13. Donateurs kunnen vanaf een bijdrage van 1.000 euro lid worden. Het doel voor 2024 is om de huidige leden te behouden en ook aan dit bestand twee nieuwe leden toe te voegen.

Donateurs

Het is ook mogelijk om éénmalig of periodiek aan het NNO te schenken. In 2023 schonken 22 donateurs periodiek geld. In 2024 wordt een campagne opgezet om deze groep donateurs te vergroten.

Particuliere schenkers en nalatenschappen
Het NNO kreeg in 2023 een nalatenschap toegezegd. We verwachten dat deze in 2024 uitgekeerd wordt. Vanaf 2024 gaat het NNO de waarde van nalatenschappen voor het orkest en de mogelijkheid na te laten aan het NNO breder onder de aandacht brengen. Wij verwachten hier overigens pas na enige jaren de vruchten van te kunnen plukken.

Vrienden

De Vriendenvereniging van het NNO steunt het orkest en biedt muziekliefhebbers verdieping rondom activiteiten. We sloten het jaar 2023 af met 2.295 Vrienden. Dat is een daling ten opzichte van 2022. In 2023 is gestart met de voorbereidingen voor een campagne, waarmee we in 2024 nieuwe Vrienden willen werven. Voor meer over deze voorbereidingen verwijzen we graag naar het jaarverslag van de Vrienden.

ANBI

Het NNO is door de Belastingdienst aangemerkt als culturele ‘Algemeen Nut Beogende Instelling’ (ANBI). Giften aan onze organisatie zijn vrijgesteld van schenken- en erfbelasting en komen volledig ten goede aan het orkest.

Voor een volledig overzicht van onze subsidiënten, sponsors en ondersteunende fondsen verwijzen we graag naar pagina 71.

Organisatie in beweging

Hoofdstuk 6

Tussen het Orkest

Het NNO is volop in beweging en maakt zich ook in 2023 sterk voor een krachtige klassieke muzieksector in Noord-Nederland. Daartoe reflecteren we doorlopend op onze rol in de noordelijke samenleving, op onze programmering en andere orkestactiviteiten en op onze organisatiecultuur en -structuur.

Onze visie op een eigentijds orkestbedrijf ontwikkelt zich binnen de eigen NNO-organisatie én samen met de negen andere orkesten binnen de brancheorganisatie Vereniging van Nederlandse Orkesten (VvNO). Het in 2021 opgestelde VvNO visiedocument *De Nederlandse orkesten in beweging – Visie op 2030 & strategische agenda 2021-2025* blijft daarbij richtinggevend.

In 2023 stelden we ons beleidsplan 2025-2028 op. De rapporten *Beweging in het Bestel* (Raad voor Cultuur, maart 2022) en *KUNSTEN2030* (Kunsten '92, augustus 2022) vormen een relevant kader voor onze toekomstvisie. Ons beleidsplan 2025-2028 bouwt ambitieus voort op bestaande successen en de artistieke topkwaliteit van het orkest en duidt daarnaast nieuwe te exploreren richtingen.

	Musici	Kantoor	Totaal
Aantal medewerkers	62	23	85
Aantal fte	51,3	18,6	69,9

per 31-12-2023

6.1 Goed werkgeverschap

Het NNO hecht groot belang aan goed werkgeverschap, zowel als het gaat om inzet op korte termijn als op inzet op lange(re) termijn. In 2023 richtte ons HR-beleid zich onder meer op een veilige werkomgeving, ziektepreventie en –verzuim, en primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden. Onze ambities en de uitdagingen op dit gebied zijn groot. De invulling van goed werkgeverschap wordt beperkt door krappe financiële middelen, beperkte menskracht binnen de organisatie en kent extra uitdagingen in verband met een veranderende visie op de werkomgeving bij jongere generaties werknemers.

Goed werkgeverschap staat ook onder druk door de vele deeltijdcontracten van musici. Deeltijdcontracten van musici maken de orkestplanning complexer. Een musicus met een deeltijdcontract is niet altijd beschikbaar voor het NNO en dus moet er veel maatwerk worden verricht.

Het verzuimbeleid en beleid ongewenst gedrag kregen aandacht en werden waar nodig aangescherpt. Duurzame inzetbaarheid (gezond en met plezier werken, nu en in de toekomst) is een belangrijk onderdeel van ons HR-beleid.

Medezeggenschap

Medezeggenschap is een belangrijke pijler van de NNO-organisatie. Het zorgt voor inhoudelijk sterkere besluiten en een grotere betrokkenheid van medewerkers. Medewerkers kunnen via de ondernemingsraad (OR) invloed uitoefenen op het beleid en de besluitvorming. De OR, ingericht en functionerend conform de *Wet op de Ondernemingsraden*, kwam in 2023 in zeven (vijf reguliere en twee extra) formele overlegvergaderingen met de algemeen directeur bijeen.

In januari 2023 bracht de OR een positief advies uit over de voorgenomen verhuizing van het NNO naar de De Nieuwe Poort, de beoogde opvolger van De Oosterpoort, de huidige thuisbasis van het NNO in Groningen.

Tijdelijke RVU-regeling

Werkgevers mogen werknemers die tussen 1 januari 2021 en 31 december 2025 zesendertig maanden of minder van hun AOW-leeftijd zijn verwijderd, een uitkering uit hoofde van de *Regeling Vervroegd Uittreden* (RVU) doen toekomen. Deze regeling is bedoeld voor werknemers die zich niet hebben kunnen voorbereiden op de verhoogde AOW-leeftijd en waarvoor het werk te zwaar is geworden of mogelijk gaat worden.

Het NNO besloot deze regeling aan te bieden aan medewerkers die aan de voorwaarden voldoen. De regeling maakt het voor werknemers aantrekkelijk voor vervroegd pensioen te kiezen en voor het NNO betaalbaar om hieraan bij te dragen. Geïnteresseerde collega's hebben de mogelijkheid om een persoonlijk pensioenadviesgesprek te voeren met een pensioenadviseur. In 2023 maakten drie collega's gebruik van deze mogelijkheid.

6.2 Formatie en formatieplan

Op 31 december 2023 bestond de vaste formatie van het NNO uit 85 medewerkers in loondienst: 62 musici en 23 kantoormedewerkers (exclusief remplaçanten, inhuur derden en overige flexibele inzet, vrijwilligers en stagiairs).

In totaal is 70 fte werkzaam in loondienst, exclusief nog enkele openstaande vacatures en tijdelijke contractaanpassingen, verdeeld over 51,3 fte musici en 18,7 fte kantoormedewerkers.

In 2023 is het – door corona uitgestelde – formatieplan voor de periode 2021-2024 afgerond en vastgesteld.

In Memoriam

In 2023 verloren we twee dierbare collega's: fluitist Pepijn van Doesburg en altvioliste Regina Strodthoff. Het overlijden van beide collega's heeft ons diep geraakt.

	Musici	Kantoor	Totaal
< 25 jaar	0	0	0
25 – 34 jaar	14	2	16
35 – 44 jaar	15	5	20
45 – 54 jaar	15	6	21
55 – 64 jaar	15	9	24
65 jaar >	3	1	4

	Musici	Kantoor	Totaal
Dienstverband 0 – 50%	1	3	4
Dienstverband 50 – 75%	15	4	19
Dienstverband 75 – 100%	21	5	26
Dienstverband 100%	25	11	36

6.3 Gezond werkklimaat

Arbidsvoorwaarden

Zonder gezonde NNO'ers geen gezonde organisatie. Zowel op als rondom het podium leveren musici en kantoormedewerkers dagelijks topprestaties. Dat vereist motivatie, focus, inzet, en bovenal een veilig en gezond werkklimaat. Het NNO wil een aantrekkelijke werkgever zijn met passende arbeidsvoorwaarden. Van toepassing zijn de *cao Nederlandse Orkesten*, de *cao Nederlandse Orkesten Bijzondere Bepalingen*, de *cao Remplaçanten* en de *Rechtspositieregeling voor kantoorpersoneel*. Voor kantoormedewerkers is een arbeidsvoorwaardenregeling van toepassing die qua loongebouw aansluit bij de *cao Rijk*.

In 2023 startten we met de uitwerking van de *Lokale Regelingen NNO* waarin van de cao afwijkende en aanvullende regelingen over – voor musici relevante – planning, telling en indeling staan omschreven. Afronding en implementatie vinden plaats in 2024.

De werkgeversdelegatie van de Vereniging voor Nederlandse Orkesten, waar onze algemeen directeur (bijgestaan door onze HR-adviseur) deel van uitmaakt, bouwt samen met de bonden aan de verdere toekomstbestendigheid van de sector.

Preventie en verzuim

Het verzuimpercentage over 2023 bedroeg 9%. Dit percentage werd vooral veroorzaakt door langdurig, niet-werkgerelateerd ziekteverzuim. In 2023 besteedden we nadrukkelijk aandacht aan verzuimpreventie. Zo is een structurele samenwerking met een fysiotherapeut in gang gezet waarbij musici en kantoormedewerkers preventieve fysiotherapie kunnen ondergaan, in de vorm van bijvoorbeeld metingen en adviesgesprekken, om fysieke klachten te voorkomen. Tevens is een pilot gestart met yogalessen voor alle NNO-medewerkers.

Onboarding

Een aantal musici en kantoorcollega's nam in augustus en september deel aan de tweede editie van het landelijke initiatief *Sound Connection*. Dit is een onboardingsprogramma met workshops over verschillende aspecten van werken in de orkestsector. Het programma besteedt aandacht aan onderwerpen als mentale (veer)kracht, samenwerken en groepsdynamiek, persoonlijke ontwikkeling en duurzame inzetbaarheid. *Sound Connection* biedt tevens gelegenheid tot kennismaking met collega's uit andere orkesten.

Leven Lang Leren

Het NNO onderschrijft de principes van *Leven Lang Leren* en stimuleert persoonlijke en professionele ontwikkeling van onze medewerkers. Iedere medewerker kan cursussen, workshops, trainingen en lezingen volgen en voor deze opleidings- en ontwikkelingsactiviteiten een financiële bijdrage aanvragen. Sommige trajecten, zoals het deelnemen aan een *Loopbaan APK*, worden gratis aangeboden.

In 2023 namen onze medewerkers aan verschillende trainingen en workshops deel. Een greep uit het gekozen aanbod: OR-trainingen voor zowel de OR als de ondernemer, presentatietechnieken voor musici,

improviseren voor musici, strijkers in de lichte muziek, bandcoaching, workshop *Resonanceleere voor musici*, yogalessen en *Artificial Intelligence* voor HR professionals.

Onze medewerkers maakten in 2023 ook volop gebruik van de mogelijkheid om een financiële bijdrage aan te vragen bij het Sociaal Fonds Podiumkunsten (SFPK). Collectieve en verplichte opleidingen die door het NNO worden geïnitieerd, zoals Nederlandse lessen voor musici, BHV-trainingen en onze collectieve themadag, worden volledig door het NNO vergoed.

Het hoofdonderwerp van onze jaarlijkse themadag (18 januari) voor alle medewerkers was 'sociale veiligheid'. Het NNO hecht groot belang aan een veilige en integrale werkomgeving voor alle NNO'ers. Daarnaast stond Diversiteit & Inclusie op de themadag centraal, onder andere in relatie tot het stadsprogramma *MENA is here*, waarin we een van de initiërende partners waren. Later in het jaar hebben we dit thema verder verkend met een workshop over de vraag hoe inclusief het NNO is als werkgever en hoe inclusief het orkest intern en extern communiceert. Sociale veiligheid en Diversiteit & Inclusie in de organisatie blijven de komende jaren geagendeerd op interne bijeenkomsten.

Vertrouwenspersoon

In de media verschenen afgelopen jaar verschillende berichten over grensoverschrijdend gedrag, onder andere in de culturele sector. Naar aanleiding hiervan bracht het NNO het – reeds in 2018 opgestelde – beleid (on)gewenst gedrag opnieuw onder de aandacht bij onze medewerkers, evenals de mogelijkheid om contact op te nemen met de vertrouwenspersoon van het NNO. In de loop van 2023 beëindigde onze vertrouwenspersoon op eigen verzoek haar werkzaamheden. Tot een opvolger is gevonden, kunnen onze medewerkers terecht bij het landelijke onafhankelijke meldpunt ongewenste omgangsvormen van [Mores](#).

‘Hoeveel finesse er in dit orkest schuilt, is te horen in het Derde Pianoconcert van Sergej Rachmaninov. Andsnes wordt begeleid met subtiel geleide klankstromen.’

Hoofdstuk 7

Financiën

Lauswolt zomerconcert

7.1 Financiële bevindingen 2023

Sinds 2022, bij de hervatting van de volledige activiteiten na de coronalockdowns, is er sprake van een zogenaamd *Wet Arbeidsmarkt in Balans* (WAB) tekort. In combinatie met het langzaam terugkerende publiek na de coronalockdowns (lagere publieksinkomsten) en de hoge inflatie betekende dit dat het NNO, om zijn bedrijfsvoering gezond te houden, net zoals in seizoen 2021-2022 heeft moeten ingrijpen in de programmering van de seizoenen 2022-2023 en 2023-2024.

Dat heeft niet geleid tot verlies van kwaliteit. Hoewel een deel van de hoofdprogrammering, te weten vier concertprogramma's, moest worden geannuleerd, ontwikkelden we daarvoor in de plaats kleinschaliger, succesvolle alternatieve programmering die een ander karakter had dan onze reguliere symfonische hoofdprogrammering, maar desalniettemin met enthousiasme ontvangen werd. De begroting 2023 kon daardoor met een relatief gering negatief resultaat van € 154.608,- worden opgesteld.

We sluiten het jaar 2023 af met een bescheiden positief financieel resultaat van plus € 80.683,- . Dit positieve financiële resultaat is het gevolg van hogere publieksinkomsten dan begroot. We zagen dat het publiek gedurende het jaar weer goed de weg naar de concertzaal wist te vinden waar wij in de prognose hier nog enigszins voorzichtig in waren. Daarnaast zijn enkele producties op kleinere schaal uitgevoerd dan voorzien waardoor vooral de activiteitenlasten lager uitvielen dan begroot. Door de hogere rentestand waren er onvoorziene rente-inkomsten.

Hieronder volgt een korte toelichting op het exploitatieresultaat. Voor jaarcijfers en de volledige toelichting daarop verwijzen we graag naar de jaarrekening.

Toelichting op het exploitatieresultaat
Inkomsten (kaartverkoop, sponsors, donaties en fondsen)
Zoals gezegd wist het publiek gedurende het jaar weer goed de weg naar de concertzaal te vinden. Daardoor

waren de kaartverkoopinkomsten hoger dan begroot. De kaartverkoopinkomsten bedroegen € 1.340.152,- (begrote kaartverkoopinkomsten: € 1.288.489,-). Ter vergelijking, in een regulier precorona-seizoen bedragen de kaartverkoopinkomsten gemiddeld 1,4 miljoen euro.

- Totaal inkomsten kaartverkoop, sponsorinkomsten, fondswerving: € 1.791.787,-
- Percentage inkomsten versus subsidie: 25,68% (ter vergelijking – 2022: 19,73% | 2021: 9,08% | 2020: 10,7% | 2019: 35,8%)

Wet Arbeidsmarkt in Balans en kostenstijgingen
Aan de uitgavenkant hadden we de kostenstijgingen als gevolg van de *Wet Arbeidsmarkt in Balans* (WAB) in combinatie met een hoog ziekteverzuim in belangrijke mate al in onze begroting opgenomen. Dit heeft geleid tot het volgende uitgavenpatroon:

- Totaal kosten remplaçanten (excl. hotelkosten): € 1,396,603,- (ter vergelijking – 2022: € 1.382.341,- | 2019: € 910.699,-)
- Percentage kostenstijging als gevolg van alléén de WAB: ongeveer 28% t.o.v. 2019 (pre-WAB).

Activiteitenlasten en onttrekking coronareserve
Zoals gezegd zijn enkele producties op kleinere schaal uitgevoerd dan voorzien waardoor vooral de activiteitenlasten lager uitvielen dan begroot.

Als gevolg van een alternatieve programmering hadden wij ten opzichte van een regulier precorona-jaar lagere publieksinkomsten dan begroot en dus hebben we middelen moeten onttrekken aan de coronabestemmingsreserve.

Ook dit jaar had het NNO de ontstane coronareserve dus nog nodig om het publiek te herwinnen en op volle sterkte te kunnen functioneren, inclusief inschakelen van remplaçanten met betaling in lijn met de *Wet Arbeidsmarkt in Balans*. De financiële doorrekening van ons activiteitenplan 2024 toont dat we nog een klein tekort verwachten van ongeveer € 60.000,- voor 2024. Volledigheidshalve is onze begroting 2024 op pagina 53 toegevoegd.

Subsidies
De toekenning van de rijkssubsidie ging voor 2023 net als eerdere jaren gepaard met een ruimere loon-

prijscompensatie (indexering) dan begroot. Hiermee kon de loonstijging voor musici en kantoormedewerkers worden bekostigd evenals een deel van de gestegen kosten voor de inzet van remplaçanten als gevolg van de *Wet Arbeidsmarkt in Balans*. De subsidies van de Noordelijke overheden bedroeg € 366.351,-. Hierin zaten naast de structurele subsidie ook een aantal incidentele subsidies voor het openluchtconcert in Emmen. Indirect dragen sommige Noordelijke overheden daarnaast bij via steun aan evenementen waarbij het NNO een grote rol speelt, zoals de Gemeente Groningen aan *Groningens Ontzet* en de Gemeente Leeuwarden aan *CityProms*.

Zoals benoemd heeft het NNO, als BIS-instelling, tot en met 2022 extra coronasteun van de rijksoverheid ontvangen. Deze middelen moeten in de planperiode 2021 – 2024 worden ingezet ter dekking van de gemiste inkomsten of gemaakte kosten als gevolg van de pandemie. Van de nog niet bestede subsidie tot en met 2022 is een coronareserve gevormd. Deze coronareserve is in 2023 als volgt aangewend:

Gemiste omzet 2023 (a.g.v. annuleringen): € 147.050,-
Daarmee resteert eind 2023 nog een coronareserve van € 30.000,-

Sponsors, donaties en fondsen
De directe (concert)sponsoring en algemene sponsoring zijn iets hoger dan begroot door een succesvol verlopen Galaconcert. De indirecte sponsoring die via uitkoopopbrengsten in deze jaarrekening terug te vinden zijn, worden toegelicht in het bestuursverslag.

De bijdragen vanuit de donaties zijn hoger dan begroot, maar conform de opbrengsten in 2022. We zien dat het NNO een enthousiaste en stabiele groep donateurs en gildeleden heeft.

De fondsbijdragen waren lager dan begroot. Dit heeft onder andere te maken met het feit dat er minder fondsgelden nodig waren voor de Pieter Roelof Jeugd Concerten in verband met lagere productiekosten dan voorzien. Daarnaast was er in de begroting uit gegaan

van enkele fondsbijdragen voor producties die op een andere wijze extern zijn gefinancierd.

Toelichting op de financiële positie
De gerealiseerde inkomsten en uitgaven voor 2023 en de afwijkingen ten opzichte van de begroting leidden ertoe dat we, na de onttrekkingen uit de bestemmingsreserves, het restant resultaat aan de algemene reserve hebben kunnen toevoegen. De gemaakte kosten voor procesbegeleiding in aanloop naar de besluitvorming over het nieuwe mogelijk te bouwen Muziekcentrum door de Gemeente Groningen zijn onttrokken aan de in 2021 gecreëerde bestemmingsreserve (€ 250.000,-) *Nieuwbouw Muziekcentrum Groningen*. De ontvangen donaties en gildegelden zijn toegevoegd aan de bestemmingsreserve Instrumenten. De gemaakte kosten voor aanschaf en onderhoud van instrumenten zijn hieruit onttrokken.

De solvabiliteit is 55,6%. Onze liquiditeitsratio is 3.21. Daarmee kunnen we op korte termijn goed aan kortlopende schulden voldoen (de norm voor een gezonde liquiditeit is minimaal 1). Op basis van beide kengetallen kunnen we concluderen dat er sprake is van een gezonde financiële positie en een solide financiële situatie.

Verwachtingen over de toekomst
De bezoekersaantallen, en daarmee de publieksinkomsten, zijn begin 2024 nagenoeg op het niveau van voor de coronapandemie. In de periode 2025-2028 verwachten we een volledig herstel. Ons streven is om 25-30% van onze opbrengsten te genereren uit publieksinkomsten en inkomsten uit sponsoring, fondsen en overige bijdragen, vergelijkbaar met het gemiddelde in de afgelopen jaren (de coronajaren niet meegerekend).

We verwachten gestegen kosten voor huisvesting en energie, contributies en overige dienstverlening. Daarnaast verwachten wij extra kosten voor

beleidsonderwerpen als diversiteit en inclusie, organisatieontwikkeling, duurzaamheid, marketing -en personeelsbeleid, en richting 2025-2028 voor activiteiten in onze rol als Ontwikkelaar op het gebied van digitale technologie en de ruimtelijke concertomgeving.

We hopen dat de BIS-subsidie 2025-2028 ons in staat stelt om onze, in het beleidsplan 2025-2028 geformuleerde ambities in de rollen van Producent (concerten), Aanjager (educatie/participatie) en Ontwikkelaar, te kunnen realiseren. Dit houdt onder meer in dat we hopen weer in te kunnen gaan zetten op ruimere inhuur van remplaçanten en verhoging van de productiekosten bij onder meer groot-symfonische programma's. Bij de realisatie van onze ambities wordt de balans tussen Fair Practice - *Fair Pay*, maar ook bijvoorbeeld werkdruk en aantallen activiteiten, bewaakt.

Wet Arbeidsmarkt in Balans
Sinds de inwerkingtreding van de *Wet Arbeidsmarkt in Balans* heeft het NNO een structureel financieel tekort op haar begroting. De financiële consequenties hiervan zijn in de huidige kunstenplanperiode als taakstelling verwerkt in de jaarbegrotingen. Dit betekent wel dat we op de inzet van remplaçanten, en daarmee op artistiek gebied, keuzes hebben moeten maken.

Aanvankelijk was dit niet merkbaar omdat de coronalockdowns ons dwongen activiteiten te annuleren dan wel af te schalen. Echter vanaf 2022,

bij de hervatting van alle activiteiten, ontstond er een zogenaamd WAB-tekort. Samen met lagere publieksinkomsten (publiek keerde langzaam terug na de lockdowns) en hoge inflatie leidde dat ertoe dat het NNO, om de bedrijfsvoering gezond te houden, heeft moeten ingrijpen in de programmering van de seizoenen 2021-2022, 2022-2023, 2023-2024 en de eerste helft van seizoen 2024-2025. Dat heeft niet geleid tot kwaliteitsverlies.

We hopen dat het NNO voor de periode 2025-2028, middels aanvullende financiering vanuit de BIS, in staat zal zijn de remplaçanten volgens de *Fair Pay*-norm te betalen. Dat betekent dat we onze spilfunctie in het culturele ecosysteem van Noord-Nederland kunnen blijven vervullen.

7.2 Begroting 2024 en risicoparagraaf

Risico 's
Door de gestegen kosten ten gevolge van de WAB, inflatie, (loon)kostenstijgingen en langdurige ziekte van kantoormedewerkers, kan het weerstandsvermogen de komende jaren onder druk komen te staan. Daarnaast is het ziekteverzuim van musici een blijvend punt van aandacht; het is fysiek en mentaal een zwaar vak. Het NNO zal deze en andere risico's tijdig moeten onderkennen en hierop in moeten spelen. Daarvoor is een gezonde bedrijfsvoering en voldoende weerstandsvermogen van groot belang.

Risico-analyse

Maatregelen	
(Hoog) ziekteverzuim kantoor (boven de begroting)	Versterken preventiebeleid
(Hoog) ziekteverzuim musici (boven de begroting)	Versterken preventiebeleid
Effect <i>Wet arbeidsmarkt in Balans</i> (2023/2024)	Programmering aanpassen en inzet remplaçanten
Tegenvallers of overmacht publieksinkomsten	Aanspraak maken op het weerstandsvermogen
Stijgende personeelskosten CAO (zonder compensatie subsidie)	Programmering aanpassen en inzet remplaçanten
Overige risico' s (o.a. frictie)	Aanspraak maken op het weerstandsvermogen

Begroting

	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Begroot 2023	Realisatie 2023	Begroting 2024
Baten:							
Publieksinkomsten	1.449.645	497.049	260.895	868.418	1.288.489	1.340.152	1.308.667
Sponsoring, bijdragen en fondsen	537.213	339.504	447.413	670.677	466.067	451.635	797.515
Subsidie	6.870.138	7.905.383	7.827.785	7.806.512	7.682.485	8.013.867	8.179.672
Totaal Baten	8.856.996	8.741.936	8.536.094	9.345.607	9.437.041	9.805.664	10.285.864
Percentage eigen inkomsten	35,4%	12,9%	10,3%	22,5%	25,9%	25,4%	28,0%
Lasten:							
Personeelslasten directie en kantoorteams	1.059.568	1.126.280	1.457.042	1.157.944	1.141.946	1.195.344	1.219.334
Materiële beheerslasten (Onder andere Huisvesting, kantoorkosten, afschrijvingen)	399.063	289.882	298.368	371.570	365.397	394.610	396.149
Personeelslasten orkest en inspectie	5.964.995	5.255.282	5.378.495	6.649.778	6.657.317	6.717.135	6.907.267
Materiële activiteitenlasten (Onder andere muziek, repetitie, productie, vervoer en publiciteit)	1.524.911	1.033.655	858.505	1.645.455	1.484.186	1.437.316	1.888.105
Totaal Lasten	8.948.538	7.705.100	7.992.409	9.824.746	9.648.845	9.744.404	10.410.853
Overige baten en lasten:	-11.446	28.567	15.709	14.256	2.500	-19.424	-2.000
Resultaat voor bestemming	-80.097	1.008.268	527.976	-493.396	-214.304	80.684	-122.990
Vrijval reserve innovatie/frictie	-100.000				-60.000	-60.000	-60.000
Resultaat:	€ 19.903	1.008.268	527.976	-493.396	-154.304	140.684	-62.980

Topvioliste Isabelle van Keulen soleert in Brahms & Strauss

Toezicht en bestuur

Hoofdstuk 8

8.1 Verslag Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht (RvT) kwam in 2023 bijeen op 20 januari, 24 maart, 30 juni, 22 september en 15 december.

De volgende onderwerpen kwamen aan de orde:

- Jaarrekening en bestuursverslag 2022, begrotingen 2023 en 2024;
- Meerjarenperspectief en interim-controle;
- Voortgang beleidsplan 2021-2024 in samenhang met voortgang formatieplan 2021-2024;
- *Governance Code Cultuur*;
- *Fair Practice Code* in samenhang met cao *Nederlandse Orkesten* en de cao *Remplaçanten Nederlandse Orkesten*;
- Voortgang betrokkenheid NNO bij ontwikkeling van de De Nieuwe Poort in Groningen;
- Toekomstvisie: verkenning organisatiemodellen;
- *Code Diversiteit & Inclusie*;
- Rooster van Aftreden - zoektocht nieuw lid RvT per 1 januari 2024;
- Verlenging samenwerking met chef-dirigent en vaste gastdirigent;
- Voortgang privacywetgeving AVG;
- Toekomstvisie NNO in samenhang met visies van Raad voor Cultuur, Ministerie OCW, Vereniging van Nederlandse Orkesten en Kunsten92;
- Beleidsplan 2025-2028.

Voor wat betreft de samenstelling van de RvT: Jorrit Volkers trad aan het einde van zijn tweede termijn af. In zijn plaats trad Frank Bos als lid, tevens lid van de Auditcommissie, toe. De samenstelling van de RvT, het rooster van aftreden en een overzicht van overige (neven) functies zijn terug te vinden in bijlage 1.

Governance Code Cultuur

De Stichting Noord Nederlands Orkest hanteert sinds 2008 het RvT-model. De acht principes uit de *Governance Code Cultuur 2019 (GCC)* en de ANBI-vereisten worden nageleefd en uitgedragen. De GCC wordt jaarlijks besproken door de RvT, de Ondernemingsraad, van tijd tot tijd in plenaire NNO-vergaderingen, en beschreven in het bestuursverslag. De GCC is verankerd in onze statuten, het directiereglement en het RvT-reglement.

De verdeling van taken en bevoegdheden tussen de algemeen directeur/bestuurder (hierna algemeen directeur) en de RvT is vastgelegd in bovengenoemde reglementen en statuten.

De RvT houdt toezicht op en geeft, ook ongevraagd, advies aan de algemeen directeur met betrekking tot het formuleren en realiseren van de doelstellingen, strategie en het beleid van het NNO. Voor de leden van de RvT zijn competentieprofielen opgesteld, die bij een (her-) benoeming opnieuw tegen het licht worden gehouden. Bij de samenstelling van de RvT is diversiteit - geografische en culturele herkomst, balans man/vrouw, leeftijd, deskundigheid - een aandachtspunt. In vacatureteksten is hier melding van gemaakt. De RvT-leden ontvangen geen bezoldiging.

Er is in 2023 een melding gedaan van mogelijke belangenverstrengeling door een van de RvT-leden. De aard van de mogelijke belangenverstrengeling is in een RvT-vergadering besproken en er is besloten dat het betreffende RvT-lid niet deelneemt aan beraadslaging en besluitvorming op het mogelijk conflicterende onderwerp.

De RvT evalueert jaarlijks zijn eigen functioneren, dat van de algemeen directeur en dat van de onafhankelijke accountant. Tijdens deze evaluatie komen ook de GCC principes aan bod. Uitkomsten en verbeterpunten van de evaluatie worden vastgelegd. De leden van de RvT zijn onafhankelijk. Op 22 maart 2024 vond alsnog de jaarlijkse zelfevaluatie 2023 van de RvT plaats. Het jaarlijkse remuneratiegesprek met Liesbeth Kok, algemeen directeur, vond op 10 november 2023 plaats.

De Auditcommissie – bestaand uit Petra Smeets en Jorrit Volkers, en sinds diens aftreden Frank Bos – van de RvT ondersteunt deze met het toezicht op onder meer de opzet van de interne risicobeheersings- en controlesystemen, het financiële verslagleggingsproces en de instelling en handhaving van daarbij horende interne procedures en de relatie met de accountant. De Auditcommissie financiën is daartoe zeven keer in overleg geweest met de algemeen directeur en de controller voordat de analyses en stukken werden voorgelegd aan de RvT.

Op 6 maart heeft een lid van de RvT een gesprek met de OR-leden gevoerd en hierover terugkoppeling gegeven in de vergadering van de RvT op 24 maart 2023.

De algemeen directeur is verantwoordelijk voor de algemene en dagelijkse leiding, het functioneren en de resultaten van de organisatie. Daarbij worden de artistieke en zakelijke belangen van de organisatie zorgvuldig en op evenwichtige wijze afgewogen. De algemeen directeur stelt vast wie de belangrijke externe belanghebbenden zijn en voert daarmee overleg, gericht op het verwerven van vertrouwen, draagvlak en legitimiteit. De algemeen directeur gaf de RvT gevraagd en ongevraagd (financiële) informatie over onder meer de publieksinkomsten die nog leden onder de gevolgen van de coronapandemie en op de bedrijfsvoering van het NNO.

Personele wet- en regelgeving en het beloningsbeleid zijn geborgd in diverse cao's en een rechtspositieregeling (zie hoofdstuk 6 *Organisatie in beweging*).

Gelieerde organisaties

- Als gelieerde organisaties kunnen worden aangemerkt:
- Stichting Remplaçanten Noord Nederlands Orkest: Deze stichting heeft als doel het beschikbaar stellen van musici, dirigenten, solisten en andere medewerkers aan de Stichting NNO.
 - Vereniging Vrienden NNO: Deze zelfstandige vereniging beheert de gelden van particuliere ondersteuners. Het doel van deze vereniging is het steunen van de Stichting NNO, zelfstandig, maar in zorgvuldige afstemming met het NNO.

8.2 Fair Practice Code en Code Diversiteit & Inclusie

Fair Practice

De principes van de *Fair Practice Code* – solidariteit, transparantie, duurzaamheid, diversiteit en vertrouwen – worden door het NNO omarmd.

We zijn transparant over salarissen, vergoedingen en tarieven (zie ook Hoofdstuk 6.3 *Gezond werkklimaat - Arbeidsvoorwaarden*). Het HR-beleid is – naast

het creëren van een prettige, gezonde en veilige werkomgeving – gericht op het ontwikkelen en borgen van passende arbeidsvoorwaarden. Het NNO past eerlijke beloning toe voor alle collega's met vaste of tijdelijke dienstverbanden en zzp'ers.

De toepassing van het solidariteitsprincipe zorgt echter wel voor de nodige uitdagingen. De arbeidsvoorwaarden van de vaste musici zijn geborgd in de cao *Nederlandse Orkesten*. De primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden van de tijdelijk ingehuurd *'remplaçanten'* zijn gelijk aan die van vaste musici, en geborgd in de cao *Remplaçanten* en (sinds 2020) in de *Wet Arbeidsmarkt in Balans*. Echter in 2022 – met na de coronalockdowns weer volop concerten – werd het effect van de *Wet Arbeidsmarkt in Balans* op de begroting pas merkbaar; kort gezegd, de financiële middelen daarvoor ontbreken.

We investeren blijvend in de persoonlijke en professionele ontwikkeling van NNO'ers, om ervoor te zorgen dat zij duurzaam inzetbaar blijven tot aan hun pensioen. Voor veel medewerkers is in de praktijk sprake van *lifetime employment*. Immers, de orkestsector in Nederland biedt een beperkt aantal vergelijkbare functies, en daarmee is, zeker voor die medewerkers die zich verbonden voelen met de regio waarin ze wonen en werken, verandering van werkgever, voor velen niet weggelegd.

We zijn voornemens het beleid gericht op duurzame inzetbaarheid van alle NNO'ers in 2024 te herzien.

Diversiteit & Inclusie

De Code *Diversiteit & Inclusie* (Code D&I) leeft binnen de NNO-organisatie. Zeker sinds in 2023 het vormgeven van het Diversiteit en Inclusie-beleid voor de hele organisatie nadrukkelijk is opgenomen in het takenpakket van onze nieuwe Coördinator Educatie & Participatie.

Er zijn in 2023 concrete stappen gezet om wat betreft personeel, partners, programma en publiek diverser en inclusiever te worden. Dat gezegd hebbende biedt de implementatie van de code uitdagingen.

Waar diversiteit gaat over alle mogelijke aspecten – zichtbare en onzichtbare – waarop mensen van elkaar kunnen verschillen, gaat inclusiviteit over het betrekken en opnemen van mensen. De HR-adviseur en het MT van het NNO werken aan een prettige en veilige werkomgeving waar medewerkers en derden met wie we samenwerken zich gewaardeerd en welkom voelen. Het (leren) voeren van verkennende dialogen (feedback geven en ontvangen) staat op de agenda voor 2024.

Wij streven ernaar een open organisatie te zijn met een divers personeelsbestand. We realiseren ons dat we met betrekking tot bepaalde aspecten van de Code D&I minder ver zijn met de implementatie dan bijvoorbeeld veel dansgezelschappen of andere culturele partners.

Kijken we naar diversiteitsaspecten als leeftijd, sekse, politieke overtuiging en seksuele voorkeur dan zijn deze in de NNO-organisatie redelijk goed geborgd – al geldt dat voor sommige onderdelen van de organisatie meer dan voor andere.

We zijn voornemens in 2024, nadat één van de RvT-leden in verband met het verstrijken van de tweede termijn, afscheid neemt, verdere verbreding van de diversiteit van de Raad van Toezicht te realiseren.

Als het gaat om de incorporatie van een meer divers personeelsbestand op het podium, valt er nog veel terrein te winnen. Hoewel moet worden gesteld dat dit ook en vooral een ketenverantwoordelijkheid is. Immers,

als orkest zijn we aangewezen op talent dat van de conservatoria komt.

Daar waar het gaat om partners, programmering en publiek veroveren we met vallen en opstaan terrein. We zetten in 2023 met nieuwe concertformats als *MENA is here*, *Masterpiece* en *Black Pearl* verdere stappen in de ontwikkeling van een divers en inclusief aanbod. Voor meer informatie over deze producties verwijzen we hier graag naar hoofdstuk 2 Artistiek beleid en toelichting activiteiten.

De voorbereidingen voor het grote engagementproject *Immens, Indrukwekkend; Ives*, dat in 2024 op de agenda staat, waren in 2023 in volle gang. In de samenwerking met studenten van diverse onderwijsinstellingen uit Groningen en amateursgezelschappen uit de noordelijke regio zetten we nieuwe inclusiestappen. Genoemde partners werden door het NNO intensief betrokken bij de programmering; studenten werd de gelegenheid geboden een geheel eigen avondfestival te programmeren rondom een door hen aan Ives gerelateerd thema.

D&I-ontwikkelingen vergen investering in andere netwerken, andere (muziek)expertise, en een oplossing voor de financiële risico's die eraan verbonden zijn; immers een inclusievere programmering richt zich op een diverser publiek. Publiek dat (nog) gewonnen moet worden en bovendien veelal over een minder grote beurs beschikt.

Onze educatie-, participatie en talentontwikkelingsactiviteiten richten zich op een grote variëteit aan doelgroepen en zijn daarmee een belangrijk instrument in ons diversiteitsbeleid. Zo organiseert het NNO educatie-activiteiten voor alle leeftijdsgroepen, onderwijsniveaus en leerlijnen in het (muziek)onderwijs.

Met onze activiteiten richten we ons op kinderen, jongeren en het middelbaar en hoger beroepsonderwijs. In educatieproducties komen maatschappelijke minderheidsthema's aan bod. Zo volgen schoolkinderen in, *Concert voor Rafiq*, de 23e editie van het *Pieter Roelf Jeugdconcert*, het verhaal van de negenjarige Saidah die in haar eentje vlucht uit een land hier ver vandaan.

Een in 2022 gestartte samenwerking met het Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers (COA) leidde in 2023 tot concerten op meerdere COA-locaties in Noord-Nederland.

De samenwerking met design- en naai-atelier VanHulley werd voortgezet. VanHulley maakt van ons overvloedige promotiemateriaal tassen en andere gebruiksvoorwerpen, en biedt vrouwen met een afstand tot de arbeidsmarkt een eenjarig leerwerktraject.

Het NNO omvat twaalf nationaliteiten in de kernbezetting van musici en kantoormedewerkers. Het orkest behoort tot de jongste orkesten van Nederland. Voor de werving van kantoormedewerkers werden vacatures ook uitgezet buiten de reguliere paden, in lokale en buurthuisrantjes en OTSO, de vacature-app waarmee potentiële collega's met één *swipe* kunnen solliciteren op een baan.

Tom Cohen dirigeert openingsconcert *MENA is here*

Personele bezetting

Hoofdstuk 9

Familieconcert *Doornroosje* met dirigent Lucy Leguay en actrice Charlene Sancho

9.1

Samenstelling Raad van Toezicht

Rooster van aftreden – Raad van Toezicht – Stichting NNO					
Naam	Functie	Benoemd per	Herbenoemd	Einde periode	Termijn
Jannewietske de Vries (J.A.)	Voorzitter	01.10.20		01.10.24	1
Petra Smeets (P.H.J.)	Lid en lid auditcommissie	01.09.17	02.07.21	01.09.25	2
Frank Bos (F.J.)	Lid en lid auditcommissie	01.01.23		01.01.23	1
Wim Vos (A.W.)	Lid	28.09.16	18.09.20	18.09.24	2
Jurriaan Wentink (J.R.)	Lid	01.09.17	02.07.21	01.09.25	2
Annelize Wilpstra (A.M.W.)	Lid	01.01.16	20.12.19	01.01.24	2
Liesbeth Kok (L.)	Algemeen directeur/ bestuurder	01.01.22	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Groningens Ontzet: Love is in the air
Mari Eriksmoen (solist) en Eivind Gullberg Jensen (dirigent)

Mevrouw Jannewietske de Vries, voorzitter (1961)

- Burgemeester gemeente Súdwest-Fryslân
- Vicevoorzitter, lid AB en DB Veiligheidsregio Fryslân
- Lid bestuurscommissie Veiligheidshuis Fryslân
- Lid regiegroep Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN)
- Vicevoorzitter Voordrachtscommissie VNG
- Voorzitter R8 gemeenten
- Bestuurslid BNG Cultuurfonds
- Lid Bestuur en Begeleidingsorganisatie SAMIJ
- Lid adviesraad Fryske Bibel
- Bestuurslid Jaarlijkse Magister Alvinus Lezing
- Ambassadeurschap campagne ‘Eet met je hart’
- Lid stuurgroep Gastvrij Fryslân
- Voorzitter Friesche Ijsbond
- Voorzitter Raad van Toezicht van NHL Stenden

Mevrouw Petra Smeets (1968)

- Lid College van Bestuur Hanzehogeschool Groningen

De heer Wim Vos (1957)

- Hoofd klassiek Conservatorium van Amsterdam a.i.
- Bestuurslid Nederlands Vioolconcours
- Voorzitter Stichting Percossa
- Bestuurslid Stichting Kemner & Vasi
- Bestuurslid Mengelbergstichting
- Bestuurslid Haags Pianohuis

De heer Jurriaan Wentink (1981)

- Mede-eigenaar en commercieel directeur Full Service Internetbureau iWink
- Bestuurslid Stichting Noorderzon

Mevrouw Annelize Wilpstra (1951)

- Directeur/eigenaar Talent-Performance
- Bestuurslid Vrienden van het Groninger Museum

De heer Frank Bos (1988)

- Manager Bedrijfsvoering Stichting FPC Dr. S. van Mesdag
- Bestuurslid Provinciale Brassband Groningen
- Lid Raad van Toezicht Stichting VRIJDAG

Liesbeth Kok, algemeen directeur/bestuurder (1969)

- Algemeen directeur/bestuurder Stichting Noord Nederlands Orkest
- Bestuurder Stichting Remplaçanten

9.2 Samenstelling personeelsbestand

Per 31-12-2023

Directie Liesbeth Kok	Algemeen Directeur
Artistieke zaken Marcel Mandos	Artistiek Leider / Programmeur
Publiek & Markt Anthonie Feenstra	Teamleider Publiek & Markt / Teamleider Orkestzaken a.i.
Elsmieke van Hoorn	Specialist Communicatie & Marketing
Dana van Iterson	Medewerker Communicatie & (online) Marketing
Suzan Rinket	Medewerker Communicatie & Marketing
Annelies Diertens	Coördinator Sponsoring, Evenementen & Relatiebeheer
Joëlle Doll	Coördinator Educatie & Participatie
Stefan Kirschbaum	Projectmedewerker Educatie & Participatie
Gertrude Kokke	Medewerker Educatie & Participatie
Luberus Leutscher	Medewerker Educatie & Participatie
Lily Lanser	Projectleider (projectbasis)
Mare Kiers	Fondswerver (projectbasis)
Orkestzaken Piter Zwart	Teamleider Orkestzaken
Petra Kleuver	Coördinator Artistieke Zaken
Richard Gerringa	Orkestinspecteur
Hessel bij de Leij	Orkestinspecteur
Dick Dijk	Bibliothecaris
Katharina Saerberg	Assistent Bibliothecaris
Jan-Bart Wassenaar	Orkestbode
Andele Wassenaar	Orkestbode
Bedrijfsbureau Petra Koops	Directiesecretaresse
Wies van Hesteren	Directiesecretaresse
Erica Weijer	Medewerker Secretariaat & Receptie
Janekke Olthuis	Medewerker Secretariaat & Receptie
Hedi Boersema	HR Adviseur
Geuvert Lolkema	Controller
Henk Smith	Salarisadministrateur
Janet van Brummelen	Financieel Administrateur

Noord Nederlands ConcertKoor (NNCK)		Fluit	
Anneke Knoppert	Coördinator NNCK	Francesco Gatti	Aanvoerder Fluit
Anne de Jong	Coördinator NNCK		
Kamermuziek		Hobo	
Janneke Olthuis	Coördinator Kamermuziek	Justine Gerretsen	Aanvoerder Hobo
		Nadine Bults	
		Valerie Colen	
Eerste viool		Klarinet	
Eeva Koskinen	1e Concertmeester	Rob van der Vlugt	Aanvoerder Klarinet
Veselina Manikova	Plaatsvervangend 1e Concertmeester	Joost van Rheeden	Aanvoerder Klarinet
Sergei Bolotny	Plaatsvervangend 2e Concertmeester	Hanka Clout	
Lucille Hasselaar			
Muriël van Hemel			
Anita Jongerman			
Grethe Wijma-Luurtsema			
Justyna Mrozek			
Erna Sommer			
Gijs-Philip van Schaik			
Anna Britala			
Tatjana Oterdoom - Reuter			
Tweede Viool		Fagot	
Annet Verboom	Aanvoerder 2e Viool	Marije van der Ende	Aanvoerder fagot
Hugo Berreni	Aanvoerder 2e Viool	Marijke Zijlstra	
Lianne van den Berg	Plaatsvervangend Aanvoerder 2e Viool	Álvaro Machado	
Xenia Gogu			
Marette Haaxman			
Michiel Klep			
Dorit Köpping			
Yu Li			
Cynthia Lomri			
Margarita Navarro Cortè			
Altviool		Hoorn	
Christophe Weidmann	Aanvoerder Altviool	Frank Brouns	Aanvoerder Hoorn
Martin Manak	Plaatsvervangend Aanvoerder Altviool	Hanna Guirten	Aanvoerder Hoorn
Ulrike Adam		Wim van den Haak	
Celia Hernández Doval		Eric Aikema	
Katharina Saerberg			
Florian Schneidt			
Kristin Stets			
Cello		Trompet	
Florent Maigrot	Aanvoerder Cello	Manuel Davila Ares	Aanvoerder Trompet
Noëlle Weidman-Ercan	Aanvoerder Cello	Jan Vermaning	Plaatsvervangend Aanvoerder Trompet
Jan Ype Nota	Plaatsvervangend Aanvoerder Cello		
Kate Harris			
Corine 't Hoen			
Kasimir Weertman			
Isabel Vaz			
Contrabas		Trombone	
Veit-Peter Schüssler	Aanvoerder Contrabas	Quirijn van den Bijlaard	Aanvoerder Trombone
Igor Arzhanovich	Plaatsvervangend Aanvoerder Contrabas	Pelle van Esch	
Finne van der Maar		Drik Vanmanshoven	
George Weghorst			
		Tuba	
		Matthijs Leffers	Aanvoerder Tuba
		Pauken/Slagwerk	
		Mihaly Kaszas	Aanvoerder Pauken
		Stefan Kirschbaum	Plaatsvervangend Aanvoerder Slagwerk
		Menno Bosgra	
		Harp	
		Lauriane Chenais	Aanvoerder Harp
		Ondernemingsraad	
		Ulrike Adam	Voorzitter
		Marijke Zijlstra	Secretaris
		Hessel bij de Leij	Lid
		Anna Britala	Lid
		Menno Bosgra	Lid
		Artistieke Commissie	
		Wim van den Haak	Voorzitter
		Florent Maigrot	Lid
		Hanna Guirten	Lid
		Francesco Gatti	Lid
		Valerie Colen	Lid

Hoofdstuk 10

Wagner & Sjosstakovitsj onder leiding van vaste gastdirigent Hartmut Haenchen

Jaarrekening

2023

Geconsolideerde jaarrekening 2023

Stichting Noord Nederlands Orkest
Trompsingel 35-1
9724 DA Groningen
Postbus 818
9700 AV GRONINGEN

Telefoon: 050-3695800
Website: www.nno.nu

Loonheffingennummer: NL 0088 43 387 L01
BTW nummer: NL 0088 43 387 B01
Kamer van Koophandel: 410 11 686

IBAN rekeningnummer: NL54 RABO 0385 1315 69

JAARREKENING 2023

I	Algemeen	
II	Resultaat	
III	Financiële positie	
	Geconsolideerde balans per 31 december	model I
	Activa	
	Passiva	
	Geconsolideerde exploitatie per 31 december	
	Functionele exploitatierekening	
	Model II exploitatierekening	
	Toelichtingen	
	Toelichting grondslagen	
	Toelichting geconsolideerd balans per 31 december	
	Toelichting geconsolideerde exploitatierekening	
	Enkelvoudige balans per 31 december	
	Activa	
	Passiva	
	Enkelvoudige exploitatie per 31 december	
	Functionele exploitatierekening	
	Model II exploitatierekening	
	Toelichtingen	
	Toelichting WNT	
	Toelichting enkelvoudige balans per 31 december	
	Toelichting enkelvoudige exploitatierekening	
	Overige gegevens	
	Subsidie versus publieksinkomsten	
	Resultaatbestemming	
	Specificatie werkzame personen	
	Staat van herkomst en besteding van middelen	
	Samenstelling Raad van Toezicht	
	Kwantitatieve gegevens (activiteiten & bereik)	(model III)
	Controleverklaring	
	BIJLAGE	
	Enkelvoudige balans St. Remplacanten NNO	
	Enkelvoudige exploitatie St. Remplacanten NNO	

Algemeen

I ALGEMEEN

De begroting 2023 en de jaarrekening 2023 zijn gebaseerd op het 'Handboek verantwoording cultuursubsidies instellingen 2021-2024 dat het Ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap in november 2021 heeft geïntroduceerd.

De gehele jaarrekening is opgemaakt in eenheden van één euro.

II RESULTAAT 2023

Het exploitatiesaldo over het boekjaar 2023 bedraagt: € 80,683

De directie stelt voor om het voordelig resultaat van ad € 69.617, na een onttrekking aan de bestemmingsreserve Corona ad € 147.050, een onttrekking aan de bestemmingsreserve Nieuwbouw ad € 7.035, een onttrekking aan de bestemmingsreserve Innovatie/fRICTIE ad € 60.000 en een toevoeging aan de bestemmingsreserve Instrumenten ad € 7.203, toe te voegen aan de algemene reserve.

III FINANCIËLE POSITIE 2023

Het weerstandsvermogen per ultimo 2023 en per ultimo 2022 bestaat uit de volgende componenten:

	2023	2022
Stichtingskapitaal	100	100
Algemene reserve	1,219,081	931,515
Bestemmingsreserve Innovatie/fRICTIE	181,909	241,909
Bestemmingsreserve Instrumenten	176,588	169,385
Bestemmingsreserve Nieuwbouw	214,895	221,930
Bestemmingsreverte Corona	30,133	177,183
Totaal eigen vermogen	1,822,705	1,742,022

Het solvabiliteitspercentage per ultimo 2023 bedraagt 55,6%.

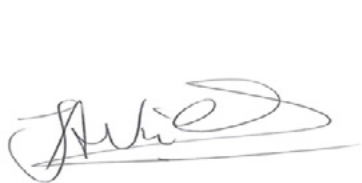
In zijn vergadering van april 2009 heeft de Raad van Toezicht besloten dat het eigen vermogen, genoemd onder de 'Algemene reserve' tenminste € 500.000 euro moet bedragen, teneinde voldoende weerstandsvermogen te hebben voor niet te voorziene risico's die het NNO als werkgever loopt.

Geconsolideerde balans

Geconsolideerde balans per 31 december 2023 (na resultaatbestemming)			
	2023	2022	
ACTIVA			
Vaste activa			
II Materiële vaste activa			
Inventaris en inrichting	43,581	67,253	67,253
III Financiële vaste activa			
Overige: Instrumentenleningen	29,025	27,599	
Totaal vaste activa	72,606	94,852	
V Vorderingen			
Debiteuren	437,901	197,170	
Overige vorderingen	163,607	284,852	
Overlopende activa	294,284	309,162	
		895,792	791,184
VII Liquide middelen	2,315,590	2,404,081	
Totaal vlottende activa	3,211,382	3,195,265	
Totaal activa	3,283,988	3,290,117	

Geconsolideerde balans

Geconsolideerde balans per 31 december 2023 (na resultaatbestemming)			
	2023	2022	
PASSIVA			
Stichtingskapitaal	100	100	
I Algemene reserve	1,219,081	931,515	
II Bestemmingsreserves	603,524	810,407	
Totaal eigen vermogen	1,822,705	1,742,022	
V Voorzieningen			
Overige voorzieningen	460,673	517,726	
VII Kortlopende Schulden			
Schulden aan leveranciers	268,695	278,559	
Overige schulden	731,915	751,810	
Totaal kortlopende schulden	1,000,610	1,030,368	
Totaal passiva	3,283,988	3,290,117	

Mevrouw drs. J.A. de Vries
voorzitter Raad van Toezicht

Mevrouw Mr. L. Kok
algemeen directeur/bestuurder

Functionele exploitatierekening (geconsolideerd)

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Baten			
Directe opbrengsten			
1. Publieksinkomsten	1,340,152	1,288,489	868,418
2. Sponsorinkomsten	184,131	172,696	113,821
3. Overige inkomsten	21,724	20,000	16,686
Indirecte opbrengsten			
4. Diversen	-	-	1,252
Totaal opbrengsten	1,546,007	1,481,185	1,000,177
Bijdragen			
5. Subsidie ministerie van OCW	7,647,525	7,408,875	7,489,964
6. Subsidies provincies en gemeenten	366,351	273,610	316,548
7. Overige subsidies en bijdragen	245,780	273,371	540,171
Totaal bijdragen	8,259,656	7,955,856	8,346,683
Som der baten	9,805,664	9,437,041	9,346,859
Lasten			
8. Beheerslasten: personeelslasten	1,195,344	1,141,947	1,157,945
9. Beheerslasten: materiële lasten	449,727	442,646	467,667
10. Activiteitenlasten: personeelslasten	6,717,135	6,657,619	6,649,780
11. Activiteitenlasten: materiële lasten	1,382,199	1,406,936	1,553,469
Som der lasten	9,744,405	9,649,149	9,828,860
Overige			
12.1 Rentebaten	21,070	500	-
12.2 Rentelasten en soortgelijke kosten	1,646	3,000	11,395
Totaal overige	-19,424	2,500	11,395
Exploitatiesaldo	80,683	-214,608	-493,395
Resultaatsbestemming:			
Bestemmingsreserve Innovatie/frictie	-60,000	-60,000	-60,000
Bestemmingsreserve Instrumenten	7,203	-	6,264
Bestemmingsreserve Nieuwbouw	-7,035	-	-28,070
Bestemmingsreverte Corona	-147,050	-	-454,520
Resultaat na bestemming *	287,565	-154,608	42,931

* Toegevoegd aan de 'Algemene Reserve'.

Model II exploitatierekening (geconsolideerd)

	Huidig boekjaar 2023	Begroting 2023	Vorig boekjaar 2022
BATEN			
Eigen inkomsten			
1 Publieksinkomsten binnenland (2+3+4+5)	1,340,152	1,288,489	868,418
2 Recette	539,192	518,261	348,186
3 Uitkoop (incl. kamermuziek)	654,574	625,131	401,451
4 Partage	99,767	87,600	55,336
5 Overige publieksinkomsten	46,619	57,498	63,445
6 Publieksinkomsten buitenland	-	-	-
7 Totale publieksinkomsten (1+6)	1,340,152	1,288,489	868,418
8 Sponsorinkomsten	184,131	172,696	113,821
9 Vergoedingen coproductent	-	-	-
10 Overige directe inkomsten	21,724	20,000	16,686
11 Totaal overige directe inkomsten (8+9+10)	205,855	192,696	130,507
12 Totaal directe inkomsten (7+11)	1,546,007	1,481,185	998,925
13 Indirecte inkomsten	-	-	1,252
14 Private middelen - particulieren incl. vriendenverenigingen	91,580	82,000	89,425
15 Private middelen - bedrijven	-	-	-
16 Private middelen - private fondsen	154,200	191,371	450,745
17 Private middelen - goede doelenloterijen	-	-	-
18 Totale bijdragen uit private middelen (14+15+16+17)	245,780	273,371	540,171
19 Totaal eigen inkomsten (12+13+18)	1,791,787	1,754,556	1,540,347
20 Baten in natura	-	-	-
Subsidies			
21 Totaal structureel OCW	7,647,525	7,408,875	7,209,164
22 Totaal structureel Provincie	269,351	211,610	238,548
23 Totaal structureel Gemeente	97,000	62,000	78,000
25 Totaal structurele subsidies (21+22+23+24)	8,013,876	7,682,485	7,525,712
26 Incidentele publieke subsidies	-	-	280,800
27 Totaal subsidies (25+26)	8,013,876	7,682,485	7,806,512
TOTALE BATEN (19+20+27)	9,805,664	9,437,041	9,346,859
LASTEN			
1 Beheerlasten materieel	449,727	442,646	467,667
2 Beheerlasten personeel	1,195,344	1,141,947	1,157,945
3 Beheerlasten totaal (1+2)	1,645,071	1,584,593	1,625,611
4 Activiteitenlasten materieel	1,382,199	1,406,936	1,553,469
5 Activiteitenlasten personeel	6,717,135	6,657,619	6,649,780
6 Activiteitenlasten totaal (4+5)	8,099,334	8,064,555	8,203,248
TOTALE LASTEN (3+6)	9,744,405	9,649,149	9,828,860
7 Saldo uit de gewone bedrijfsvoering (totale baten - totale lasten)	61,259	-212,108	-482,000
8 Saldo rentebaten/-lasten	-19,424	2,500	11,395
EXPLOITATIERESULTAAT (saldo uit gewone bedrijfsvoering: 7+8)	80,683	-214,608	-493,395
Resultaatsbestemming:			
Bestemmingsreserve Innovatie/frictie	-60,000	-60,000	-60,000
Bestemmingsreserve Instrumenten	7,203	-	6,264
Bestemmingsreserve Nieuwbouw	-7,035	-	-28,070
Bestemmingsreverte Corona	-147,050	-	-454,520
Resultaat na bestemming	287,565	-154,608	42,931
PERSONEEL EN VRIJWILLIGERS			
Specificatie personeelslasten			
1 waarvan vast contract	5,477,475	6,190,852	5,248,902
2 waarvan tijdelijk contract	1,603,996	847,765	1,584,058
3 waarvan inhuur	831,008	760,950	974,765
4 Personeelslasten totaal (1+2+3)	7,912,479	7,799,566	7,807,724
Vrijwilligers			
5 Vrijwilligers: fte	1	1	1
6 Vrijwilligers: personen	3	3	3

Waarderingsgrondslagen

ALGEMENE TOELICHTING

Activiteiten
De activiteiten van de stichting Noord Nederlands Orkest, feitelijk gevestigd aan de Trompsingel 35-1 te Groningen en ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41011686, bestaan voornamelijk uit het beoefenen van podiumkunsten.

Schattingen
Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat deze schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Inherent aan het maken van schattingen is dat de werkelijke uitkomst kan afwijken.

Continuïteit
De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Consolidatie
In de consolidatie worden de financiële gegevens opgenomen van Stichting Noord Nederlands Orkest samen met haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin Stichting Noord Nederlands Orkest direct of indirect overheersende zeggenschap kan uitoefenen doordat zij beschikt over de meerderheid van de stemrechten of op enige andere wijze de financiële en operationele activiteiten kan beheersen.

De groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft, worden voor 100% in de consolidatie betrokken.

Intercompany-transacties, intercompany-winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen worden geëlimineerd, voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de Groep zijn gerealiseerd.

De in de consolidatie begrepen entiteit is:
- Stichting Remplacanten Noord Nederlands Orkest (100%);

Vergelijking met voorgaand jaar
De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar. In 2023 is voor het eerst geconsolideerd met Stichting Remplacanten Noord Nederlands Orkest. Hiertoe zijn de vergelijkende cijfers aangepast.

ALGEMENE GRONDSLAGEN

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening
In november 2021 is het nieuwe Handboek van het ministerie van OCW voor 2021-2024 van kracht geworden.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De waardering van de vaste activa is gebaseerd op de aanschafprijs verminderd met de jaarlijkse afschrijvingen. De afschrijvingen worden gedaan vanaf de maand waarin de aanschaf plaatsvindt. Aanschaffingen van € 1.000 en minder worden rechtstreeks ten laste van de exploitatie gebracht. Instrumenten worden gewaardeerd tegen € 1.

Financiële vaste activa

De onder financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen omvatten verstrekte leningen die tot het einde van de looptijd zullen worden aangehouden. Deze vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden deze leningen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Het betreft leningen aan orkestleden met een oorspronkelijke looptijd van langer dan één jaar die betrekking hebben op de aanschaf van instrumenten

Vorderingen

De vorderingen worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen nominale waarde, onder aftrek van een voorziening van ingeschatte oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn tegen de nominale waarde opgenomen.

Eigen vermogen

Binnen het eigen vermogen wordt onderscheid gemaakt tussen kapitaal, algemene reserves en bestemmingsreserves.

Stichtingskapitaal

Onder kapitaal is opgenomen het bij oprichting van Stichting Noord Nederlands Orkest ingebracht kapitaal.

Algemene reserve

Onder Algemene reserve is opgenomen dat deel van het eigen vermogen, waarover de bevoegde organen binnen de statutaire doelstellingen van de instelling vrij kunnen beschikken.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn reserves waaraan door de bevoegde organen van de instelling een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan.

Voorzieningen

Een voorziening wordt gevormd voor verplichtingen waarvan het waarschijnlijk is dat zij zullen moeten worden afgewikkeld en waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. In afwijking met voorgaande jaren is er geen voorziening gevormd voor langdurig zieken maar is hier in de begroting 2023 een extra bedrag/verplichting voor opgenomen.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde en vervolgens tegen nominale waarde en hebben een resterende looptijd van minder dan één jaar.

GRONDSLAGEN VOOR BEPALING VAN HET RESULTAAT

Algemeen

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De begrotingscijfers in deze jaarrekening zijn opgenomen uit de door de Raad van Toezicht goedgekeurde begroting van 21 december 2022.

Activiteiten

De opbrengsten van het NNO bestaan uit Rijkssubsidie, subsidies overige overheden (Provincies en gemeenten), fondsen, sponsoring, giften/donaties en publieksinkomsten (kaartverkoop, uitkopen). De verantwoording van bovengenoemde opbrengsten vindt plaats middels tussentijdse rapportages, afrekeningen en in de jaarstukken richting subsidiegevers, fondsen, sponsors en donateurs.

Personeelslasten

De aan het personeel verschuldigde beloningen worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst- en verliesrekening.

Materiële lasten

De materiële lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment dat het actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik afgeschreven over de geschatte economische levensduur / verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de exploitatie in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen.

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Pensioenregeling

Stichting Noord Nederlands Orkest heeft haar pensioenen ondergebracht bij het pensioenfonds voor overheid en onderwijs, het ABP (Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds). De regeling is een toegezegde pensioenregeling. Het Noord Nederlands Orkest heeft ingeval van een tekort bij het ABP geen andere verplichting dan toekomstige hogere premies. Eind december 2023 was de dekkingsgraad bij het ABP 110,5%.

Toelichting geconsolideerde balans

	ultimo 2023	ultimo 2022
ACTIVA		
Vaste activa		
II Materiële vaste activa		
Balans per 1 januari	67,252	42,586
Investerings in materiële activa		
Instrumenten (0%)	2	
Kleding (33,3%)	-	3,020
Inventaris en meubilair (10%)	-	1,410
Automatisering (33,3%)	1,382	43,827
	<u>1,384</u>	<u>48,257</u>
	68,636	90,843
Afschrijvingen		
Kleding (33,3%)	2,915	2,773
Kantoorapparatuur (20%)	338	338
Inventaris en meubilair (10%)	6,963	8,155
Automatisering (33,3%)	14,839	8,114
Kantoorinrichting (10%)	-	4,211
	<u>25,055</u>	<u>23,591</u>
Balans per 31 december	<u>43,581</u>	<u>67,252</u>
III Financiële vaste activa		
Balans per 1 januari	27,599	41,900
Bij: nieuwe leningen	5,000	5,000
Bij: lening over van St NNO-fonds	3,126	-
Af: aflossing	-6,700	-19,300
Balans per 31 december	<u>29,025</u>	<u>27,599</u>
Het betreft hier een viertal instrumentenleningen verstrekt aan musici in vaste dienst.		
V VORDERINGEN		
Debiteuren		
Totaal debiteuren	<u>437,901</u>	<u>197,170</u>
Van dit totaalbedrag stond op 23 februari 2024 nog € 67.471 open.		
Overige vorderingen		
Bijdrage Beringer Hazewinkel 2021	-	85,000
Bijdrage Beringer Hazewinkel 2022	-	85,000
Bijdrage Beringer Hazewinkel 2023	95,000	-
Bijdrage J.B. Scholtenfonds/H.S. Kammingafonds inz 1000 stemmen	-	5,000
Oranjewoudfonds PRJC 2022	-	30,000
Fonds 21 / 1000-stemmen	-	25,000
Bijdrage Prins Bernhard Cultuurfonds inz 1000 stemmen	5,000	5,000
Diverse publieksinkomsten (recette en uitkoop)	17,715	39,267
NNO Fonds	-	474
Subsidie 2023 provincie Drenthe inzake openluchtconcert Emmen	8,400	-
Subsidie 2023 provincie Groningen	4,167	-
Rabo rente spaarrekening	21,227	-
Overige vorderingen	<u>12,098</u>	<u>10,112</u>
Totaal overige vorderingen	<u>163,607</u>	<u>284,852</u>
Van dit totaalbedrag stond op 23 februari 2024 nog € 115.181 open.		
Overlopende activa		
Voorschot premie ziekteverzekering	109,302	113,866
BTW 4e kwartaal	60,501	122,313
Vooruitbetaald productie Move It	12,550	-
Vooruitbetaald productie Ives	46,629	-
Vooruitbetaald productie Symphonic Cinema	-	13,411
Gemeente Groningen / huur 1e kwartaal	23,200	18,655
Overige transitoria	<u>42,102</u>	<u>40,916</u>
Totaal vooruitbetaalde kosten	<u>294,284</u>	<u>309,162</u>

Toelichting geconsolideerde balans

	ultimo 2023	ultimo 2022
VII LIQUIDE MIDDELEN		
Rabobank	46,411	1,483,733
Rabo bedrijfsbonusrekening	2,269,134	920,302
Kas	<u>45</u>	<u>45</u>
Totaal liquide middelen	<u>2,315,590</u>	<u>2,404,081</u>
Ten aanzien van de liquide middelen bestaan geen beperkingen t.a.v. de opvraagbaarheid.		
PASSIVA		
EIGEN VERMOGEN		
I ALGEMENE RESERVE		
Balans per 1 januari	931,515	888,584
Bij: resultaat	<u>287,565</u>	<u>42,931</u>
Balans per 31 december	<u>1,219,081</u>	<u>931,515</u>
II BESTEMMINGSRESERVES		
BESTEMMINGSRESERVE INNOVATIE/FRICTIE		
Balans per 1 januari	241,909	301,909
Onttrekking conform begroting	<u>-60,000</u>	<u>-60,000</u>
Balans per 31 december	<u>181,909</u>	<u>241,909</u>
Vanuit o.a. het restant subsidie OCW 2013-2016 hebben wij een bestemmingsreserve Frictie/innovatie ingesteld ter dekking van innovatieve investeringen of frictiekosten. In 2023 is hiervan conform begroot een bedrag van € 60.000 ingezet.		
BESTEMMINGSRESERVE INSTRUMENTEN		
Balans per 1 januari	169,385	-
Bij: dotatie batig saldo NNO instrumentenfonds	-	163,121
Bij: donaties en gildebijdragen	29,735	18,115
Af: kosten onderhoud en aanschaf instrumenten	<u>-22,532</u>	<u>-11,851</u>
Balans per 31 december	<u>176,588</u>	<u>169,385</u>
Het bestuur van het NNO-Fonds heeft in haar bestuursvergadering van 21 oktober 2021 besloten om alle aanwezige middelen van de Stichting NNO-fonds te schenken aan de Stichting Noord Nederlands Orkest (Stichting NNO) en deze te "oormerken" als middelen die moeten worden besteed aan de aanschaf/onderhoud en in bruikleen geven van instrumenten aan de musici van het NNO. Hiertoe is een bestemmingsreserve instrumenten gevormd. In 2023 zijn hier de ontvangen donaties en gildebijdragen aan toegevoegd en de kosten voor onderhoud en aanschaf instrumenten op in mindering gebracht.		
BESTEMMINGSRESERVE NIEUWBOUW		
Balans per 1 januari	221,930	-
Bij: storting uit de algemene reserve		250,000
Af: kosten t.b.v. de nieuwbouw	<u>-7,035</u>	<u>-28,070</u>
Balans per 31 december	<u>214,895</u>	<u>221,930</u>
De Raad van Toezicht heeft besloten om een bestemmingsreserve Nieuwbouw in te stellen om de voorbereidings- en begeleidingskosten voor het toekomstige Muziekgebouw Groningen te bekostigen. In 2023 zijn de gemaakte advieskosten ten laste van deze reserve gebracht.		

Toelichting geconsolideerde balans

	ultimo 2023	ultimo 2022
BESTEMMINGSRESERVE CORONA		
Balans per 1 januari	177,183	631,703
Bij: dotatie OCW aanvullende subsidie steunpakket	-	280,800
Af: onttrekking kosten doorbetaling remplaceanten wegens annuleringen 2022	-	-347,113
Af: gemiste inkomsten	-147,050	-216,427
Af: onttrekking overige coronagerelateerde steun en kosten	-	-171,781
Balans per 31 december	30,133	177,183

Het kabinet heeft voor de culturele- en creatieve sector voor 2020-2022 aanvullende pakketten aan steunmaatregelen ingesteld om de financiële gevolgen van de coronacrisis op te vangen. Als gevolg van de lock-downmaatregelen, het langzaam terugkeren van publiek, onze coulancregeling en een hoog ziekteverzuim, hebben we voor een groot deel hierop aanspraak moeten maken. De overgebleven subsidie wordt ingezet in 2024 voor negatieve gevolgen van corona.

V VOORZIENINGEN

Overige voorzieningen

Voorziening jubileumuitkering		
Balans per 1 januari	111,678	94,799
Jubileumuitkeringen (1)	-26,138	-2,145
Opbouw jubileum 25 en 40 jaren dienstverband overheid	2,525	19,023
Balans per 31 december	88,064	111,678

Er is een jubileumvoorziening gevormd voor personeelsleden die 25 en/of 40 jaar in dienst zullen zijn. In de voorziening wordt rekening gehouden met toekomstige salarisstijgingen en met een blijfkans. De voorziening wordt naar rato opgebouwd tot aan de jubileumdatum.

Voorziening personele verplichtingen		
Balans per 1 januari	108,576	292,725
Dotatie voorziening personele verplichtingen		
- vervanging langdurig zieken	-	-
- vervanging uren ouderenbeleid	14,989	4,510
- verplichting frictie personeel	24,000	-
- WW-verplichting	-	-
Vrijval:		
- vervanging langdurig zieken	-	-168,865
- vervanging uren ouderenbeleid	-	-
- verplichting onbetaald verlof	-43,381	-19,794
Balans per 31 december	104,184	108,576

De voorziening is bestemd voor reguliere personele risico 's in de bedrijfsvoering, de extra risico 's m.b.t. het oudere deel van het personeelsbestand en de personele risico 's die de organisatieontwikkeling met zich meebrengen. Het beroep van orkestmusicus is een specialistische functie waarvan de fysieke en mentale belasting groot is. Het is te vergelijken met topsport, het is vakwerk dat constante speelkwaliteit veronderstelt, waarbij de veelvuldige optredens flink wat prestatiedruk met zich meebrengt.

Voorziening persoonlijk budget		
Balans per 1 januari	106,816	118,745
Opbouw	22,876	23,189
Af: vrijval opgenomen uren of uitbetaalde uren	-32,234	-8,038
Af: vrijval verplichtingen	-	-27,081
Balans per 31 december	97,458	106,816

Met ingang van 1 augustus 2013 hebben de musici de beschikking over een persoonlijk budget. Dit bestaat uit de voormalige werkgeversbijdrage aan de levensloopregeling (0,3%) en een extra werkgeversbijdrage van 0,5% van het bruto jaarsalaris. Meeruren kunnen ondergebracht worden in het persoonlijk budget. Het persoonlijk budget kan aangewend worden voor een aanvulling op de vergoeding voor studie en scholing, of voor andere maatregelen die een optimale en duurzame inzetbaarheid bevorderen. De werknemer kan ook een verzoek indienen voor het opnemen van betaald verlof gefinancierd uit het persoonlijke budget. In 2023 is er gebruik gemaakt van dit persoonlijk budget en afgeroomd uit deze voorziening.

Toelichting geconsolideerde balans

	ultimo 2023	ultimo 2022
Voorziening RVU		
Balans per 1 januari	190,656	259,770
Bij:		
Verplichting opbouw	32,840	-
Af:		
Uitkeringen	-52,529	-29,107
Vrijval verplichtingen	-	-40,006
Balans per 31 december	170,967	190,656

Tussen 1 januari 2021 en 31 december 2025 mogen alle werkgevers in NL aan werknemers die 36 maanden of minder van hun AOW-leeftijd zijn verwijderd, uitkeringen doen uit hoofde van een Regeling Vervroegd Uittreden (RVU), zonder dat dit wordt belast met 52% RVU-heffing. Dat biedt de mogelijkheid de AOW van de werknemer met maximaal drie jaar naar voren te halen, betaald door de werkgever. Bedoeld voor de groep werknemers die zich niet hebben kunnen voorbereiden op de verhoogde AOW-leeftijd en waarvoor het werk te zwaar is geworden of mogelijk gaat worden. Het NNO heeft besloten een RVU regeling in te stellen en de toekomstige verplichtingen in een Voorziening RVU op te nemen. In 2023 hebben een aantal werknemers hierop aanspraak gemaakt. Er is opnieuw een uitvraag gedaan bij desbetreffende groep werknemers en op basis daarvan is een nieuwe verplichting gevormd.

Totaal voorzieningen	460,673	517,726
----------------------	---------	---------

VII KORTLOPENDE SCHULDEN

Schulden aan leveranciers		
Crediteuren		
	268,695	278,559
Overige schulden		
Reservering vakantiegeld	196,868	207,789
Reservering eindejaarsuitkering	6,591	6,603
	203,459	214,392

Vooruit ontvangen inkomsten		
Recetteinkomsten SPOT	127,946	-
Anonieme schenkers / PRJC	11,000	15,000
Diverse fondsen Move-It	16,400	16,400
Trip sponsoring 2023-2024	10,000	-
Diverse scholen / PRJC	6,544	6,304
Erfenis t.b.v. educatieve activiteiten	20,907	20,907
Ned Fonds Podiumkunsten; compositie-opdracht vioolconcert	21,750	21,750
Overig	13,316	8,825
Totaal vooruit ontvangen inkomsten	227,862	89,186

De editie van de Pieter Roelf Jeugdconcerten (PRJC) 2024 zijn grotendeels in 2023 al gefactureerd aan de deelnemende scholen. Diverse Fondsen hebben ook al hun bijdrage voor Move It 2024 overgemaakt.

Nog te betalen kosten		
Af te dragen BTW	6,527	-
Accountant	11,500	6,180
Netto salarissen	72,886	68,546
Aflossing lening naar NNO-Fonds	-	2,500
Gemeente Groningen (diverse diensten)		6,000
Belasting loonheffingen december	4,564	3,917
Nog te betalen personeelskosten	95,266	59,044
Verplichting verlofdagen	28,140	43,970
Kosten remplaceanten 2022 cf opgave sal.adm	3,559	28,224
Diverse servicekosten en zaalhuur	8,000	103,754
Inhuur derden	37,030	57,444
Diverse productiekosten programma Ruben Block	-	30,035
Bumarechten	11,542	17,700
Overige nog te betalen kosten	21,580	20,918
Totaal nog te betalen kosten	300,594	448,231
Totaal overige schulden	731,915	751,810

Van de nog te betalen kosten stond op 23 februari 2024 nog € 59.330 open.

Toelichting geconsolideerde balans

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Rechten			
Ministerie OCW: subsidie kunstenplanperiode 2021-2024	2024	6,827,883	6,827,883
<i>Brief OCW van 15 september 2020 referentie 147815/25099435 - betreft: subsidiebesluit 2021-2024</i>			
Structurele subsidie Cultuurnota 2021-2024 Provincie Groningen	2024	51,200	51,200
<i>Brief provincie Groningen van 17 november 2020 kenmerk SD22938- betreft: vaststelling subsidie 2021-2024</i>			
Structurele subsidie Cultuurnota 2021-2024 Gemeente Groningen	2024	41,000	41,000
<i>Gemeente Groningen: cultuurnota 2021-2024</i>			
Structurele subsidie Cultuurnota 2021-2024 Provincie Fryslân	2024	70,000	70,000
<i>Brief Provincie Fryslân van 13 juli 2020 kenmerk 01769206 - betreft: subsidieverlening NNO</i>			
Structurele subsidie Cultuurnota 2021-2024 Provincie Drenthe	2024	50,000	50,000
<i>Brief Provincie Drenthe van 13 december 2020 kenmerk 20200299-00915581 - betreft: subsidieverlening NNO</i>			
			jaarbedrag
Verplichtingen			
Huur Oosterpoort, vanaf 1-9-2022, verlenging per jaar.			46,300
Huur/servicekosten kantoor Tromphuis per 01-01-2024 tot 31-12-2024 via de Gemeente Groningen.			88,188
bankgarantie afgegeven van € 18.967			
Friesland Lease B.V. inzake Audi A3, 11-01-2021 tot 11-01-2025			9,212
BNP Paribas Leasing - Canon kopieermachines type: imageRunner Advance DX C5860i 1-7-2023 tot 1-1-2029			3,818

Begeleiding Nederlandse Reisopera

Brief 17 januari 2013 - afspraken met betrekking tot begeleiding -OCW referentie 476528

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Niet van toepassing

Toelichting geconsolideerde exploitatierekening

BATEN

Directe opbrengsten				
1. Kaartverkoop:		Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Thuiszaal	Groningen, De Oosterpoort	362,420	248,644	221,176
Buiten thuiszaal:	Leeuwarden, De Harmonie	85,339	64,000	68,669
	Drachten, De Lawei	80,649	65,000	54,141
Overige zalen binnen de regio		138,918	115,550	52,279
Overige zalen buiten de regio		183,777	164,000	150,605
Evenementen buiten theater/koorbegeleiding		418,230	556,798	246,338
Tournees buitenland		-	-	-
Totaal overige zalen en evenementen		740,925	836,348	449,221
Kamermuziek		25,300	25,000	14,050
Totale kaartverkoop		1,294,633	1,238,992	807,258
Overige publieksinkomsten:				
Verkoop programma's e.d.		-	-	-
Opbrengsten educatieve concerten		45,520	49,498	61,160
Totaal overige publieksinkomsten		45,520	49,498	61,160
Totale publieksinkomsten		1,340,152	1,288,489	868,418

De inkomsten uit kaartverkoop/recette en uitkoopsommen zijn hoger dan begroot door hogere bezoekersaantallen. De verwachting was dat het publiek nog wat voorzichtig de concertzalen zou betreden maar gedurende het jaar zagen we de aantallen bezoekers weer op het pre-corona niveau terugkeren.

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
2. Sponsorinkomsten			
Directe sponsoring	140,250	131,315	72,440
Algemene sponsoring	43,881	41,381	41,381
Totaal sponsorinkomsten	184,131	172,696	113,821

De directe (concert)sponsoring en algemene sponsoring zijn iets hoger uitgevallen dan begroot. De indirecte sponsoring die via uitkoopopbrengsten in deze jaarrekening terug te vinden zijn, worden toegelicht in het jaarverslag.

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
3. Overige directe inkomsten			
Overige directe inkomsten	21,724	20,000	16,686
Totaal overige directe inkomsten	21,724	20,000	16,686

De 'overige opbrengsten' bestaan uit inkomsten voor een 2-tal optredens voor het COA en enkele tv-optredens.

Toelichting geconsolideerde exploitatierekening

Indirecte opbrengsten			
	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
4. Diversen			
Overige opbrengsten	-	-	1,252
Totaal diversen	-	-	1,252
Bijdragen			
	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
5. Subsidie ministerie van OCW			
Jaarlijkse subsidie uit de cultuurnota	7,647,525	7,408,875	7,209,164
Incidentele subsidies OCW	-	-	280,800
Totaal subsidie ministerie van OCW	7,647,525	7,408,875	7,489,964
De jaarlijkse subsidiebijdrage van het ministerie OCW is toegekend in het subsidiebesluit van 15 september 2020 onder referentie 147815/25099435 voor de culturele basisinfrastructuur 2021-2024. Deze is ruim € 238.000 hoger dan begroot door de toegekende loon- en prijscompensatie.			
	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
6. Subsidie provincies en gemeenten			
Provincies	269,351	211,610	238,548
Overige subsidie overheden (gemeenten)	97,000	62,000	78,000
Totaal subsidies provincies en gemeenten	366,351	273,610	316,548
De subsidies onder 6. zijn, in tegenstelling tot de vorige kunstenplanperiode, toegekend door de afzonderlijke noordelijke overheden. De subsidie Provincies is opgebouwd uit de structurele subsidie van de provincies Fryslân, Drenthe en Groningen. Dit is inclusief een incidentele subsidie van de provincie Drenthe voor het openluchtconcert in Emmen. De 'overige subsidie overheden' bestaat uit de structurele bijdragen van de gemeenten Groningen en Leeuwarden en een incidentele subsidie van de gemeente Emmen voor het openluchtconcert aldaar. De bijdrage t.b.v. het cultuurpijlerschap is verantwoord onder "Provincies".			
	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
7. Overige subsidies en bijdragen			
Bijdrage Vereniging van Vrienden NNO	59,514	62,000	56,210
Donaties	32,066	20,000	33,215
Overige fondsen	154,200	191,371	450,745
Totaal overige bijdragen	245,780	273,371	540,171
De bijdragen vanuit de donaties zijn hoger dan begroot maar conform de opbrengsten in 2022. De fondsbijdragen waren lager dan begroot. Dit heeft o.a. te maken met het feit dat er minder fondsgelden nodig waren voor de PRJC (Pieter Roelof Jeugd Concerten) en deze gedeeltelijk zijn doorgeschoven naar volgende producties. Daarnaast was er uit gegaan van enkele fondsbijdragen voor producties die op een andere wijze zijn gefinancierd.			
TOTAAL BATEN	9,805,664	9,437,041	9,346,859

Toelichting geconsolideerde exploitatierekening

LASTEN			
	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
8. Beheerslasten: personeelslasten			
Directie	154,505	148,852	146,852
Overige personeel-staf	944,048	884,279	947,084
Algemene personeelskosten	96,791	108,817	64,009
Totaal beheerslasten: personeelslasten	1,195,344	1,141,947	1,157,945
De algemene personeelskosten (8.3) bestaan vooral uit reiskosten woon-werk, kosten ww-verplichtingen en frictiekosten personeel. De personeelslasten staf zijn hoger dan begroot door voornamelijk vervanging van ziekte.			
	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
9. Beheerslasten: materiële lasten			
Huisvestingskosten	82,107	80,575	87,913
Kantoorkosten/kosten uitvoering	290,363	252,410	266,952
Algemene publiciteitskosten	55,117	77,250	91,984
Afschrijvingskosten	22,140	32,410	20,818
Totaal Beheerslasten: materiële lasten	449,727	442,646	467,667
De algemene publiciteitskosten zijn lager dan begroot door een verschuiving van de kosten naar specifieke marketing (zie toelichting bij 11.3). De begrote investeringen in nieuwe herenkleding zijn uitgesteld naar 2024. Hierdoor vallen de afschrijvingskosten lager uit. De implementatie om het hybride werken te ondersteunen, heeft meer tijd en externe capaciteit gevergd waardoor de kantoorkosten/kosten uitvoering hoger uitvallen dan begroot. Een andere oorzaak van deze hoger kosten zijn de sterk gestegen contributiebijdrage aan de branchevereniging VvNO. Per saldo zijn de materiële beheerslasten iets hoger dan begroot.			
	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
10. Activiteitenlasten: personeelslasten			
Personeelslasten per onderdeel			
- Artistieke leiding honoraria (dirigenten)	337,612	338,500	300,257
- Uitvoering vast (orkest)	3,681,702	4,334,673	3,591,762
- Uitvoering gast honoraria (solisten)	358,099	332,450	468,771
- Vervanging en versterking	1,540,976	815,296	1,521,515
- Technisch personeel (inspectie)	566,516	571,800	528,978
Overige personeelslasten (onkostenvergoeding)	232,230	264,900	238,496
Totaal activiteitenlasten: personeelslasten	6,717,135	6,657,619	6,649,780
De vacatureruimte voor 2023 kon niet (volledig) worden ingevuld. Deze ruimte is ingevuld met remplaçanten. Dit samen met de stijgende kosten voor de remplaçanten als gevolg de Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB) en een hoog ziekteverzuim, zorgt ervoor dat de kosten voor vervanging en versterking flink hoger is dan begroot. Hier staan ook fors lagere salarislasten tegenover.			

Toelichting geconsolideerde exploitatierekening

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
11. Activiteitenlasten: materiële lasten			
Vorbereidingskosten			
- Huur repetitieruimte	202,315	234,640	232,335
- Huur en aanschaf instrumenten/bladmuziek	113,592	113,900	76,511
- Overige voorbereidingskosten	11,223	9,270	8,944
	327,131	357,810	317,789
Uitvoeringskosten			
- Zaalhuur	214,026	182,220	162,860
- Reiskosten	193,448	167,877	175,552
- Sejour	64,653	100,206	50,888
- Auteursrechten	6,220	31,000	10,225
- Overige materieel en uitvoeringskosten	332,836	363,261	606,924
	811,183	844,564	1,006,449
Specifieke publiciteit			
- Magazine	29,634	29,046	35,197
- Nieuwe media	26,875	18,540	17,810
- Interne communicatie	-	-	-
- Sponsoring	4,666	5,000	133
- Seizoenmateriaal	66,149	47,380	53,153
- Advertenties	34,330	40,685	47,029
- Affiches	61,365	58,762	68,634
- Programma's	20,865	5,150	7,274
	243,885	204,563	229,231
Totaal Activiteitenlasten: materiële lasten	1,382,199	1,406,936	1,553,469

De materiële activiteitenlasten zijn inzake de voorbereidings- en uitvoeringkosten zijn lager dan begroot vanwege o.a. een aantal annuleringen van de operabegeleiding i.v.m. ziekte. Keuzes in de programering heeft voor lagere repetitiekosten en kosten sejour gezorgd. De specifieke publiciteitskosten zijn hoger dan begroot vanwege een verschuiving van de algemene publiciteitskosten naar deze kostenpost.

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
12. Overige			
Rentebaten/inkomsten uit beleggingen	-21,070	-500	-
Rentelasten en soortgelijke kosten	1,646	3,000	11,395
Totaal overige	-19,424	2,500	11,395
TOTAAL LASTEN	9,724,981	9,651,649	9,840,254
Exploitatiesaldo	80,683	-214,608	-493,395
Resultaatsbestemming:			
Bestemmingsreserve Innovatie/fRICTIE	-60,000	-60,000	-60,000
Bestemmingsreserve Instrumenten	7,203	-	6,264
Bestemmingsreserve Nieuwbouw	-7,035	-	-28,070
Bestemmingsreverte Corona	-147,050	-	-454,520
Resultaat na bestemming *	287,565	-154,608	42,931

* Toegevoegd aan de 'Algemene Reserve'.

Jaarrekening St NNO
(enkelvoudig)
2023

· Enkelvoudige balans

Enkelvoudige balans per 31 december 2023 (na resultaatbestemming)			
	2023	2022	
ACTIVA			
Vaste activa			
II Materiële vaste activa			
Inventaris en inrichting	43,581	67,253	67,253
III Financiële vaste activa			
Overige: Instrumentenleningen	29,025	27,599	
Totaal vaste activa	72,606	94,852	
V Vorderingen			
Debiteuren	437,901	197,170	
Overige vorderingen	163,607	284,852	
Overlopende activa	294,284	309,162	
	895,792	791,184	
VII Liquide middelen	2,308,035	2,394,833	
Totaal vlottende activa	3,203,827	3,186,017	
Totaal activa	3,276,433	3,280,869	

· Enkelvoudige balans

Enkelvoudige balans per 31 december 2023 (na resultaatbestemming)			
	2023	2022	
PASSIVA			
Stichtingskapitaal	100	100	
I Algemene reserve	1,219,081	931,515	
II Bestemmingsreserves	603,524	810,407	
Totaal eigen vermogen	1,822,705	1,742,022	
V Voorzieningen			
Overige voorzieningen	460,673	517,726	
VII Kortlopende Schulden			
Schulden aan leveranciers	268,695	278,559	
Overige schulden	724,360	742,562	
Totaal kortlopende schulden	993,055	1,021,120	
Totaal passiva	3,276,433	3,280,869	

Functionele exploitatierekening (enkelvoudig)

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Baten			
Directe opbrengsten			
1. Publieksinkomsten	1,340,152	1,288,489	868,418
2. Sponsorinkomsten	184,131	172,696	113,821
3. Overige inkomsten	21,724	20,000	16,686
Indirecte opbrengsten			
4. Diversen	-	-	1,252
Totaal opbrengsten	1,546,007	1,481,185	1,000,177
Bijdragen			
5. Subsidie ministerie van OCW	7,647,525	7,408,875	7,489,964
6. Subsidies provincies en gemeenten	366,351	273,610	316,548
7. Overige subsidies en bijdragen	245,780	273,371	540,171
Totaal bijdragen	8,259,656	7,955,856	8,346,683
Som der baten	9,805,664	9,437,041	9,346,859
Lasten			
8. Beheerslasten: personeelslasten	1,195,344	1,141,947	1,157,945
9. Beheerslasten: materiële lasten	449,727	442,646	467,667
10. Activiteitenlasten: personeelslasten	6,717,135	6,657,619	6,649,780
11. Activiteitenlasten: materiële lasten	1,382,199	1,406,936	1,553,469
Som der lasten	9,744,405	9,649,149	9,828,860
Overige			
12.1 Rentebaten	21,070	500	-
12.2 Rentelasten en soortgelijke kosten	1,646	3,000	11,395
Totaal overige	-19,424	2,500	11,395
Exploitatiesaldo	80,683	-214,608	-493,395
Resultaatsbestemming:			
Bestemmingsreserve Innovatie/fRICTIE	-60,000	-60,000	-60,000
#VERW!	7,203	-	6,264
#VERW!	-7,035	-	-28,070
Bestemmingsreverte Corona	-147,050	-	-454,520
Resultaat na bestemming *	287,565	-154,608	42,931

* Toegevoegd aan de 'Algemene Reserve'.

Model II exploitatierekening (enkelvoudig)

	Huidig boekjaar 2023	Begroting 2023	Vorig boekjaar 2022
BATEN			
Eigen inkomsten			
1 Publieksinkomsten binnenland (2+3+4+5)	1,340,152	1,288,489	868,418
2 Recette	539,192	518,261	348,186
3 Uitkoop (incl. kamermuziek)	654,574	625,131	401,451
4 Partage	99,767	87,600	55,336
5 Overige publieksinkomsten	46,619	57,498	63,445
6 Publieksinkomsten buitenland	-	-	-
7 Totale publieksinkomsten (1+6)	1,340,152	1,288,489	868,418
8 Sponsorinkomsten	184,131	172,696	113,821
9 Vergoedingen coproductent	-	-	-
10 Overige directe inkomsten	21,724	20,000	16,686
11 Totaal overige directe inkomsten (8+9+10)	205,855	192,696	130,507
12 Totaal directe inkomsten (7+11)	1,546,007	1,481,185	998,925
13 Indirecte inkomsten	-	-	1,252
14 Private middelen - particulieren incl. vriendenverenigingen	91,580	82,000	89,425
15 Private middelen - bedrijven	-	-	-
16 Private middelen - private fondsen	154,200	191,371	450,745
17 Private middelen - goede doelenloterijen	-	-	-
18 Totale bijdragen uit private middelen (14+15+16+17)	245,780	273,371	540,171
19 Totaal eigen inkomsten (12+13+18)	1,791,787	1,754,556	1,540,347
20 Baten in natura	-	-	-
Subsidies			
21 Totaal structureel OCW	7,647,525	7,408,875	7,209,164
22 Totaal structureel Provincie	269,351	211,610	238,548
23 Totaal structureel Gemeente	97,000	62,000	78,000
25 Totaal structurele subsidies (21+22+23+24)	8,013,876	7,682,485	7,525,712
26 Incidentele publieke subsidies	-	-	280,800
27 Totaal subsidies (25+26)	8,013,876	7,682,485	7,806,512
TOTALE BATEN (19+20+27)	9,805,664	9,437,041	9,346,859
LASTEN			
1 Beheerlasten materieel	449,727	442,646	467,667
2 Beheerlasten personeel	1,195,344	1,141,947	1,157,945
3 Beheerlasten totaal (1+2)	1,645,071	1,584,593	1,625,611
4 Activiteitenlasten materieel	1,382,199	1,406,936	1,553,469
5 Activiteitenlasten personeel	6,717,135	6,657,619	6,649,780
6 Activiteitenlasten totaal (4+5)	8,099,334	8,064,555	8,203,248
TOTALE LASTEN (3+6)	9,744,405	9,649,149	9,828,860
7 Saldo uit de gewone bedrijfsvoering (totale baten - totale lasten)	61,259	-212,108	-482,000
8 Saldo rentebaten/-lasten	-19,424	2,500	11,395
EXPLOITATIERESULTAAT (saldo uit gewone bedrijfsvoering: 7+8)	80,683	-214,608	-493,395
Resultaatsbestemming:			
Bestemmingsreserve Innovatie/fRICTIE	-60,000	-60,000	-60,000
##	7,203	-	6,264
##	-7,035	-	-28,070
Bestemmingsreverte Corona	-147,050	-	-454,520
Resultaat na bestemming	287,565	-154,608	42,931
PERONEEL EN VRIJWILLIGERS			
<i>Specificatie personeelslasten</i>			
1 waarvan vast contract	€ 5,477,475 fte 74.0	€ 6,190,852 fte 82.7	€ 5,248,902 fte 77.4
2 waarvan tijdelijk contract	1,603,996 23.2	847,765 10.9	1,584,058 23.7
3 waarvan inhuur	831,008	760,950	974,765
4 Personeelslasten totaal (1+2+3)	7,912,479 97.2	7,799,566 93.6	7,807,724 101.1
<i>Vrijwilligers</i>			
5 Vrijwilligers: fte	aantal 1	aantal 1	aantal 1
6 Vrijwilligers: personen	3	3	3

Toelichting WNT

De Wet Normering Topinkomens regelt dat er melding moet worden gemaakt van de bezoldiging van topfunctionarissen en daaraan verwante functionarissen. De bezoldigingsnorm is € 223.000 en de maximale ontslagvergoeding is € 75.000.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

Gegevens 2023	
bedragen x € 1	Liesbeth Kok
Functiegegevens	
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 123,364
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 21,025
Subtotaal	€ 144,390
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 223,000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	€ 144,390
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	
N.v.t.	
Gegevens 2022	
bedragen x € 1	Liesbeth Kok
Functiegegevens	
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 111,174
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 21,661
Subtotaal	€ 132,835
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 216,000
Bezoldiging	€ 132,835

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2023									
bedragen x € 1		J.A. de Vries	A.M.W. Wilpstra-Stroeven	P.H.J. Smeets	J. Volkers	J.R. Wentink	A.W. Vos	F.J. Bos	
Functiegegevens		Voorzitter RVT	Lid RVT	Lid RVT	N.v.t.	Lid RVT	Lid RVT	Lid RVT	
Aanvang en einde functievervulling in 2023		01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12	N.v.t.	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12	
Bezoldiging		€ 0	€ 0	€ 0	N.v.t.	€ 0	€ 0	€ 0	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		€ 33.450	€ 22.300	€ 22.300	N.v.t.	€ 22.300	€ 22.300	€ 22.300	
-/ Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
Bezoldiging		€ 0	€ 0	€ 0	N.v.t.	€ 0	€ 0	€ 0	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
Gegevens 2022									
bedragen x € 1		J.A. de Vries	A.M.W. Wilpstra-Stroeven	P.H.J. Smeets	J. Volkers	J.R. Wentink	A.W. Vos	F. Bos	
Functiegegevens		Voorzitter RVT	Lid RVT	Lid RVT	Lid RVT	Lid RVT	Lid RVT	N.v.t.	
Aanvang en einde functievervulling in 2022		01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12	N.v.t.	
Bezoldiging		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	N.v.t.	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		€ 32.400	€ 21.600	€ 21.600	€ 21.600	€ 21.600	€ 21.600	N.v.t.	

Toelichting enkelvoudige balans

	ultimo 2023	ultimo 2022
ACTIVA		
Vaste activa		
II Materiële vaste activa		
Balans per 1 januari	67,252	42,586
Investerings in materiële activa		
Instrumenten (0%)	2	
Kleding (33,3%)	-	3,020
Inventaris en meubilair (10%)	-	1,410
Automatisering (33,3%)	1,382	43,827
	1,384	48,257
	68,636	90,843
Afschrijvingen		
Kleding (33,3%)	2,915	2,773
Kantoorapparatuur (20%)	338	338
Inventaris en meubilair (10%)	6,963	8,155
Automatisering (33,3%)	14,839	8,114
Kantoorinrichting (10%)	-	4,211
	25,055	23,591
Balans per 31 december	43,581	67,252
III Financiële vaste activa		
Balans per 1 januari	27,599	41,900
Bij: nieuwe leningen	5,000	5,000
Bij: lening over van St NNO-fonds	3,126	-
Af: aflossing	-6,700	-19,300
Balans per 31 december	29,025	27,599
Het betreft hier een viertal instrumentenleningen verstrekt aan musici in vaste dienst.		
V VORDERINGEN		
Debiteuren		
Totaal debiteuren	437,901	197,170
Van dit totaalbedrag stond op 23 februari 2024 nog € 67.471 open.		
Overige vorderingen		
Bijdrage Beringer Hazewinkel 2021	-	85,000
Bijdrage Beringer Hazewinkel 2022	-	85,000
Bijdrage Beringer Hazewinkel 2023	95,000	-
Bijdrage J.B. Scholtenfonds/H.S. Kammingafonds inz 1000 stemmen	-	5,000
Oranjewoudfonds PRJC 2022	-	30,000
Fonds 21 / 1000-stemmen	-	25,000
Bijdrage Prins Bernhard Cultuurfonds inz 1000 stemmen	5,000	5,000
Diverse publieksinkomsten (recette en uitkoop)	17,715	39,267
NNO Fonds	-	474
Subsidie 2023 provincie Drenthe inzake openluchtconcert Emmen	8,400	-
Subsidie 2023 provincie Groningen	4,167	-
Rabo rente spaarrekening	21,227	-
Overige vorderingen	12,098	10,112
Totaal overige vorderingen	163,607	284,852
Van dit totaalbedrag stond op 23 februari 2024 nog € 115.181 open.		
Overlopende activa		
Stichting Remplaçanten	-	-
Voorschot premie ziekteverzekering	109,302	113,866
BTW 4e kwartaal	60,501	122,313
Vooruitbetaald productie Move It	12,550	-
Vooruitbetaald productie Ives	46,629	-
Vooruitbetaald productie Symphonic Cinema	-	13,411
Gemeente Groningen / huur 1e kwartaal	23,200	18,655
Overige transitoria	42,102	40,916
Totaal vooruitbetaalde kosten	294,284	309,162

Toelichting enkelvoudige balans

	ultimo 2023	ultimo 2022
VII LIQUIDE MIDDELEN		
Rabobank	38,856	1,474,485
Rabo bedrijfsbonusrekening	2,269,134	920,302
Kas	45	45
Totaal liquide middelen	2,308,035	2,394,833
Ten aanzien van de liquide middelen bestaan geen beperkingen t.a.v. de opvraagbaarheid.		
PASSIVA		
EIGEN VERMOGEN		
I ALGEMENE RESERVE		
Balans per 1 januari	931,515	888,584
Bij: resultaat	287,565	42,931
Balans per 31 december	1,219,081	931,515
II BESTEMMINGSRESERVES		
BESTEMMINGSRESERVE INNOVATIE/FRICTIE		
Balans per 1 januari	241,909	301,909
Onttrekking conform begroting	-60,000	-60,000
Balans per 31 december	181,909	241,909
Vanuit o.a. het restant subsidie OCW 2013-2016 hebben wij een bestemmingsreserve Frictie/innovatie ingesteld ter dekking van innovatieve investeringen of frictiekosten. In 2023 is hiervan conform begroot een bedrag van € 60.000 ingezet.		
BESTEMMINGSRESERVE INSTRUMENTEN		
Balans per 1 januari	169,385	-
#VERWI	-	163,121
Bij: donaties en gildebijdragen	29,735	18,115
Af: kosten onderhoud en aanschaf instrumenten	-22,532	-11,851
Balans per 31 december	176,588	169,385
Het bestuur van het NNO-Fonds heeft in haar bestuursvergadering van 21 oktober 2021 besloten om alle aanwezige middelen van de Stichting NNO-fonds te schenken aan de Stichting Noord Nederlands Orkest (Stichting NNO) en deze te "oormerken" als middelen die moeten worden besteed aan de aanschaf/onderhoud en in bruikleen geven van instrumenten aan de musici van het NNO. Hiertoe is een bestemmingsreserve instrumenten gevormd. In 2023 zijn hier de ontvangen donaties en gildebijdragen aan toegevoegd en de kosten voor onderhoud en aanschaf instrumenten op in mindering gebracht.		
BESTEMMINGSRESERVE NIEUWBOUW		
Balans per 1 januari	221,930	-
#VERWI	-	250,000
Af: kosten t.b.v. de nieuwbouw	-7,035	-28,070
Balans per 31 december	214,895	221,930
De Raad van Toezicht heeft besloten om een bestemmingsreserve Nieuwbouw in te stellen om de voorbereidings-en begeleidingskosten voor het toekomstige Muziekgebouw Groningen te bekostigen. In 2023 zijn de gemaakte advieskosten ten laste van deze reserve gebracht.		

Toelichting enkelvoudige balans

	ultimo 2023	ultimo 2022
BESTEMMINGSRESERVE CORONA		
Balans per 1 januari	177,183	631,703
Bij: dotatie OCW aanvullende subsidie steunpakket	-	280,800
Af: onttrekking kosten doorbetaling remplaceanten wegens annuleringen 2020	-	-
Af: gemiste inkomsten	-147,050	-216,427
Af: onttrekking overige coronagerelateerde steun en kosten	-	-171,781
Balans per 31 december	30,133	177,183

Het kabinet heeft voor de culturele- en creatieve sector voor 2020-2022 aanvullende pakketten aan steunmaatregelen ingesteld om de financiële gevolgen van de coronacrisis op te vangen. Als gevolg van de lock-downmaatregelen, het langzaam terugkeren van publiek, onze coulanceregeling en een hoog ziekteverzuim, hebben we voor een groot deel hierop aanspraak moeten maken. De overgebleven subsidie wordt ingezet in 2024 voor negatieve gevolgen van corona.

V VOORZIENINGEN

Overige voorzieningen

Voorziening jubileumuitkering		
Balans per 1 januari	111,678	94,799
Jubileumuitkeringen (1)	-26,138	-2,145
Opbouw jubileum 25 en 40 jaren dienstverband overheid	2,525	19,023
Balans per 31 december	88,064	111,678

Er is een jubileumvoorziening gevormd voor personeelsleden die 25 en/of 40 jaar in dienst zullen zijn. In de voorziening wordt rekening gehouden met toekomstige salarisstijgingen en met een blijfkans. De voorziening wordt naar rato opgebouwd tot aan de jubileumdatum.

Voorziening personele verplichtingen		
Balans per 1 januari	108,576	292,725
Dotatie voorziening personele verplichtingen		
- vervanging langdurig zieken	-	-
- vervanging uren ouderenbeleid	14,989	4,510
- verplichting frictie personeel	24,000	-
- WW-verplichting	-	-
Vrijval:		
- vervanging langdurig zieken	-	-168,865
- vervanging uren ouderenbeleid	-	-
- verplichting onbetaald verlof	-43,381	-19,794
- divers	-	-
Balans per 31 december	104,184	108,576

De voorziening is bestemd voor reguliere personele risico 's in de bedrijfsvoering, de extra risico 's m.b.t. het oudere deel van het personeelsbestand en de personele risico 's die de organisatieontwikkeling met zich meebrengen. Het beroep van orkestmusicus is een specialistische functie waarvan de fysieke en mentale belasting groot is. Het is te vergelijken met topsport, het is vakwerk dat constante speelkwaliteit veronderstelt, waarbij de veelvuldige optredens flink wat prestatiedruk met zich meebrengt.

Voorziening persoonlijk budget		
Balans per 1 januari	106,816	118,745
Opbouw	22,876	23,189
Af: vrijval opgenomen uren of uitbetaalde uren	-32,234	-8,038
Af: vrijval verplichtingen	-	-27,081
Balans per 31 december	97,458	106,816

Met ingang van 1 augustus 2013 hebben de musici de beschikking over een persoonlijk budget. Dit bestaat uit de voormalige werkgeversbijdrage aan de levensloopregeling (0,3%) en een extra werkgeversbijdrage van 0,5% van het bruto jaarsalaris. Meeruren kunnen ondergebracht worden in het persoonlijk budget. Het persoonlijk budget kan aangewend worden voor een aanvulling op de vergoeding voor studie en scholing, of voor andere maatregelen die een optimale en duurzame inzetbaarheid bevorderen. De werknemer kan ook een verzoek indienen voor het opnemen van betaald verlof gefinancierd uit het persoonlijke budget. In 2023 is er gebruik gemaakt van dit persoonlijk budget en afgeroomd uit deze voorziening.

Toelichting enkelvoudige balans

	ultimo 2023	ultimo 2022
Voorziening RVU		
Balans per 1 januari	190,656	259,770
Bij:		
Verplichting opbouw	32,840	-
Af:		
Uitkeringen	-52,529	-29,107
Vrijval verplichtingen	-	-40,006
Balans per 31 december	170,967	190,656

Tussen 1 januari 2021 en 31 december 2025 mogen alle werkgevers in NL aan werknemers die 36 maanden of minder van hun AOW-leeftijd zijn verwijderd, uitkeringen doen uit hoofde van een Regeling Vervroegd Uittreden (RVU), zonder dat dit wordt belast met 52% RVU-heffing. Dat biedt de mogelijkheid de AOW van de werknemer met maximaal drie jaar naar voren te halen, betaald door de werkgever. Bedoeld voor de groep werknemers die zich niet hebben kunnen voorbereiden op de verhoogde AOW-leeftijd en waarvoor het werk te zwaar is geworden of mogelijk gaat worden. Het NNO heeft besloten een RVU regeling in te stellen en de toekomstige verplichtingen in een Voorziening RVU op te nemen. In 2023 hebben een aantal werknemers hierop aanspraak gemaakt. Er is opnieuw een uitvraag gedaan bij desbetreffende groep werknemers en op basis daarvan is een nieuwe verplichting gevormd.

Totaal voorzieningen	460,673	517,726
-----------------------------	---------	---------

VII KORTLOPENDE SCHULDEN

Schulden aan leveranciers		
<i>Crediteuren</i>	268,695	278,559

Overige schulden		
Reservering vakantiegeld	196,868	207,789
Reservering eindejaarsuitkering	6,591	6,603
	203,459	214,392

Vooruit ontvangen inkomsten		
Recetteinkomsten SPOT	127,946	-
Anonieme schenkers / PRJC	11,000	15,000
Diverse fondsen Move-It	16,400	16,400
Trip sponsoring 2023-2024	10,000	-
Diverse scholen / PRJC	6,544	6,304
Erfenis t.b.v. educatieve activiteiten	20,907	20,907
Ned Fonds Podiumkunsten; compositie-opdracht vioolconcert	21,750	21,750
Overig	13,316	8,825
Totaal vooruit ontvangen inkomsten	227,862	89,186

De editie van de Pieter Roelf Jeugdconcerten (PRJC) 2024 zijn grotendeels in 2023 al gefactureerd aan de deelnemende scholen. Diverse Fondsen hebben ook al hun bijdrage voor Move It 2024 overgemaakt.

Nog te betalen kosten

Af te dragen BTW	6,527	-
Accountant	11,500	6,180
Netto salarissen	6,841	12,706
Aflossing lening naar NNO-Fonds	-	2,500
Gemeente Groningen (diverse diensten)		6,000
Belasting loonheffingen december	4,564	3,917
Stichting Remplaçanten	152,297	104,654
Nog te betalen personeelskosten	1,460	1,004
Verplichting verlofdagen	28,140	43,970
Kosten remplaceanten 2022 cf opgave sal.adm	3,559	28,224
Diverse servicekosten en zaalhuur	8,000	103,754
Inhuur derden	37,030	57,444
Diverse productiekosten programma Ruben Block	-	30,035
Bumarechten	11,542	17,700
Overige nog te betalen kosten	21,580	20,896
Totaal nog te betalen kosten	293,039	438,983
Totaal overige schulden	724,360	742,562

Van de nog te betalen kosten stond op 23 februari 2024 nog € 59.330 open.

Toelichting enkelvoudige balans

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Rechten			
Ministerie OCW: subsidie kunstenplanperiode 2021-2024	2024	6,827,883	6,827,883
<i>Brief OCW van 15 september 2020 referentie 147815/25099435 - betreft: subsidiebesluit 2021-2024</i>			
Structurele subsidie Cultuurnota 2021-2024 Provincie Groningen	2024	51,200	51,200
<i>Brief provincie Groningen van 17 november 2020 kenmerk SD22938- betreft: vaststelling subsidie 2021-2024</i>			
Structurele subsidie Cultuurnota 2021-2024 Gemeente Groningen	2024	41,000	41,000
<i>Gemeente Groningen: cultuurnota 2021-2024</i>			
Structurele subsidie Cultuurnota 2021-2024 Provincie Fryslân	2024	70,000	70,000
<i>Brief Provincie Fryslân van 13 juli 2020 kenmerk 01769206 - betreft: subsidieverlening NNO</i>			
Structurele subsidie Cultuurnota 2021-2024 Provincie Drenthe	2024	50,000	50,000
<i>Brief Provincie Drenthe van 13 december 2020 kenmerk 20200299-00915581 - betreft: subsidieverlening NNO</i>			
			jaarbedrag
Verplichtingen			
Huur Oosterpoort, vanaf 1-9-2022, verlenging per jaar.			46,300
Huur/servicekosten kantoor Tromphuis per 01-01-2024 tot 31-12-2024 via de Gemeente Groningen.			88,188
bankgarantie afgegeven van € 18.967			
Friesland Lease B.V. inzake Audi A3, 11-01-2021 tot 11-01-2025			9,212
BNP Paribas Leasing - Canon kopieermachines type: imageRunner Advance DX C5860i 1-7-2023 tot 1-1-2029			3,818

Begeleiding Nederlandse Reisopera

Brief 17 januari 2013 - afspraken met betrekking tot begeleiding -OCW referentie 476528

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Niet van toepassing

Toelichting enkelvoudige exploitatierekening

BATEN

Directe opbrengsten				
1. Kaartverkoop:		Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Thuiszaal	Groningen, De Oosterpoort	362,420	248,644	221,176
Buiten thuiszaal:	Leeuwarden, De Harmonie	85,339	64,000	68,669
	Drachten, De Lawei	80,649	65,000	54,141
Overige zalen binnen de regio		138,918	115,550	52,279
Overige zalen buiten de regio		183,777	164,000	150,605
Evenementen buiten theater/koorbegeleiding		418,230	556,798	246,338
Tournees buitenland		-	-	-
Totaal overige zalen en evenementen		740,925	836,348	449,221
Kamermuziek		25,300	25,000	14,050
Totale kaartverkoop		1,294,633	1,238,992	807,258
Overige publieksinkomsten:				
Verkoop programma's e.d.		-	-	-
Opbrengsten educatieve concerten		45,520	49,498	61,160
Totaal overige publieksinkomsten		45,520	49,498	61,160
Totale publieksinkomsten		1,340,152	1,288,489	868,418

De inkomsten uit kaartverkoop/recette en uitkoopsommen zijn hoger dan begroot door hogere bezoekersaantallen. De verwachting was dat het publiek nog wat voorzichtig de concertzalen zou betreden maar gedurende het jaar zagen we de aantallen bezoekers weer op het pre-corona niveau terugkeren.

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
2. Sponsorinkomsten			
Directe sponsoring	140,250	131,315	72,440
Algemene sponsoring	43,881	41,381	41,381
Totaal sponsorinkomsten	184,131	172,696	113,821

De directe (concert)sponsoring en algemene sponsoring iets hoger uitgevallen dan begroot. De indirecte sponsoring die via uitkoopopbrengsten in deze jaarrekening terug te vinden zijn, worden toegelicht in het jaarverslag.

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
3. Overige directe inkomsten			
Overige directe inkomsten	21,724	20,000	16,686
Totaal overige directe inkomsten	21,724	20,000	16,686

De 'overige opbrengsten' bestaan uit inkomsten voor een 2-tal optredens voor het COA en enkele tv-optredens.

Toelichting enkelvoudige exploitatierekening

Indirecte opbrengsten			
	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
4. Diversen			
Overige opbrengsten	-	-	1,252
Totaal diversen	-	-	1,252
Bijdragen			
	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
5. Subsidie ministerie van OCW			
Jaarlijkse subsidie uit de cultuurnota	7,647,525	7,408,875	7,209,164
Incidentele subsidies OCW	-	-	280,800
Totaal subsidie ministerie van OCW	7,647,525	7,408,875	7,489,964
De jaarlijkse subsidiebijdrage van het ministerie OCW is toegekend in het subsidiebesluit van 15 september 2020 onder referentie 147815/25099435 voor de culturele basisinfrastructuur 2021-2024. Deze is ruim € 238.000 hoger dan begroot door de toegekende loon- en prijscompensatie.			
	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
6. Subsidie provincies en gemeenten			
Provincies	269,351	211,610	238,548
Overige subsidie overheden (gemeenten)	97,000	62,000	78,000
Totaal subsidies provincies en gemeenten	366,351	273,610	316,548
De subsidies onder 6. zijn, in tegenstelling tot de vorige kunstenplanperiode, toegekend door de afzonderlijke noordelijke overheden. De subsidie Provincies is opgebouwd uit de structurele subsidie van de provincies Fryslân, Drenthe en Groningen. Dit is inclusief een incidentele subsidie van de provincie Drenthe voor het openluchtconcert in Emmen. De 'overige subsidie overheden' bestaat uit de structurele bijdragen van de gemeenten Groningen en Leeuwarden en een incidentele subsidie van de gemeente Emmen voor het openluchtconcert aldaar. De bijdrage t.b.v. het cultuurpijlerschap is verantwoord onder "Provincies".			
	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
7. Overige subsidies en bijdragen			
Bijdrage Vereniging van Vrienden NNO	59,514	62,000	56,210
Donaties	32,066	20,000	33,215
Overige fondsen	154,200	191,371	450,745
Totaal overige bijdragen	245,780	273,371	540,171
De bijdragen vanuit de donaties zijn hoger dan begroot maar conform de opbrengsten in 2022. De fondsbijdragen waren lager dan begroot. Dit heeft o.a. te maken met het feit dat er minder fondsgelden nodig waren voor de PRJC (Pieter Roelof Jeugd Concerten) en deze gedeeltelijk zijn doorgeschoven naar volgende producties. Daarnaast was er uit gegaan van enkele fondsbijdragen voor producties die op een andere wijze zijn gefinancierd.			
TOTAAL BATEN	9,805,664	9,437,041	9,346,859

Toelichting enkelvoudige exploitatierekening

LASTEN			
	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
8. Beheerslasten: personeelslasten			
Directie	154,505	148,852	146,852
Overige personeel-staf	944,048	884,279	947,084
Algemene personeelskosten	96,791	108,817	64,009
Totaal beheerslasten: personeelslasten	1,195,344	1,141,947	1,157,945
De algemene personeelskosten (8.3) bestaan vooral uit reiskosten woon-werk, kosten ww-verplichtingen en frictiekosten personeel. De personeelslasten staf zijn hoger dan begroot door voornamelijk vervanging van ziekte.			
	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
9. Beheerslasten: materiële lasten			
Huisvestingskosten	82,107	80,575	87,913
Kantoorkosten/kosten uitvoering	290,363	252,410	266,952
Algemene publiciteitskosten	55,117	77,250	91,984
Afschrijvingskosten	22,140	32,410	20,818
Totaal Beheerslasten: materiële lasten	449,727	442,646	467,667
De algemene publiciteitskosten zijn lager dan begroot door een verschuiving van de kosten naar specifieke marketing (zie toelichting bij 11.3). De begrote investeringen in nieuwe herenkleding zijn uitgesteld naar 2024. Hierdoor vallen de afschrijvingskosten lager uit. De implementatie om het hybride werken te ondersteunen, heeft meer tijd en externe capaciteit gevergd waardoor de kantoorkosten/kosten uitvoering hoger uitvallen dan begroot. Een andere oorzaak van deze hoger kosten zijn de sterk gestegen contributiebijdrage aan de branchevereniging VvNO. Per saldo zijn de materiële beheerslasten iets hoger dan begroot.			
	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
10. Activiteitenlasten: personeelslasten			
Personeelslasten per onderdeel			
- Artistieke leiding honoraria (dirigenten)	337,612	338,500	300,257
- Uitvoering vast (orkest)	3,681,702	4,334,673	3,591,762
- Uitvoering gast honoraria (solisten)	358,099	332,450	468,771
- Vervanging en versterking	1,540,976	815,296	1,521,515
- Technisch personeel (inspectie)	566,516	571,800	528,978
Overige personeelslasten (onkostenvergoeding)	232,230	264,900	238,496
Totaal activiteitenlasten: personeelslasten	6,717,135	6,657,619	6,649,780
De vacatureruimte voor 2023 kon niet (volledig) worden ingevuld. Deze ruimte is ingevuld met remplaçanten. Dit samen met de stijgende kosten voor de remplaçanten als gevolg de Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB) en een hoog ziekteverzuim, zorgt ervoor dat de kosten voor vervanging en versterking flink hoger is dan begroot. Hier staan ook fors lagere salarislasten tegenover.			

Toelichting enkelvoudige exploitatierekening

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
11. Activiteitenlasten: materiële lasten			
Vorbereidingskosten			
- Huur repetitieruimte	202,315	234,640	232,335
- Huur en aanschaf instrumenten/bladmuziek	113,592	113,900	76,511
- Overige voorbereidingskosten	11,223	9,270	8,944
	327,131	357,810	317,789
Uitvoeringskosten			
- Zaalhuur	214,026	182,220	162,860
- Reiskosten	193,448	167,877	175,552
- Sejour	64,653	100,206	50,888
- Auteursrechten	6,220	31,000	10,225
- Overige materieel en uitvoeringskosten	332,836	363,261	606,924
	811,183	844,564	1,006,449
Specifieke publiciteit			
- Magazine	29,634	29,046	35,197
- Nieuwe media	26,875	18,540	17,810
- Interne communicatie	-	-	-
- Sponsoring	4,666	5,000	133
- Seizoenmateriaal	66,149	47,380	53,153
- Advertenties	34,330	40,685	47,029
- Affiches	61,365	58,762	68,634
- Programma's	20,865	5,150	7,274
	243,885	204,563	229,231
Totaal Activiteitenlasten: materiële lasten	1,382,199	1,406,936	1,553,469

De materiële activiteitenlasten zijn inzake de voorbereidings- en uitvoeringkosten zijn lager dan begroot vanwege o.a. een aantal annuleringen van de operabegeleiding i.v.m. ziekte. Keuzes in de programering heeft voor lagere repetitiekosten en kosten sejour gezorgd. De specifieke publiciteitskosten zijn hoger dan begroot vanwege een verschuiving van de algemene publiciteitskosten naar deze kostenpost.

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
12. Overige			
Rentebaten/inkomsten uit beleggingen	-21,070	-500	-
Rentelasten en soortgelijke kosten	1,646	3,000	11,395
Totaal overige	-19,424	2,500	11,395
TOTAAL LASTEN	9,724,981	9,651,649	9,840,254
Exploitatiesaldo	80,683	-214,608	-493,395
Resultaatsbestemming:			
Bestemmingsreserve Innovatie/frictie	-60,000	-60,000	-60,000
#VERW!	7,203	-	6,264
#VERW!	-7,035	-	-28,070
Bestemmingsreserve Corona	-147,050	-	-454,520
Resultaat na bestemming *	287,565	-154,608	42,931

* Toegevoegd aan de 'Algemene Reserve'.

Overige gegevens

Subsidie versus publieksinkomsten

Eigen inkomsten	2023	2022
Publieksinkomsten	1,340,152	868,418
Sponsorinkomsten	184,131	115,073
Overige inkomsten	21,724	16,686
Indirecte opbrengsten	-	-
Bijdragen uit private middelen	245,780	540,171
A. Totaal eigen inkomsten	1,791,787	1,540,347
Structurele subsidies		
Subsidie: OCW	7,647,525	7,489,964
Provincies	269,351	238,548
Gemeentes	97,000	78,000
Totaal structurele subsidies	8,013,876	7,806,512
correctie i.v.m. begeleiding Nederlandse Reisopera	-1,037,090	-686,287
B. Totaal structurele subsidies na correctie NRO	6,976,786	7,120,225
Percentage eigen inkomsten	A/B25.68	A/B21.63

Resultaatbestemming 2023

	2023	2022
Algemene reserve		
Balans per 1 januari	931,515	888,584
Resultaat boekjaar	287,565	42,931
Balans per 31 december	1,219,080	931,515
Bestemmingsreserve Innovatie/frictie		
Balans per 1 januari	241,909	301,909
Af: onttrekking	-60,000	-60,000
Balans per 31 december	181,909	241,909
Bestemmingsreserve Instrumenten		
Balans per 1 januari	169,385	-
Bij: dotatie batig saldo NNO instrumentenfonds	-	163,121
Bij: donaties en gildebijdragen	29,735	18,115
Af: kosten onderhoud en aanschaf instrumenten	-22,532	-11,851
Balans per 31 december	176,588	169,385
Bestemmingsreserve Nieuwbouw		
Balans per 1 januari	221,930	-
Bij: storting uit de algemene reserve	-	250,000
Af: kosten t.b.v. de nieuwbouw	-7,035	-28,070
Balans per 31 december	214,895	221,930
Bestemmingsreserve Corona		
Balans per 1 januari	177,183	631,703
Bij: dotatie OCW aanvullende subsidie steunpakket	-	280,800
Af: onttrekking kosten doorbetaling remplaçanten wegens annuleringen 2022	-	-347,113
Af: gemiste omzet 2022	-147,050	-216,427
Af: onttrekking overige coronagerelateerde steun en kosten	-	-171,781
Balans per 31 december	30,133	177,183

Zie toelichting balans voor een nadere onderbouwing

Tabel - Werkzame personen

2023

Werkzame personen	aantal personen	aantal fte	aantal uren	bedrag
Uren werkweek fte in uren			36.00	
Ingehuurde zelfstandigen/freelancers in uren	65		5,194	€ 831,008

Werknemers in vaste dienst (onbepaalde tijd) in fte	85	74.05		€ 5,226,489
Werknemers in tijdelijke dienst (bepaalde tijd) in fte	212	23.18		€ 1,396,604
Vrijwilligers in fte	3	1.00		

Toelichting op tabel Werkzame personen

De ingehuurde zelfstandigen/freelancers zijn de solisten/dirigenten en zzp'ers op kantoor. De werknemers in vaste dienst zijn de musici en kantoorpersoneel met een dienstverband bij het NNO. De werknemers in tijdelijke dienst zijn de remplacanten

Personeelskosten

	directie	staf	inspectie	orkest
Salaris	105,911	546,238	383,826	2,599,169
Vakantiegeld en eindejaarsuitkering	17,264	87,505	60,045	287,130
	123,175	633,743	443,871	2,886,299
Sociale lasten	10,305	84,827	62,735	414,064
Pensioenlasten	21,025	90,182	59,911	396,354
	154,505	808,751	566,516	3,696,717

Overige honoraria

	dirigenten	solisten	uitvoerend *
Salaris/honoraria	337,612	358,099	1,387,402
Sociale lasten/pensioenlasten	-	-	9,202
	337,612	358,099	1,396,604

*Onder "uitvoerend" wordt hier verstaan: remplaçanten als gevolg van vrij van dienst, ziekte, vacature en versterking. Genoemde kosten zijn exclusief hotelkosten en verblijfskosten ad € 143.372.

Staat van herkomst en besteding van middelen

HERKOMST		BESTEDING	
Resultaat jaarrekening	80,683		
Materiële vaste activa		Materiële vaste activa	
afschrijvingen	25,055	investeringen	1,382
verminderingen	-		1,382
	25,055		
Financiële vaste activa		Financiële vaste activa	
Instrumentenleningen	-	Instrumentenleningen	1,426
Voorzieningen		Voorzieningen	
toevoegingen	-	onttrekkingen	57,053
Langlopende schulden		Langlopende schulden	
toevoegingen	-	aflossingen	-
Vlottende activa en passiva		Vlottende activa en passiva	
afname kortlopende vorderingen	-	toename kortlopende vorderingen	119,486
toename vlottende schulden	-	afname vlottende schulden	29,759
toename overlopende passiva	-	afname overlopende passiva	-
afname overlopende activa	14,878	toename overlopende activa	-
afname liquide middelen	88,491	toename liquide middelen	-
	103,369		149,245
	209,106		209,106

De herkomst van middelen wordt vooral bepaald door het resultaat, de afschrijvingen, een afname van de kortlopende vorderingen en een toename van de vlottende schulden. Door investeringen in materiële vaste activa, een onttrekking uit de voorzieningen en een toename van de overlopende activa en liquide middelen vindt er een besteding van deze middelen plaats.

Samenstelling Raad van Toezicht en algemeen directeur/bestuurder
Stichting Noord Nederlands Orkest

Naam	Initialen	Voornaam	m/v	Geboortejaar	Functie	Aanstelling	Aftreden	Termijn
De Vries	J.A.	Jannewietske	v	1961	Voorzitter	10/1/2020	10/1/2024	1
Smeets	P.H.J.	Petra	v	1968	Lid	9/1/2017	9/1/2025	2
Wilpstra-Stroeven	A.M.W.	Annelize	v	1951	Lid	1/1/2016	1/1/2024	2
Vos	A.W.	Wim	m	1957	Lid	9/28/2016	9/28/2024	2
Wentink	J.R.	Jurriaan	m	1981	Lid	9/1/2017	9/1/2025	2
Bos	F.J.	Frank	m	1988	Lid	1/1/2023	1/1/2027	1
					Algemeen directeur/ bestuurder			
Kok	L.	Liesbeth	v			1/1/2022		

Prestatiemodel – Symfonieorkesten

Verantwoordingsjaar
KVK-nummer organisatie
Statutaire naam organisatie
Standplaats (gemeente)
Eventuele 2e standplaats

2023	
41011686	
Stichting Noord Nederlands Orkest	
Groningen	

Programma's		aantal	
1	Symfonisch programma met grote bezetting (>80 musici)	2	
2	Symfonisch programma met middelgrote en kleine bezetting (>14 en <= 80 musici)	32	
3	Symfonisch programma met ensemble bezetting (<= 14 musici)	33	
4	Begeleidende programma's	1	
5	Programma's totaal (1+2+3+4)	68	
6	Waarvan online programma's	1	
Voorstellingen en bezoeken		aantal voorstellingen	aantal bezoeken
Reguliere voorstellingen			
7	Reguliere voorstellingen standplaats	24	18,213
8	Reguliere voorstellingen buiten standplaats	71	49,756
9	Reguliere voorstellingen buitenland	0	0
10	Reguliere voorstellingen online	1	32,153
11	Reguliere voorstellingen totaal (7+8+9+10)	96	100,122
Specificatie van voorstellingen totaal			
12	Gratis bezoeken (zaal)		2,451
13	Gratis bezoeken (online)		32,057
14	Betaalde bezoeken (zaal) (7+8+9-13)		65,518
15	Betaalde bezoeken (online) (10-14)		96
Begeleidingen			
16	Begeleidende activiteiten	11	4,638
Schoolgebonden voorstellingen			
17	Zaal	20	12,069
18	Online	1	1,819
19	Schoolgebonden voorstellingen totaal (17+18)	21	13,888
20	Totaal voorstellingen (11+19)	117	114,010
Activiteiten aanvullend op het prestatie­model in het Handboek		aantal	aantal
		activiteiten	bezoeken
Schoolgebonden activiteiten		3	775
Overige activiteiten		21	577,500
Niet schoolgebonden educatieve activiteiten		13	625
Totaal begeleidende programma's, waarvan;		1	
Symfonisch programma met grote bezetting (>80 musici)		0	
Symfonisch programma met middelgrote en kleine bezetting (>14 en <= 80 musici)		1	
Symfonisch programma met ensemble bezetting (<= 14 musici)		0	

Verantwoordingsjaar	2023
KVK-nummer organisatie	4101696
Statutaire naam organisatie	Stichting Noord-Nederlands Orkest
Standplaats (gemeente)	Groenigen
Eventuele 2e standplaats	

Naam programma	Type Activiteit	Naam actileit	Aantal bezoekers	Locatie type	Locatiecode	Locatienaam	Plaats	Zaal	Capaciteit zaal	Datum activiteit	Aantal gratis bezoekers	Is Standplaats / buiten standplaats / buitenzaal / online	
Neuwbarsconcert bestیدن	Requies voorstelling		850	Podium	604	De Oosterpoort en Stadschouwburg Groningen	Groningen	Neerland	Oosterpoort - grote zaal	1190	4/12/2023	0 handstands	
Neuwbarsconcert bestیدن	Requies voorstelling		850	Podium	604	De Oosterpoort en Stadschouwburg Groningen	Groningen	Neerland	Oosterpoort - grote zaal	1190	4/12/2023	0 handstands	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		725	714	Podium	731	Stadschouwburg De Harmonie	Neerland	Neerland	980	6/12/2023	11 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		773	773	Podium	398	Theater De Nieuwe Kolk	Neerland	Neerland	850	6/12/2023	0 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		441	428	Podium	793	Schouwburg Ophero	Neerland	Neerland	480	8/12/2023	13 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		641	636	Podium	983	Schouwburg De Lavel	Neerland	Neerland	900	10/12/2023	5 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		423	417	Podium	991	Theater Geert Teis	Neerland	Neerland	628	11/12/2023	6 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		503	503	Podium	997	Theater Sneek	Neerland	Neerland	610	13-12-2023	0 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		452	452	Podium	997	Theater Sneek	Neerland	Neerland	610	13-12-2023	0 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		655	655	Podium	604	De Oosterpoort en Stadschouwburg Groningen	Neerland	Neerland	1190	26-12-2023	33 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		199	199	Podium	398	Theater De Nieuwe Kolk	Neerland	Neerland	850	27-12-2023	0 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		1	1	Podium	295	Het Koninklijk Concertgebouw	Neerland	Neerland	1974	29-12-2023	0 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		215	215	Podium	1049	Thioli Vredereub	Neerland	Neerland	2100	29-12-2023	37 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		433	398	Podium	604	Schouwburg De Lavel	Neerland	Neerland	900	31-12-2023	0 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		202	194	Podium	983	Schouwburg De Lavel	Neerland	Neerland	900	31-12-2023	0 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		508	506	Podium	993	Concert- en concertgebouw De Doelen	Neerland	Neerland	2201	10/12/2023	8 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		458	407	Podium	604	De Oosterpoort en Stadschouwburg Groningen	Neerland	Neerland	1190	11/12/2023	51 handstands	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		133	133	Podium	731	Stadschouwburg De Harmonie	Neerland	Neerland	980	17-12-2023	0 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		201	201	Podium	552	ATLAS Theater	Neerland	Neerland	822	18-12-2023	0 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		605	541	Podium	731	Stadschouwburg De Harmonie	Neerland	Neerland	980	22-12-2023	64 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		816	648	Podium	604	De Oosterpoort en Stadschouwburg Groningen	Neerland	Neerland	1190	25-12-2023	148 handstands	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		776	776	Podium	398	Theater De Nieuwe Kolk	Neerland	Neerland	850	31-12-2023	0 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		763	733	Podium	983	Schouwburg De Lavel	Neerland	Neerland	900	1/12/2023	30 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		391	391	Podium	552	ATLAS Theater	Neerland	Neerland	822	4/12/2023	0 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		872	846	Podium	604	De Oosterpoort en Stadschouwburg Groningen	Neerland	Neerland	1190	6/12/2023	25 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		1	1	Podium	604	De Oosterpoort en Stadschouwburg Groningen	Neerland	Neerland	1190	7/12/2023	23 handstands	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		258	251	Podium	983	Schouwburg De Lavel	Neerland	Neerland	900	13-12-2023	5 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		265	267	Podium	991	Theater Geert Teis	Neerland	Neerland	628	14-12-2023	11 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		32	32	Podium	604	De Oosterpoort en Stadschouwburg Groningen	Neerland	Neerland	1190	20-12-2023	30057 online	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		477	356	Podium	1049	Thioli Vredereub	Neerland	Neerland	2000	30-12-2023	125 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		1	386	Podium	604	De Oosterpoort en Stadschouwburg Groningen	Neerland	Neerland	1190	11/12/2023	667 handstands	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		182	182	Podium	295	Het Koninklijk Concertgebouw	Neerland	Neerland	1974		19 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		653	560	Podium	604	De Oosterpoort en Stadschouwburg Groningen	Groningen	Neerland	Oosterpoort - grote zaal	1190	20-12-2023	70 handstands
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		50	2	Podium	604	De Oosterpoort en Stadschouwburg Groningen	Neerland	Oosterpoort - grote zaal	1190	25-12-2023	30 handstands	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		2	2	Podium	604	De Oosterpoort en Stadschouwburg Groningen	Neerland	Oosterpoort - grote zaal	1190	26-12/2023	178 handstands	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		268	221	Podium	552	ATLAS Theater	Neerland	Neerland	822	2/12/2023	35 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		601	469	Podium	398	Theater De Nieuwe Kolk	Neerland	Neerland	850	6/12/2023	101 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		234	176	Podium	731	Stadschouwburg De Harmonie	Neerland	Neerland	980	10/12/2023	55 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		2	1	Podium	731	Stadschouwburg De Harmonie	Neerland	Neerland	980	12/6/2023	211 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		1	948	Podium	983	Schouwburg De Lavel	Neerland	Neerland	900	13-6-2023	202 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		1	948	Podium	983	Schouwburg De Lavel	Neerland	Neerland	900	13-6-2023	202 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		359	261	Podium	991	Theater Geert Teis	Neerland	Neerland	628	14-6-2023	40 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		464	396	Podium	991	Theater Geert Teis	Neerland	Neerland	628	16-6-2023	68 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		1	Opentickets	3	Opentickets	Neerland	Opentickets	Oosterpoort - grote zaal	23-6-2023	0 buiten standplaats		
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		20	2	Opentickets	3	Opentickets	Neerland	Opentickets	10-7-2023	0 buiten standplaats		
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		2	2	Opentickets	3	Opentickets	Neerland	Opentickets	27-8-2023	0 handstands		
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		2	2	Podium	295	Het Koninklijk Concertgebouw	Groningen	Neerland	Oosterpoort - grote zaal	1974	31-8-2023	0 buiten standplaats
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		500	500	Opentickets	604	De Oosterpoort en Stadschouwburg Groningen	Neerland	Opentickets	30-9-2023	0 buiten standplaats		
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		551	551	Opentickets	604	De Oosterpoort en Stadschouwburg Groningen	Neerland	Opentickets	30-9-2023	0 buiten standplaats		
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		267	267	Podium	534	Pucktheater Einthoven	Neerland	Neerland	944	6/10/2023	277 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		277	277	Podium	722	Theater aan het Vrijhof	Neerland	Neerland	944	14-10-2023	277 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		384	270	Podium	731	Stadschouwburg De Harmonie	Neerland	Neerland	980	20-10-2023	344 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		873	870	Podium	604	De Oosterpoort en Stadschouwburg Groningen	Neerland	Neerland	1190	21-10-2023	0 handstands	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		420	420	Podium	1049	Stadschouwburg Utrecht	Utrecht	Neerland	Grote zaal	750	28-10-2023	0 buiten standplaats
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		432	396	Podium	1163	Theater Zwaaghe	Neerland	Neerland	932	31-10-2023	43 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		432	396	Podium	1163	Theater Zwaaghe	Neerland	Neerland	932	31-10-2023	43 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		638	596	Podium	1169	Amre	Neerland	Neerland	1200	6/11/2023	72 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		900	458	Podium	0360	Koninklijk Theater Carré	Neerland	Neerland	1000	9/11/2023	442 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		203	181	Podium	0381	Schouwburg en Congrescentrum Orpheus	Neerland	Neerland	1711	11/11/2023	100 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		353	353	Podium	991	Theater Geert Teis	Neerland	Neerland	628	11-11-2023	60 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		804	844	Podium	1049	Thioli Vredereub	Neerland	Neerland	2000	17-11-2023	60 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		419	398	Podium	731	Stadschouwburg De Harmonie	Neerland	Neerland	980	18-11-2023	21 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		1	1	Podium	604	De Oosterpoort en Stadschouwburg Groningen	Neerland	Neerland	1190	29-11-2023	0 handstands	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		885	618	Podium	604	De Oosterpoort en Stadschouwburg Groningen	Neerland	Neerland	1190	11/12/2023	267 handstands	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		539	527	Podium	983	Schouwburg De Lavel	Neerland	Neerland	900	11/12/2023	12 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		454	404	Podium	398	Theater De Nieuwe Kolk	Neerland	Neerland	850	21/12/2023	0 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		258	286	Podium	731	Schouwburg Ophero	Neerland	Neerland	900	8/12/2023	10 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		377	377	Podium	997	Theater Sneek	Neerland	Neerland	610	9/12/2023	0 buiten standplaats	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		99	99	Podium	604	De Oosterpoort en Stadschouwburg Groningen	Neerland	Neerland	1190	13-12-2023	8 handstands	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		391	344	Podium	731	Stadschouwburg De Harmonie	Neerland	Neerland	980	16-12-2023	47 handstands	
Neuwbarsconcert	Requies voorstelling		319	319	Podium	398	Theater De Nieuwe Kolk	Neerland	Neerland	850	21-12-2023	0 buiten standplaats	

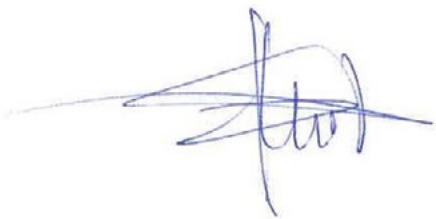
Type Activiteit	Naam programma	Naam activiteit	Aantal bezoekers	Aantal betalende bezoekers	Locatie type	Locatiecode	Locatienaam	Postcode	Plaats	Land	Zaal	Capaciteit zaal	Datum activiteit	Is Standplaats / buiten standplaats / buitenzaal	Aantal gratis bezoekers
Repliceren voorstelling	Kentconcert: de Brak editie		335	335	Podium	983	Schouwburg De laerel	9203XL	Nederland	Nederland	Grote zaal	900	22-12-2023	0	10
Repliceren voorstelling	Kentconcert: de Brak editie		345	345	Podium	984	De Oosterpoort en Stedsschouwburg Groningen	9724DA	Nederland	Nederland	Oosterpoort - grote zaal	1150	23-12-2023	0	215
Schoolgebonden voorstelling po	Stem Koelt		215	-	School				Groningen	Nederland				1819	online
Schoolgebonden voorstelling po	De Kleer Fies Band: Kindermuziekweek		500	-	Podium	604	De Oosterpoort en Stedsschouwburg Groningen	9724DA	Groningen	Nederland		700		700	standplaats
Schoolgebonden activiteit	Speeltheaterbezoekers		500	-	podium	604	De Oosterpoort en Stedsschouwburg Groningen	9724DA	Groningen	Nederland				506	standplaats
Schoolgebonden voorstelling po	Musical in de klas		185	-	School				Groningen	Nederland			8/5/2023	135	standplaats
Schoolgebonden voorstelling	Side by Side: strikersday Drenthe		180	-	Podium	604	De Oosterpoort en Stedsschouwburg Groningen	9724DA	Groningen	Nederland			9/5/2023	180	standplaats
Repliceren voorstelling	Die shosho/piano		52	52	Podium	983	Magistraatskerk	9203XL	Nederland	Nederland		100	10/1/2023	0	100
Repliceren voorstelling	Die shosho/piano		52	52	Podium	984	Theater de Woninghof	9203XL	Nederland	Nederland		100	11/1/2023	0	100
Repliceren voorstelling	Rare Ito		46	45	Podium	604	Cultureel Centrum Zuidhorn	9801 CG	Zuidhorn	Nederland			22-1-2023	0	100
Repliceren voorstelling	Winnars Primes Christine Conoux		90	90	Podium	604	Het Keigo Theater Kunstencentrum	9603AE	Midden-Groningen	Nederland	Kleine zaal	290	29-1-2023	0	290
Repliceren voorstelling	Repliceren voorstelling		90	90	Podium	604	Theater de Ambore	7020FA	Hoogerheem	Nederland	Kleine zaal		12/2/2023	0	100
Repliceren voorstelling	Piano sextet		80	80	Podium	604	De Oosterpoort en Stedsschouwburg Groningen	9724DA	Groningen	Nederland	foyer		12/2/2023	0	100
Repliceren voorstelling	Die shosho/piano		52	52	Podium	604	De Oosterpoort en Stedsschouwburg Groningen	9724DA	Groningen	Nederland			19-2-2023	0	100
Repliceren voorstelling	Abel ensemble		90	90	Podium	604	Het Keigo Theater Kunstencentrum	9603AE	Midden-Groningen	Nederland	Kleine zaal		26-2-2023	0	100
Repliceren voorstelling	Hearing around the piano		75	75	Podium	604	Theater de Woninghof	9201 JL	Rodden	Nederland			26-2-2023	0	100
Repliceren voorstelling	Repliceren voorstelling		80	80	Podium	604	Het Keigo Theater Kunstencentrum	9603AE	Midden-Groningen	Nederland			19-3-2023	0	100
Repliceren voorstelling	Solo klavier: Joost van Rheenen		75	75	Podium	604	Hotel Om de Noord	9168HH	Schermerhoek	Nederland	foyer	120		0	100
Repliceren voorstelling	Die visio/piano (1)		135	135	Kerk	604	Gartzenzonskerke	9695GG	Oudestreek	Nederland			19-3-2023	0	100
Repliceren voorstelling	Winnars Primes Christine Conoux		130	130	Overige locatie	604	De Bultplaats	9761FK	Eelde	Nederland			26-3-2023	0	100
Repliceren voorstelling	Duizendjes spreken: Christine Conoux		90	90	Podium	604	Theater de Woninghof	9201 JL	Rodden	Nederland			16-4-2023	0	100
Repliceren voorstelling	Exemplar Arc Cor		80	80	Podium	604	Het Keigo Theater Kunstencentrum	9603AE	Midden-Groningen	Nederland	Kleine zaal		23-4-2023	0	100
Repliceren voorstelling	Solo Alvin Roland Jagers		30	30	Overige locatie	604	Hotel Om de Noord	9168HH	Schermerhoek	Nederland			23-4-2023	0	100
Repliceren voorstelling	Solo fluit Francisco Gatt		30	30	Overige locatie	604	Hotel Om de Noord	9168HH	Schermerhoek	Nederland			21-5-2023	0	100
Repliceren voorstelling	Winnars Primes Christine Conoux		90	90	Podium	604	Het Keigo Theater Kunstencentrum	9603AE	Midden-Groningen	Nederland			15-10-2023	0	100
Repliceren voorstelling	Cello koartet		125	125	Kerk	604	Bonifelskerk	9481 BE	Vries	Nederland	Kleine zaal		5/11/2023	0	100
Repliceren voorstelling	Die visio/piano (1)		60	60	Kerk	604	Margarethaakerk	9331 AB	Norg	Nederland			19-11-2023	0	100
Repliceren voorstelling	Die visio/piano (2)		60	60	Kerk	604	Margarethaakerk	9331 AB	Norg	Nederland			19-11-2023	0	100
Repliceren voorstelling	NNO arklavierwerk		80	80	Kerk	604	Dorpskerk	9726AR	Haren	Nederland	Kleine zaal		26-11-2023	0	100
Repliceren voorstelling	Houta sprakewerk		60	60	Podium	604	Theater de Ambore	7020FA	Hoogerheem	Nederland	foyer		3/12/2023	0	100
Repliceren voorstelling	Repliceren voorstelling		130	130	Kerk	604	Gartzenzonskerke	9695GG	Oudestreek	Nederland			10/12/2023	0	100
Repliceren voorstelling	Stem Koelt		215	-	School	604	Het Keigo Theater Kunstencentrum	9603AE	Midden-Groningen	Nederland	Kleine zaal		17-12-2023	215	100
Schoolgebonden voorstelling po	Stem Koelt		215	-	School				Nederland	Nederland				215	100
Schoolgebonden voorstelling po	Schoolgebonden voorstelling po		215	-	School				Emmen	Nederland				215	100
Schoolgebonden voorstelling po	Schoolgebonden voorstelling po		215	-	School				Emmen	Nederland				215	100
Schoolgebonden activiteit	Schoolgebonden activiteit		135	-	School				Eelbar	Nederland			6/6/2023	135	100
Schoolgebonden activiteit	Schoolgebonden activiteit		32	-	School					Nederland			20-11-2023	135	100
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			25-12-2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			31/12/2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			9/1/2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			9/1/2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			31/12/2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			31/12/2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			17-11-2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			22-12-2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			22-12-2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			25-12-2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			25-12-2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			25-12-2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			25-12-2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			25-12-2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			25-12-2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			25-12-2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			25-12-2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			25-12-2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			25-12-2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			25-12-2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			25-12-2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			25-12-2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			25-12-2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			25-12-2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			25-12-2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			25-12-2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			25-12-2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			25-12-2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			25-12-2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			25-12-2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			25-12-2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			25-12-2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			25-12-2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			25-12-2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			25-12-2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			25-12-2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			25-12-2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			25-12-2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			25-12-2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			25-12-2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			25-12-2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			25-12-2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School					Nederland			25-12-2023	32000	online
Schoolgebonden activiteit	Uitendring Omrop Fryslân		32	-	School										

Bijlagen

Jaarrekening St Remplacanten NNO (enkelvoudig) 2023

Balans St Remplacanten (enkelvoudig)

Balans per 31 december 2023 (na resultaatbestemming)			
	2023	2022	
ACTIVA			
V Overlopende activa	86,252	48,814	
	86,252	48,814	
VII Liquide middelen	7,555	9,248	
Totaal vlottende activa	93,806	58,062	
Totaal activa	93,806	58,062	
PASSIVA			
VII Kortlopende schulden			
Overige schulden	93,806	58,062	
Totaal kortlopende schulden	93,806	58,062	
Totaal passiva	93,806	58,063	

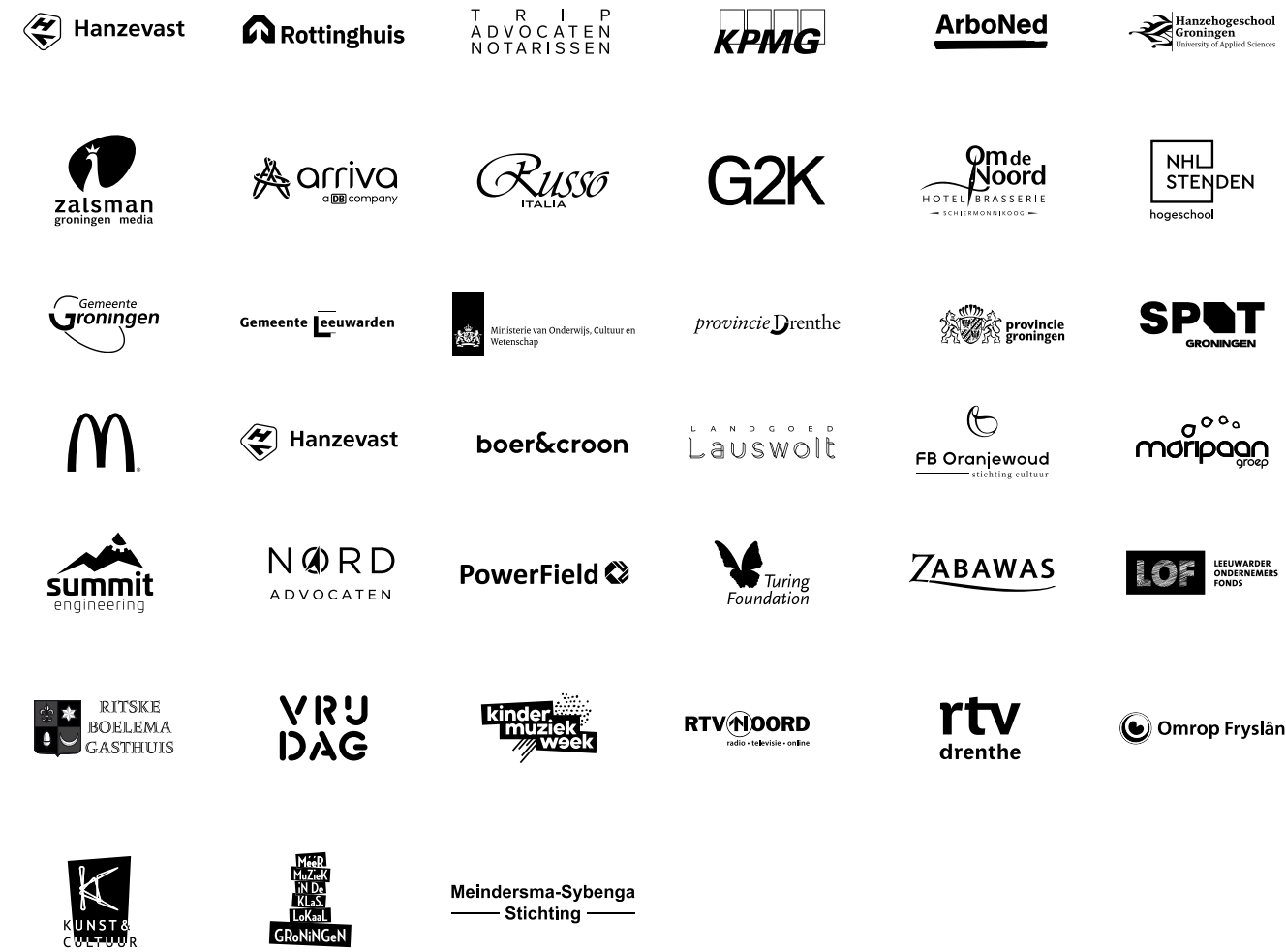
Mevrouw Mr. L. Kok
Bestuurder

Exploitatierekening St Remplacanten (Enkelvoudig)

	Realisatie 2023	Realisatie 2022
Baten		
Opbrengsten		
1. Bijdrage St NNO loonkosten remplacanten	1,270,411	1,236,949
Totaal opbrengsten	1,270,411	1,236,949
Som der baten	1,270,411	1,236,949
Lasten		
2. Burokosten	102	100
3. Salariskosten vacature	311,567	169,254
4. Salariskosten vrij van dienst	161,718	109,301
5. Salariskosten vervanging ziekte	212,183	319,570
6. Salariskosten versterking	565,736	612,841
6. Overige personele kosten	18,834	25,579
Som der lasten	1,270,140	1,236,643
Overige		
12.1 Rentebaten	-	-
12.2 Rentelasten en soortgelijke kosten	270	306
Totaal overige	270	306
Exploitatiesaldo	0	0

‘Minifestival
Masterpiece in
Groningen, met
‘noten geschreven
met het bloed uit
Tsjaikovski’s hart’,
is een schot in de
roos’

Met dank aan

Dankzij de bijdrage van Stichting Beringer Hazewinkel kunnen wij topsolisten en dirigenten aantrekken. Deze stichting geeft hiermee een impuls aan de verdere artistieke groei en podiumuitstraling van het Noord Nederlands Orkest.

Al een aantal seizoenen levert de stichting een bijdrage aan het contracteren van topsolisten en dirigenten. Stichting Beringer Hazewinkel verleent in Groningen en Drenthe financiële steun aan

projecten van eigentijdse kunst met een bovenregionale uitstraling, die talentontwikkeling in de eigentijdse kunst bevorderen en die een bijdrage leveren aan de versterking van de culturele infrastructuur. De oprichters en naamgevers van de stichting zijn Rien Beringer en Ruurt Hazewinkel. Wij danken Stichting Beringer Hazewinkel voor hun bijdrage, die ons ook dit seizoen in staat stelt om beroemde dirigenten en solisten te presenteren.

Ook bedanken we hier graag onze gildeleden, donateurs en vrienden.

Bezoekadres

Tromphuis
Trompsingel 35
1^e etage
9724 DA Groningen

Postadres

Postbus 818
9700 AV Groningen

Contact

U kunt ons telefonisch bereiken via
050 369 58 00

Ook kunt u ons bereiken via het contactformulier
op onze website: nno.nu/contact

Of via info@nno.nu en onze social media kanalen

 facebook.com/hetnoordnederlandsorkest
 instagram.com/noordnederlandsorkest
 linkedin.com/company/nno
 twitter.com/hetnnonu
 youtube.com/nnovideo

Colofon

Redactie

Hedi Boersema
Annelies Diertens
Joëlle Doll
Anthonie Feenstra
Wies van Hesteren
Elsmieke van Hoorn
Karlijn ter Horst
Dana van Iterson
Gertrude Kokke
Liesbeth Kok
Geuvert Lolkema

Design

G2K Creative Agency

Fotografie

Mariska de Groot
Marijn Boéré
Jeroen Horsthuis

Lowlands dag 2 | Moshpit en crowdsurfen bij Beethovens Negende Symfonie

Het Parool – Peter van Brummelen, 19 augustus 2023

‘In de Flevopolder denderd de 29e editie van Lowlands voort. Hoogtepunten tijdens het dagprogramma van zaterdag waren (onder meer, red.) een surrealistisch concert van het Noord Nederlands Orkest.’

**Work
hard**

**Play
hard**